

Dovrefjell
nasjonalparkstyret

Møteinnkalling

Utvalg: **Dovrefjell nasjonalparkstyret**

Møtested: Orkelbogen, Tynset kommune

Dato: 06.12.2023

Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Oppmøte på Orkelbogen kurs- og konferansesenter 5. desember kl. 18:00. Det blir middag kl. 19:00.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 26/2023	Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen		
ST 27/2023	Referatsaker		
RS 9/2023	Melding om vedtak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - organisert ferdsel - Amarok - L'Esprit Nature	X	2023/14047
RS 10/2023	Mottatt dokumentasjon - Åmotan-Grøvdalen LVO - riving av bu ved Reinåvatnet - 40/135 - Magne Hammer		2022/5912
ST 28/2023	Delegerte vedtak Referat delegertsak		
142/2023	Delegert sak - dispensasjon til midlertidige innretninger ifbm botanisk forskning 2023-2027- Midtre og Syndre Knutshøa - NTNU		2023/9616
143/2023	Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel 2024-2025 -brøyting og bruk av veisalt på Aursjøvegen - Aursjøvegen A/S		2023/10191
144/2023	Delegert sak - Dalsida LVO - dispensasjon - motorferdsel - 2024 - 2027 - snødekt mark - transport til bu ved Søreinbuvatnet - Rune Stavem		2023/4471
145/2023	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - helikopter - strukturtelling av villrein - Snøhetta - Norsk institutt for naturforskning NINA		2023/11217
146/2023	Åmotan-Grøvdalen LVO - Dispensasjon snødekt mark 2024-2027 - transport av utstyr og bagasje til hytte - 41/6 - Geitådalen - Per Bakken		2023/10430
147/2023	Søknad om kjøring til Snøheim		2021/12360
148/2023	søknad om å lete etter sau med snøskuter		2023/8651
149/2023	Delegert sak- Dalsida LVO - snødekt mark - transport av garntørke - Djuptjønn - Kari Utgaard		2023/13645
150/2023	Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsel / guiding - Moskusguiden AS - (Agerup foto)		2023/8378
151/2023	Søknad - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsel - Sigbjørn Frengen Foto og Naturbaserte tjenester		2023/9544
152/2023	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsel / guiding - Østlandet guide & fritid Anders Enberget		2023/9552

153/2023	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsl / guiding - Dovre og Lesja Aktiv AS	2023/13884
154/2023	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsl / guiding - Photo Tours Norway - Floris Smeets	2023/13876
155/2023	Delegert sak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - 2023-2024 - organisert ferdsl / guiding - Furuhaugli Turisthytter AS	2023/13885
156/2023	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - 2023/2024 - organisert ferdsl - moskusguiding - Dovreguiden AS	2023/13880
157/2023	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - 2023-2024 - organisert ferdsl - guiding - moskus - Dovregubbens Fjellstove AS	2023/13886
158/2023	Oversendelse av søknad - Åmotan-Grøvdalen LVO - snødekt mark - oppkjøring av skiløyper i Grødalen - Grødalen hytteeierlag	2023/8802
ST 29/2023	Sak - Søknad om oppføring av tilbygg på DNT-hytta Reinsvassbu, gbnr 121/ fnr 237 i Sunndal kommune	2023/10115
ST 30/2023	Sak - Torbudalen BVO - Forberedende klagebehandling - brøyting av Aursjøvegen før 1. juni - FNF Møre og Romsdal	2023/10191
ST 31/2023	Sak - Nydyrking, inngjerding og omlegging av veg gbnr 93/1 Dovre kommune - Per Ivar Brækken	2023/9076
ST 32/2023	Rammer og opplegg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNOressurser i verneområder - 2024	2023/14298

Arkivsaksnummer: 2023/10115-4

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 27.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	29/2023	06.12.2023

Sak - Søknad om oppføring av tilbygg på DNT-hytta Reinsvassbu, gbnr 121/ fnr 237 i Sunndal kommune

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir DNT Romsdal tillatelse til å oppføre et tilbygg til den selvbetjente turisthytta Reinsvassbu i Eikesdalen landskapsvernområde. Tillatelsen gis i medhold av verneforskriftens § 3 punkt 1.3 bokstav c.

Følgende vilkår gjelder:

1. Tilbygget skal kun nyttes til uthusfunksjoner
2. Tilbygget skal ikke ha vinduer
3. Tilbygget skal ha BYA på 6,5 m²
4. Tilbygget skal fargesettes med farger tilsvarende eksisterende bygning
5. Det skal ikke gjøres terrenginngrep i forbindelse med tilbygget. Terrengjustering på inntil 50 cm akspteres.

Vedtaket er gjort i forhold til verneforskrift og naturmangfoldloven. Vi gjør oppmerksom på at tiltaket kan kreve andre tillatelser, for eksempel fra grunneier eller kommune (plan- og bygningslov). Vedtaket er basert på opplysninger gitt i søknad.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Anmodning om uttalelse - Eikesdalsvatnet LVO - oppføring av tilbygg til hytte - Reinvassbu 121/1/237 - Torbuvatnet 4 - DNT Romsdal
- 2 Brev om Reinvassbu til DNT Oslo og Omegn jan 2019
- 3 Tilbakemelding på rapport - Tiltak på Reinvassbu - DNT Oslo og omegn
- 4 Brev fra nasjonalparkstyre til DNT OO vedr Reinvassbu 181211
- 5 Tilbygg Reinvassbu- uttale fra Snøhetta villreinutvalg
- 6 BYGG-23_00202-16 Gnr. 121, bnr. 1, fnr. 237 Reinvassbu - uttalelse til søknad om tilbygg 240262_1_1

Saksopplysninger

DNT Romsdal søker om dispensasjon fra «Forskrift om verneplan for Dovrefjell, vern av Eikesdalsvatnet landskapsvernområde, 2002».

Statens naturoppsyn registrerte i 2018 gjennom en bygningskontroll at det var gjennomført byggetiltak på Reinvassbu turisthytte uten at dette var omsøkt. Nasjonalparkstyret ba DNT om en tilbakemelding på forholdet og fikk dette i 2019 (jf. vedlegg)

DNT Romsdal fikk den 06.02.2019 muligheten til å søke om tiltaket på etterskudd. Det ble enighet om å vente til Reinvassbu formelt sett var overført fra DNT Oslo og Omegn til DNT Romsdal. Dette er nå utført.

Tiltaket er allerede gjennomført. Nasjonalparkstyret skal likevel behandle og vurdere saken som om tiltaket ikke er gjennomført.

Komplett søknad er registrert mottatt i Sunndal Kommune 09.08.2023 og kommunen har oversendt saken til Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Tiltaket omhandler tilbygg på eksisterende turisthytte Reinvassbu, med areal 1,3m x 5m, dvs 6,5 m². Eiendommen er i overordnet kommuneplan avsatt til LNF med hensynssone og ligger innenfor Eikesdalsvatnet landskapsvernområde og må behandles etter både verneforskrift av Dovrefjell nasjonalparkstyre og av kommunen i medhold av plan- og bygningsloven.

Sunndal kommune har sendt kopi av søknaden til Sunndal fjellstyre, Møre og Romsdal fylkeskommune, Snøhetta villreinutvalg, Statsforvalteren i Møre og Romsdal og Statskog SF. Forvalter oversendte søknaden til villreinnemda den 14.11.2023, da nemda ikke hadde mottatt saken.

Snøhetta villreinutvalg har gitt uttale til tiltaket, og skriver i epost av 20.11.2023:

«Snøhetta villreinutvalg hadde denne saken oppe i 2019, etter at det var blitt avdekt. Hvor villreinutvalget fattet følgende vedtak:

Snøhetta villreinutvalg regner med at turistforeningen ordner opp i saken og får tillatelsene i orden, når det gjelder vedskjulet. Men mener at vedskjulet kan godkjennes i etterkant.»

Statsforvalteren i Møre og Romsdal konkluderer med følgende i sin uttale datert 21.11.2023:

«Vi ber om at kommunen er tilbakeholden med å tillate tiltak som hevar standarden på eksisternade hytter innafor nasjonalt villreinområde.»

Andre uttalelser til saken er ikke registrert mottatt.

Tiltakshaver beklager at tilbygget på Reinsvassbu verken ble byggemeldt eller meldt inn til vernemyndigheter. Tilbygget ble bygd i 2016 med tanke på større plass for oppbevaring av ved og ingen utvidelse av overnattingskapasiteten på hytta. Dette for å unngå hyppig helikopterflyging og årlig vedtransport. Tiltakshaver er også er godt kjent med at hyttas plassering kan være problematisk i forhold til villreintrekk og vil presisere at de ønsker en god dialog fremover rundt en kartlegging og evt. prosess med flytting av hytta.

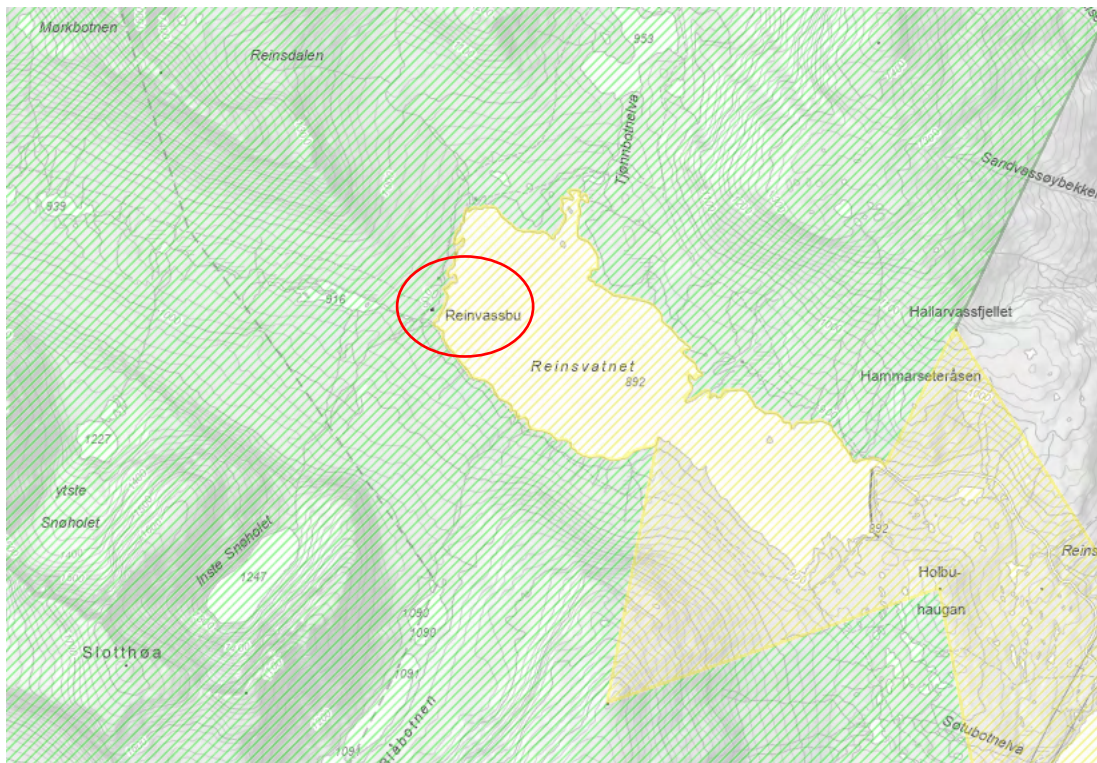

Fig. 1: Kartutsnitt som viser turisthytta Reinsvassbu sin plassering (rød sirkel). Grønn skravur er landskapsvernrområde, gul skravur er biotopvernrområde.

Fig 2: Bilder av Reinsvassbu fra 2004

Tiltaket som er omsøkt er en utvidelse av et eksisterende tilbygg til Reinsvassbua. Utvidelsen utgjør 6,5 m². Det eksisterende tilbygget brukes til vedlager og det er behov for å utvide vedlageret som er bakgrunnen for søknad om utvidelse av tilbygget. Tiltaket er bekledd med liggende brunbeiset kledning og har ikke vinduer.

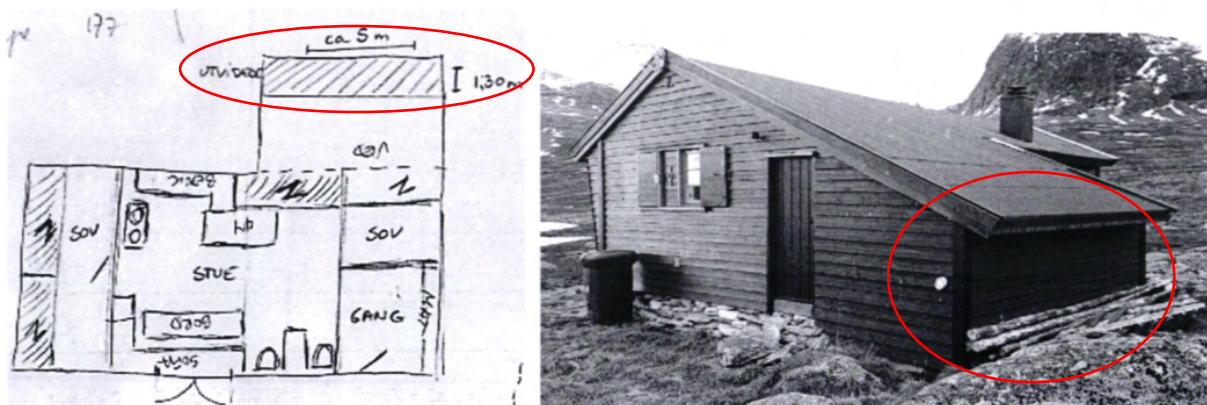

Fig. 3: Skisse av planløsning som viser utvidelsen på 6,5 m² (rød sirkel) og bilde av gjennomført tiltak

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Varige inngrep skal behandles av nasjonalparkstyret, jf delegeringsreglement for for Dovrefjell nasjonalparkstyre, vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Eikesdalsvatnet landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med innslag av kulturlandskap, med tilhørende planteliv og dyreliv, der kulturminner etter fangst, jordbruk og beitebruk stedvis utgjør en del av landskapets egenart.
- Ta vare på variasjonen i naturen, fra høyfjell med villrein til rike løvskoglier langs Eikesdalsvatnet.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

§ 3. Vernebestemmelser

1. *Landskapet*
  - 1.1 Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, (...)

- 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
- c. Mindre tilbygg til eksisterende bygninger

Forvaltningsplan

Kapittel 5 – sonering

DNT hytta Reinsvassbu ligger i sone uten tilrettelegging og inngrep (ikke i brukssone).

Kapittel 6.3. Reiseliv 6.3.2 – retningslinjer i landskapsvernområdene

a) I landskapsvernområdene kan det legges til rette for mindre, miljøtilpasset turistvirksomhet innenfor rammene til verneformålet. Dette kan fortrinnsvis skje i brukssonene, knyttet til eksisterende landbruksbebyggelse om det betinger overnatting.

Kapittel 6.4 Friluftsliv 6.4.4 – Felles retningslinjer for turisthytter og utleiehytter

- a) Det skal ikke bygges nye turisthytter eller utleiehytter.
- b) Det skal ikke gjennomføres tiltak som fører til økt kapasitet ved eksisterende turisthytter eller utleiehytter (i sone uten tilrettelegging og inngrep).
- c) Byggetiltak som er påkrevd for å tilfredsstille nye krav i medhold av annet lovverk skal imøtekommes, så lenge dette ikke kommer i strid med verneformålet. Forvaltningsmyndigheten kan stille vilkår til eventuell tillatelse.
- d) Hvis turisthytter eller utleiehytter kommer i konflikt med villreinens arealbruk, eller på andre måter kommer i konflikt med verneformålet, kan forvaltningsmyndigheten kreve at eier iverksetter skadereduserende tiltak i tråd med anbefalinger fra forvaltningsmyndigheten. Dette kan være periodevis stenging, begrensinger i overnattingskapasitet med mer.
- e) Avfall fra hyttene skal håndteres slik at det ikke oppstår forurensing eller forurensning. Deponering på stedet, brenning i forbrenningsovn eller på åpent bål er ikke tillatt. Avfall skal fraktes ut av fjellet og leveres godkjent renovasjonsordning eller fyres i vedovn. Uttransport av avfall skal samordnes med intransport av brensel og proviant

Kapittel 6.7 Bygninger

Det er et mål å holde omfanget av byggevirksomhet i verneområdene på et lavt nivå, samtidig som nødvendige bygninger for aktivitet innen rammene til verneformålet holdes vedlike.

Ombygging/utvidelse

Tilbygg, ombygginger, utvidelse eller andre tiltak som medfører endringer i størrelse, utseende eller funksjon er ikke å forstå som vedlikehold. Tiltak som kan medføre økt overnattingskapasitet, endret ferdselsmønstre i området eller funksjonsendring krever tillatelse

fra forvaltningsmyndigheten. Eventuelle søknader om ombygging/utvidelser må vurderes i forhold til verneformålet.

Felles retningslinjer for bygninger i verneområdene 6.7.2

- e) Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiler seg ut fra omgivelsene.

Retningslinjer for bygninger i landskapsvernområdene og biotopvernområdene

- a) For tiltak som medfører nybygg, ombygginger eller utvidelser på bygninger med landbruksformål gjelder følgende:
- b) Det er ikke tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn det som er direkte knyttet til landbruk, jf. plan- og bygningslovens definisjon. Det vil ikke være tillatt å oppføre fritidsboliger, eller hytter for utleie.
- c) Det skal gjennomføres en strengere dispensasjonspraksis i sone uten tilrettelegging og inngrep enn i brukssonene.

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Presedens

I byggesaker vil det ofte være en problemstilling at tiltaket isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samlet effekt av flere tilsvarende tiltak vil redusere verneverdiene. Også ved enkeltsaker som gjelder små tiltak, må det ses hen til presedensvirkningene ved at andre kan få dispensasjon/tillatelse til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon/tillatelse til tilsvarende tiltak, og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak.

Vurdering

Den selvbetjente turistrytta Reinsvassbu ligger i et område som er helårsbeite og kalvings- og oppvekstområde for villreinen. Det er også trekkpassasjer som går nord, sør og vest for turistrytta. I kvalitetsnorm arbeidet er området rundt Reinsvatnet pekt ut som fokusområde, det vil si områder hvor det er eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet, jf kart under. Ufordringene i fokusområdet Reinsvatnet er knyttet både til arealutnyttelse og trekkpassasjer. I delnorm 3 i kvalitetsnormen for Snøhetta står det: «*Veien inn til Reinsvatnet blir brøyta opp i løpet av juni og ferdsel rundt Reinsvatnet og til turistrytta påvirker villreinens arealbruk fra begynnelsen*

av juni og ut barmarkssesongen. Ferdsl rundt Reinsvatnet og til turisthytta Reinsvassbu kan begrense trekk vest- og nordvestover i Snøhetta vestområde. Villreinen har alternativ trekkmulighet lengre vest.»

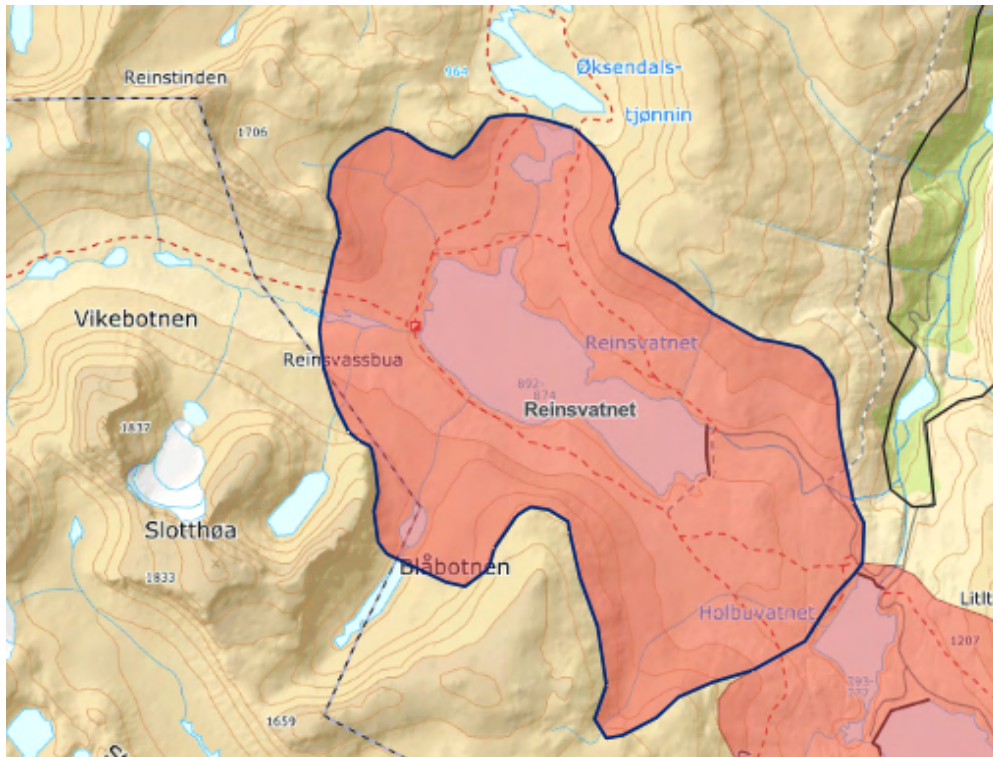

Fig 4: Kartutsnitt som viser fokusområdet Reinsvatnet SN13, fra [Delnormtresnøhetta | Villrein](#). Blått omriss og rød bakgrunn viser fokusområder mtp både arealutnyttelse og trekkpassasjer.

Omsøkt tilbygg vil ikke føre til økt overnattingskapasitet, og det kan forventes noe reduksjon av motorferdsel knyttet til transport av ved som følge av tilbygget. Forvalter vurderer at tiltaket ikke påvirker landskapet i vesentlig grad. Tilbygget er lite i både høyde og areal, har ikke vinduer og har samme fargesetting (mørk brun) som eksisterende turisthytte. Det er ikke registrert at tiltaket medfører terrenginngrep utover arealbeslag. Naturbase viser ingen treff på dette arealet.

Kunnskapen om naturmangfoldet vurderes som godt, også om tiltakets konsekvenser for naturmangfoldet (nml § 8). Føre-var prinsippet (nml § 9) legges ikke til grunn i saken. Den samla belastninga for villreinen i området er stor, men tiltaket vurderes å ikke bidra til å øke denne samla belastninga (nml § 10), muligheten for mindre forstyrrelser fra motorisert ferdsel i forbindelse med transport av ved kan derimot slå positivt ut. Det forutsettes at transport av bygningsmaterialer gjennomføres samlet med annen transport av brensel, proviant mm, fortrinnsvis på et tidspunkt der påvirkning av villreinen er minst (nml § 12). Nml § 11 anses ikke relevant i saken.

I verneområdene som Dovrefjell nasjonalparkstyre forvalter er det flere turisthytter, slik at sannsynligheten for at det kan komme andre liknende søknader er reell. Omsøkt tiltak er av beskjeden art, øker ikke overnattingskapasiteten og bidrar ikke til økning i ferdselen i

område. Konsekvensene av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak vurderes derfor som små, og en presedensvirkningen vil ha liten betydning for verneverdiene.

Snøhetta villrenutvalg har ikke invendiger mot at det gis tillatelse til omsøkt tiltak. Statsforvalteren peker på utfordringer med å tillate nye byggetiltak innenfor nasjonalt villreinområde, noe forvalter viser til er vurdert i saken.

Sekretariatet vil derfor innstille på at omsøkt tiltak om tilbygg til Reinsvassbu for uthusfunksjoner/oppbevaring av ved, imøtekommes.

Som søker selv nevner har flytting av Reinsvassbu av hensyn til villreinen, vært oppe til diskusjon. Gitt at en eventuell flytting av turisthytta har vært tatt opp vil det være lite hensiktsmessig å planlegge ytterligere utvidelser eller nybygg.

Det må også understrekes at alle bygningsmessige tiltak i et landskapsvernområde i utgangspunktet skal omsøkes, og vi oppfordrer til å ha god kontakt med sekretariatet dersom dette blir aktuelt på Reinsvassbu.

Sunndal kommune
Avdeling for samfunnsutvikling

MOTTATT

09 OKT. 2023

Lillehammer
Statsforvalteren i Innlandet

Dovrefjell nasjonalparkestyre

Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår saksbehandler
Hilde Blikås

Saksnummer
BYGG-23/00202
oppgis ved alle henvendelser

Kontaktperson

Dato
22.09.2023

Gnr. 121, bnr. 1, fnr. 237 Torbuvatnet 4, tilbygg hytte Reinvasbu
Anmodning om uttalelse fra offentlige myndigheter

Eiendom (gnr/bnr/fnr/snr): 121 / 1 / 237 / 0
Ansvarlig søker: DNT ROMSDAL
Tiltakshaver: DNT ROMSDAL

Saksopplysninger

DNT Romsdal søker om dispensasjon fra «Kommuneplan for Sunndal Kommune, vedtatt 2019» og «Forskrift om verneplan for Dovrefjell, vern av Eikesdalsvatnet landskapsvernområde, 2002».

Det omsøkte tiltak er allerede utført, uten de nødvendige godkjennelsene.

Miljødirektoratet og Dovrefjell Nasjonalparkstyre har en sak fra 2018-2019 om ikke omsøkt tiltak på Reinsvassbu.

DNT Romsdal fikk 06.02.2019 muligheten til å søke om tiltaket på etterskudd. Det ble enighet om å vente til Reinsvassbu formelt sett var overført fra DNT Oslo og Omegn til DNT Romsdal. Dette er nå utført.

Komplett søknad er registrert mottatt i Sunndal Kommune 09.08.2023.

Tiltaket omhandler tilbygg på eksisterende hytte Reinvasbu, med areal ca. 1,3m x 5m.

Nabomerknader

Nabovarsling til grunneier etter plan- og bygningslovens § 21-3 foreligger. Varslingsfristen er 2 uker, og det er ikke innkommet merknader til saken. Statskog er grunneier. Det vurderes at ingen andre enn grunneier blir berørt av tiltaket.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Bank
Postboks 94, 6601 Sunndalsøra	Rådhuset	71 69 90 00	4202.59.12564
E-post: post@sunndal.kommune.no	Hjemmeside www.sunndal.kommune.no	Org.nr 964 981604	

Kartutsnitt over hyttas plassering, markert med rød ring.

Plangrunnlag og vurdering

Denne eiendommen omfattes av kommuneplan for Sunndalsøra, planid: 20151020 Eiendommen er i overordnet kommuneplan avsatt til LNF, og med hensynssone

Kartutsnitt viser nærhet til automatisk fredede kulturminner.

Kartutsnitt viser leve og kalve område for villrein, men hytta ligger rett utenfor trekkområde.

Tiltaket ligger innenfor definert landskapsvernområde og inne i villreinområde, og trenger derfor behandling av nasjonalparkstyret og villreimenda.

Kartutsnitt viser at tiltaket ligger innenfor landskapsvernområde.

Forskrift om verneplan for Dovrefjell, vern av Eikesdalsvatnet landskapsvernområde, Sunndal, Nesset og Rauma kommuner, Møre og Romsdal.

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Eikesdalsvatnet landskapsvernområde er å:

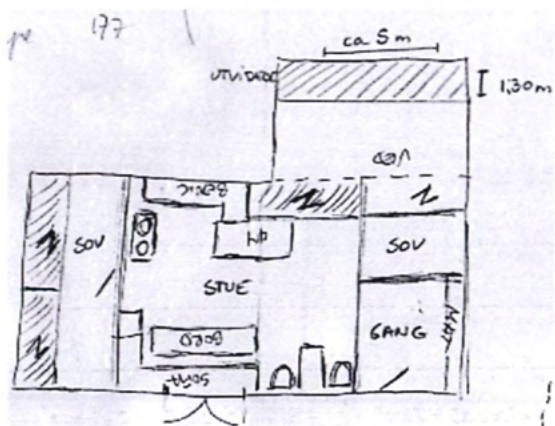
- Ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med innslag av kulturlandskap, med tilhørende planteliv og dyreliv, der kulturminner etter fangst, jordbruk og beitebruk stedvis utgjør en del av landskapets egenart.
- Ta vare på variasjonen i naturen, fra høyfjell med villrein til rike løvskogier langs Eikesdalsvatnet.
- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

§ 3. Vernebestemmelser, punkt 1.3 c)

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til: c., mindre tilbygg til eksisterende bygninger

Tiltakshaver beklager at tilbygget på Reinsvassbu verken ble byggemeldt eller meldt inn til vernemyndigheter. Tilbygget ble bygd i 2016 med tanke på større plass for oppbevaring av ved og ingen utvidelse av overnattingskapasiteten på hytta. Dette for å unngå hyppig helikopterflyging og årlig vedtransport. Tiltakshaver er også er godt kjent med at hyttas plassering kan være problematisk i forhold til villreintrekk og vil presisere at de ønsker en god dialog fremover rundt en kartlegging og evt. prosess med flytting av hytta.

Det er et tilbygg på hytta i dag på ca. 6,5 m², og det er utvidelsen av dette som nå omsøkes.

Planløsning, utvidelse vist med skravur.

Bilde av hytta, etter allerede utført tiltak.

Tiltaket er bekledd med liggende brunbeiset kledning og inneholder ikke vinduer. Utvidelsen er av eksisterende hytte og av beskjedne art, og endrer ikke landskapets art eller karakter i vesentlig grad. Tilbygget er ikke bygget for å utvide overnattingskapasiteten på Reinsvassbu, men kun som økt lagerplass. Tiltaket vil derfor ikke føre til økt trafikk og påvirke villreinen i noen grad.

Det er meget uheldig at byggeprosjektet allerede er utført.

Kommunen vil vurdere om dette skal følges opp som egen ulovlighetsoppfølging ihht. pbl. §32.

Visuelle kvaliteter

Tiltaket er vurdert etter plan- og bygningsloven § 29-2 og innehar etter kommunens skjønne akseptable visuelle kvaliteter.

Kommunen ber om tilbakemelding på om vurderingen vår anses å være korrekt, og at det kan gis tillatelse til tilbygg på Reinsvassbu som beskrevet i søknaden.

Med hilsen
Sunnadal kommune

Hilde Blikås
byggesaksrådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottakere: DNT ROMSDAL
MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
SNØHETTA VILLREINUTVALG
STATSKOG SF
SUNNDAL FJELLSTYRE

Søknad om tillatelse til tiltak uten ansvarsrett

etter plan- og bygningsloven (pbl) § 20-4 og SAK kap. 3

Opplysninger gitt i søknaden eller vedlegg til søknaden vil bli registrert i matrikkelen.

Søkes det om dispensasjon fra plan- og bygningsloven, forskrift eller arealplan?	☒ Ja	☐ Nei
Er det behov for tillatelse/samtykke/uttalelse fra annen myndighet?	☒ Ja	☐ Nei
Hvis ja, så oppfylles ikke vilkårene for 3 ukers saksbehandling, jf. pbl § 21-7 andre ledd		
Nabovarsling, jf. pbl 21-3, skal være gjennomført før søknaden sendes kommunen. (Blankett 5154, 5155, 5156).		
Foreligger det merknader fra naboer eller gjenboere?	☐ Ja	☐ Nei

Søknaden gjelder							
Eiendom/ byggested	Gnr.	Bnr.	Festenr.	Seksjonsnr.	Bygningsnr.	Bolignr.	Kommune
	121	1					Sunddal
Tiltakets art	Adresse			Postnr.	Poststed		
	Reinsvassbu v/Reinsvatnet						
Mindre tiltak til bebygd eiendom, pbl § 20-4 og SAK kap. 3							
☒ Tilbygg < 50 m ² ☐ Frittliggende bygning (ikke boligformål) < 70 m ² ☐ Skilt/reklame (SAK10 § 3-1 d)							
☐ Driftsbygning i landbruket med samlet bruksareal (BRA) mindre enn 1000 m ² , jf. pbl § 20-4 bokstav b) og SAK10 § 3-2							
☐ Midlertidig bygning/konstruksjon/anlegg (som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år)							
☐ Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel ellr omvendt innenfor en bruksenhet)							
☐ Riving av tiltak som nevnt i SAK10 § 3-1							
☐ Oppretting/endring av matrikkelenhet ☐ Grunn-eiendom ☐ Anleggs-eiendom ☐ Festegrunn over 10 år ☐ Arealoverføring							
☐ Annet: <small>Beskriv med egne ord hva du skal gjøre</small>							

Arealdisponering							
Planstatus mv.	Sett kryss for gjeldende plan						
	☒ Arealdel av kommuneplan	☐ Reguleringsplan	☐ Bebyggelsesplan	☐ Eventuelt andre planer			
Navn på plan							
Kommuneplan for Sunddal - Arealdelen, planid. 20151020							
Areal	BYA eksisterende	BYA nytt	Sum BYA	BRA eksisterende	BRA nytt	Sum BRA	Tomteareal
Grad av utnyttning	Vis beregning av grad av utnyttning. Veiledning finnes på www.dibk.no eller kontakt kommunen						
	Tilbygget er på ca. 1,3 meter x 5 meter.						

Plassering				
Plassering av tiltaket	Er det strømførende linje/kabel eller nettstasjon/transformator i, over eller i nærheten av tiltaket?	☐ Ja	☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert			
Avstand	Kan vann og avløpsledninger være i konflikt med tiltaket?	☐ Ja	☒ Nei	Vedlegg nr. Q -
	Hvis ja, må avklaring med berørt rettighetshaver være dokumentert			
Avstand	Minste avstand til nabogrense	250	m	Dette skal vises på situasjonsplanen
	Minste avstand til annen bygning	250	m	
	Minste avstand til midten av vei		m	

Krav til byggegrunn (pbl § 28-1)		
Flom (TEK17 § 7-2)	Skal byggverket plasseres i flomutsatt område? ☒ Nei ☐ Ja	Vedlegg nr.
Skred (TEK17 § 7-3)	Skal byggverket plasseres i skredutsatt område? ☒ Nei ☐ Ja	Vedlegg nr.
Andre natur- og miljøforhold (pbl § 28-1)	Foreligger det vesentlig ulempe som følge av natur- og miljøforhold? ☒ Nei ☐ Ja Dersom ja, beskriv kompensierende tiltak i vedlegg	Vedlegg nr.

Tilknytning til veg og ledningsnett		
Adkomst vegloven §§ 40-43 pbl § 27-4	Gir tiltaket ny/endret adkomst ☐ Ja ☒ Nei	Tomta har adkomst til følgende veg som er opparbeidet og åpen for alminnelig ferdsel: ☐ Riksveg/fylkesveg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Kommunal veg Er avkjøringstillatelse gitt? ☐ Ja ☐ Nei ☐ Privat veg Er vegrett sikret ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei
	Overvann	Takvann/overvann føres til: ☐ Avløpssystem ☒ Terreng
	<i>Feltene "Vannforsyning" og "Avløp" skal kun fylles ut for driftsbygning i landbruket, midlertidige tiltak eller oppretting av matrikkelenhet.</i>	
Vannforsyning pbl §§ 27-1, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig vannverk ☐ Privat vannverk* ☐ Annen privat vannforsyning, innlagt vann* ☐ Annen privat vannforsyning, ikke innlagt vann* Dersom vanntilførsel forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei	* Beskriv Vedlegg nr. Q -
	Avløp pbl §§ 27-2, 27-3	Tilknytning i forhold til tomta ☐ Offentlig avløpsanlegg ☐ Privat avløpsanlegg Skal det installeres vannklosett? ☐ Ja ☐ Nei Foreligger utslippstillatelse? ☐ Ja ☐ Nei Dersom avløpsanlegg forutsetter tilknytning til annen privat ledning eller krysser annens grunn, foreligger rettighet ved tinglyst erklæring? ☐ Ja ☐ Nei Vedlegg nr. Q -

Vedlegg			
Beskrivelse av vedlegg	Gruppe	Nr. fra - til	Ikke relevant
Dispensasjonssøknader/innvilget dispensasjon	B	1 - 1	☐
Kvittering for nabovarsel/Opplysninger gitt i nabovarsel/nabomerknader/kommentarer til nabomerknader	C	1 - 1	☐
Situasjonsplan/avkjøringsplan	D	2 - 2	☐
Tegninger plan, snitt, fasade (eksisterende/ny)	E	3 - 5	☐
Redegjørelse/kart	F	2 - 2	☐
Uttalelse/vedtak fra annen myndighet SAK10, § 6-2 og pbl § 21-5	I	-	☐
Rekvisisjon av oppmålingsforretning	J	-	☒
Andre vedlegg	Q	6 - 6	☐

Erklæring og underskrift		
Tiltakshaver		
Tiltakshaver forplikter seg til å gjennomføre tiltaket iht. plan- og bygningsloven (pbl), byggteknisk forskrift og gitt tillatelse.		
Navn DNT Romsdal v/Arnstein Salthammer Eide	Telefon (dagtid) 71218202	Mobiltelefon 41666108
Adresse Idrettsveien 2	Postnr. 6413	Poststed Molde
Dato 01.02.2021	Underskrift <i>Arnstein S. Eide</i>	E-post dntromsdal@dnt.no
Gjentas med blokkbokstaver ARNSTEIN SALTHAMMER EIDE	Eventuelt organisasjonsnr. 976095243	

From: "Arnstein Salthammer Eide" <arnstein.eide@dnt.no>
Sent: Wed, 21 Jun 2023 11:06:18 +0200
To: "Hilde Blikås" <hilde.blikas@sunndal.kommune.no>
Cc: "Sunndal Fjellstyre" <sunndal@fjellstyrene.no>
Subject: SV: Mangler ved søknaden, Reinsvassbu
Attachments: 2021-02-12 - Byggesøknad tilbygg Reinsvassbu.pdf, Vedlegg 1 - byggesøknad Reinsvassbu.pdf, Vedlegg 2 - Situasjonsplan tilbygg Reinsvassbu.JPG, Vedlegg 3 - Bilde før tilbygg.jpg, Vedlegg 4 - Skisse tilbygg.pdf, Vedlegg 5 - Bilde etter tilbygg.JPG, Vedlegg 6 - Svarbrev fra DNT Romsdal om Reinsvassbu til DNT Oslo og Omegn 2019.pdf

Hei!

12. februar 2021 ble alt dette sendt inn og etter det tror jeg ikke at vi har hørt noe. Etter hva jeg da kan se er det kun pkt. om nabovarsel som mangler. Vi har kommentert det i vedlegg 1, men da forstår jeg at dette må gjøres.

Trivelig TURhilsen
Arnstein Salthammer Eide
DNT Romsdal
e-post: arnstein.eide@dnt.no / dntromsdal@dnt.no
mobil: 416 66 108

DNT Romsdal

Fra: Sunndal Fjellstyre <sunndal@fjellstyrene.no>
Sendt: onsdag 21. juni 2023 10:59
Til: Hilde Blikås <hilde.blikas@sunndal.kommune.no>
Kopi: Arnstein Salthammer Eide <arnstein.eide@dnt.no>
Emne: SV: Mangler ved søknaden, Reinsvassbu

Hei igjen

Det er ikke Sunndal fjellstyre som er «part» i denne saken med DNT Romsdal og omegn, så jeg hekter på saksbehandler Arnstein Salthammer Eide, slik at han får ta tak i de manglene som er.

Sunndal fjellstyre kontaktet Sunndal kommune på vegne av Statskog som grunneier, pga. at saken lå i statskog sitt arkivsystem som uferdig.

Mvh

Bjørn Sæther

Daglig leder/ Fjellopsyn
Sunndal fjellstyre
Tlf: 41459647

Fra: Hilde Blikås <hilde.blikas@sunndal.kommune.no>

Sendt: 21. juni 2023 10:06

Til: Sunndal Fjellstyre <sunndal@fjellstyrene.no>

Emne: Mangler ved søknaden, Reinsvassbu

Hei!

11.03.2020 sendte saksbehandler dere denne mailen, jeg kan ikke se at vi har mottatt plan, snitt og fasadetegninger, samt målsatt situasjonsplan.

Kan du få utarbeidet dette?

Hun la ved alle skjema etc. dere trenger.

Videre må det nabovarsles.

Komplett søknad sendes oss 14 dager etter nabovarsling, og evt. merknader dere mottar skal besvares til oss i søknaden.

Hei!

- *Hva som kreves i søknaden avhenger av hvor stort tilbygget er. Antar at tilbygget er under 50 m² slik at dere kan søke uten ansvarsrett. Skjema ligger vedlagt. Til søknaden skal det vedlegges plan-, snitt- og fasadetegninger samt. en målsatt situasjonsplan. Har lagt ved et kartutsnitt dere kan bruke å tegne inn tilbygget.*
- *I dette tilfellet er det kun Statskog som grunneier som skal nabovarsles. Naboen (grunneier) skal få se tegninger og situasjonsplan som viser hva du skal gjøre. De skal få minst 14 dager til å uttale seg om tiltaket. Skjema for nabovarsel ligger vedlagt. Kvittering for mottatt nabovarsel og «opplysninger gitt i nabovarsel» sendes inn sammen med søknad til kommunen. Statskog/Sunndal fjellstyre er også høringsinstans i saken.*
- *Siden tiltaket ligger i biotopvernområde, må saken behandles i nasjonalparkstyret først. Søknad sendes til kommunen som oversender saken til nasjonalparkstyret for behandling etter verneforskriften. Dersom tiltaket blir godkjent etter verneforskriften i nasjonalparkstyret, skal kommunen behandle saken etter plan- og bygningsloven. Det er kommuneplan for Sunndal som er gjeldende for Reinsvassbu. I kommuneplanen er aktuelt område regulert til landbruk, natur og*

friluftsliv og tilbygg til turisthytte krever dispensasjon fra dette formålet. Send inn grunngitt dispensasjonssøknad sammen med byggesøknaden. Har også lagt ved veileder til dispensasjonssøknader. Saken sendes på høring til berørte myndigheter før den behandles politisk i formannskapet.

Håper det var oppklarende, men bare ta kontakt om det er flere spørsmål.

Hilde Blikås

byggesaksrådgiver

Avdeling for samfunnsutvikling

telefon: 90 11 04 01

www.sunndal.kommune.no

Sunndal kommune

Sunndal kommune

Avdeling for samfunnsutvikling

Dovrefjell nasjonalparkestyre

Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår saksbehandler
Hilde Blikås

Saksnummer
BYGG-23/00202
oppgis ved alle henvendelser

Kontaktperson

Dato
22.09.2023

Gnr. 121, bnr. 1, fnr. 237 Torbuvatnet 4, tilbygg hytte Reinvassbu Anmodning om uttalelse fra offentlige myndigheter

Eiendom (gnr/bnr/fnr/snr): 121 / 1 / 237 / 0
Ansvarlig søker: DNT ROMSDAL
Tiltakshaver: DNT ROMSDAL

Saksopplysninger

DNT Romsdal søker om dispensasjon fra «Kommuneplan for Sunndal Kommune, vedtatt 2019» og «Forskrift om verneplan for Dovrefjell, vern av Eikesdalsvatnet landskapsvernområde, 2002».

Det omsøkte tiltak er allerede utført, uten de nødvendige godkjennelsene.

Miljødirektoratet og Dovrefjell Nasjonalparkstyre har en sak fra 2018-2019 om ikke omsøkt tiltak på Reinvassbu.

DNT Romsdal fikk 06.02.2019 muligheten til å søke om tiltaket på etterskudd. Det ble enighet om å vente til Reinvassbu formelt sett var overført fra DNT Oslo og Omegn til DNT Romsdal. Dette er nå utført.

Komplett søknad er registrert mottatt i Sunndal Kommune 09.08.2023.

Tiltaket omhandler tilbygg på eksisterende hytte Reinvassbu, med areal ca. 1,3m x 5m.

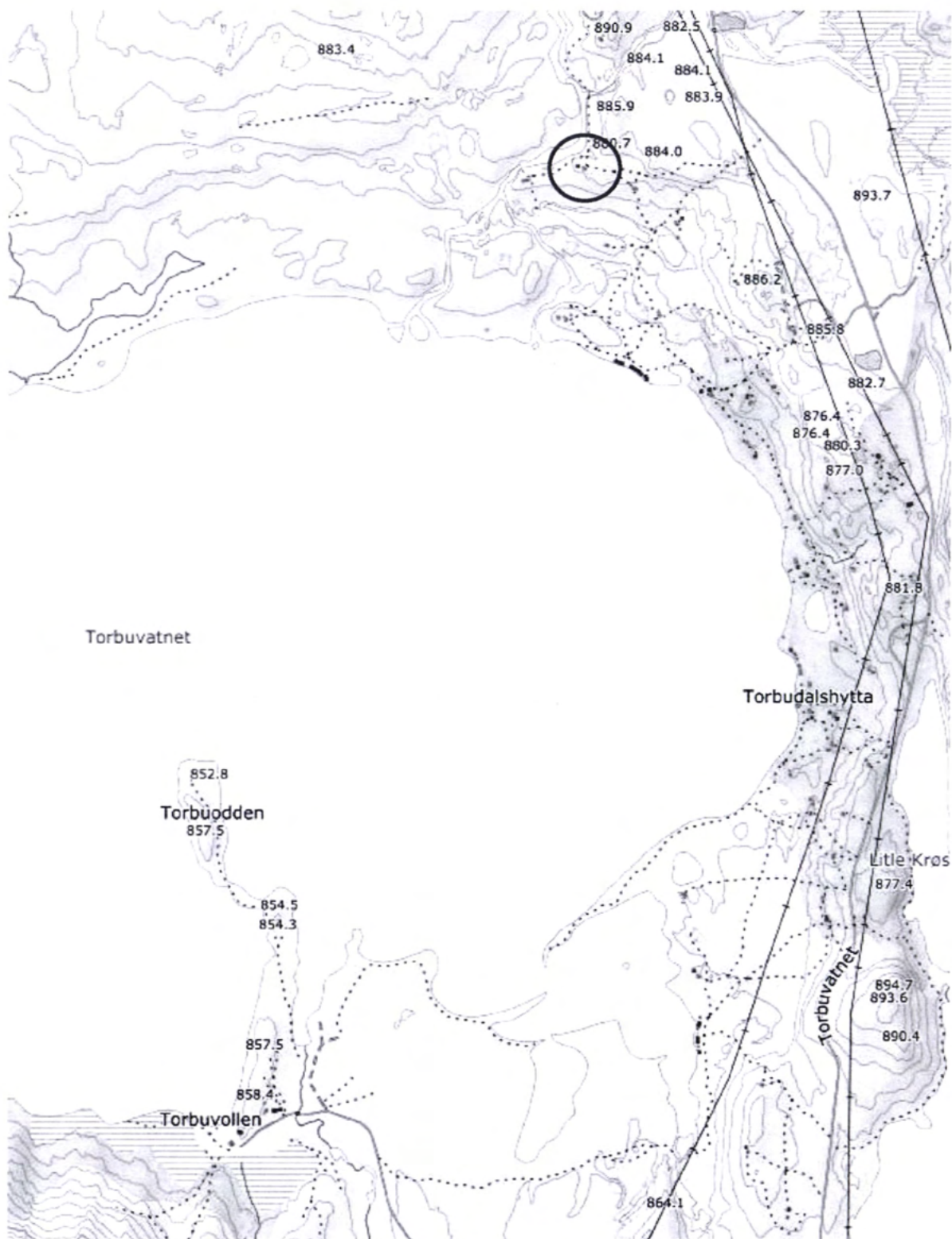
Nabomerknader

Nabovarsling til grunneier etter plan- og bygningslovens § 21-3 foreligger. Varslingsfristen er 2 uker, og det er ikke innkommet merknader til saken. Statskog er grunneier.

Det er 250 meter til andre naboer og andre hytter, og det vurderes at ingen andre enn grunneier blir berørt av tiltaket.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon	Bank
Postboks 94, 6601 Sunndalsøra	Rådhuset	71 69 90 00	4202.59.12564
E-post: post@sunndal.kommune.no	Hjemmeside www.sunndal.kommune.no	Org.nr 964 981604	

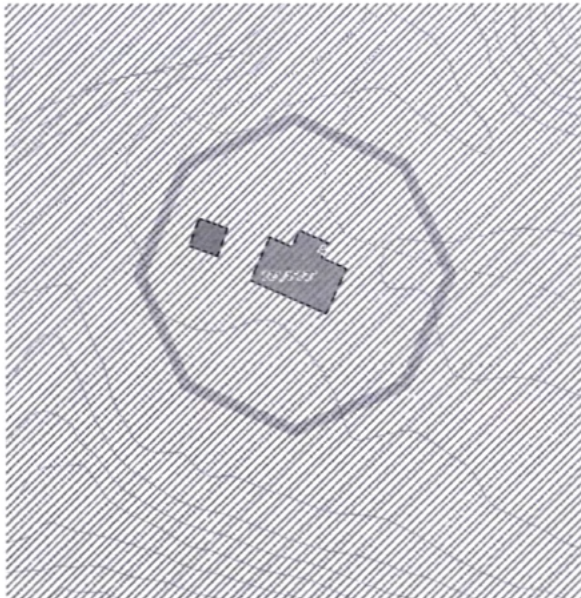

Kartutsnitt over hyttas plassering, markert med rød ring.

Plangrunnlag og vurdering

Denne eiendommen omfattes av kommuneplan for Sunndalsøra, planid: 20151020 og reguleringsplan for Langvatnet hyttefelt, planid: 20090310. Eiendommen er i overordnet kommuneplan regulert til fritidsbebyggelse og i reguleringsplan til fritidsbebyggelse. Tiltaket ligger rett utenfor definert naturverneområde og inne i villreinområde, og trenger derfor behandling av nasjonalparkstyret og villreinmenda.

Kartutsnitt viser villreinområde.

Kartutsnitt viser at tiltaket ligger rett utenfor Naturvernområde.

Tiltakshaver beklager at tilbygget på Reinsvassbu verken ble byggemeldt eller meldt inn til vernemyndigheter. Tilbygget ble bygd i 2016 med tanke på større plass for oppbevaring av ved og ingen utvidelse av overnattingskapasiteten på hytta. Dette for å unngå hyppig helikopterflyging og årlig vedtransport. Tiltakshaver er også godt kjent med at hyttas plassering kan være problematisk i forhold til villreintrekk og vil presisere at de ønsker en god dialog fremover rundt en kartlegging og evt. prosess med flytting av hytta.

Vi viser til §3.1.3 i Forskrift for Eikesdalsvatnet landskapsvernområde hvor «forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til mindre tilbygg på eksisterende bygninger.» Sunndal kommune vurderer omsøkt tiltak som av beskjedent art.

Tilbygget er på ca. 6,5 m² i hyttas lengderetning, og endrer ikke landskapets art eller karakter i vesentlig grad. Tilbygget er ikke bygget for å utvide overnattingskapasiteten på Reinsvassbu, men kun som økt lagerplass. Tiltaket vil derfor ikke føre til økt trafikk og påvirke villreinen i noen grad.

Ut i fra målinger på kart kan det se ut til at eksisterende hytte med anneks utgjør ca. 73-74m² BYA, og det settes begrensninger i reguleringsplanen til 80m² BYA pr. tomt. Således vil et tilbygg på 6m² være akkurat innenfor bestemmelsene punkt 1.1.2.

Det er meget uheldig at byggeprosjektet allerede er utført.

Kommunen vil vurdere om dette skal følges opp som egen ulovlighetsoppfølging ihht. pbl. §32.

Visuelle kvaliteter

Tiltaket er vurdert etter plan- og bygningsloven § 29-2 og innehar etter kommunens skjønne akseptable visuelle kvaliteter.

Kommunen ber om tilbakemelding på om vurderingen vår anses å være korrekt, og at det kan gis tillatelse til tilbygg på Reinvasbu som beskrevet i søknaden.

Godkjente dokumenter: SV_ Mangler ved søknaden_ Reinsvassbu
2023-07-28 - Nabovarsel Statskog SF
2021-02-12 - Byggesøknad tilbygg Reinsvassbu
2023-07-28 - Nabovarsel Statskog SF
Vedlegg 3 - Bilde før tilbygg
Vedlegg 5 - Bilde etter tilbygg

Med hilsen
Sunddal kommune

Hilde Blikås
byggesaksrådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottakere: DNT ROMSDAL
MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
SNØHETTA VILLREINUTVALG
STATSKOG SF
SUNNDAL FJELLSTYRE

Avsender:
1563_winmap
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Dovrefjell nasjonalparkestrye
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

038.25.57

**Vedr. BYGG-23-00202-12 - Gnr. 121, bnr. 1, fnr. 237 Torbuvatnet 4, tilbygg hytte Reinvasbu.
Anmodning om uttalelse fra offentlige myndigheter**

25 1

25#457:3145a5b7-fbe8-471a-b219-708350b0a398:1

DNT Oslo og Omegn
Storgata 3
0155 OSLO

Molde, 17.januar 2019

REINSVASSBU

Vi viser til brev fra dere 11.01.2019 om byggetiltak (påbygg og lavo) som Molde og Romsdals Turistforening (heretter kalt MRT) har gjort ved Reinsvassbu.

Vi vil innledningsvis bare beklage at overfornevnte byggetiltak hverken er byggemeldt, meldt inn til vernemyndigheter eller til eier av Reinsvassbu, DNT Oslo og Omegn. Vi vil med dette prøve å forklare hva som har skjedd i denne saken.

Det har vært et uttrykt ønske i mange år å ha en plass for oppbevaring av ved på Reinsvassbu, samt å ha ekstra overnattingskapasitet i høgsesongen (sommer). Derfor ble det sommeren 2016 satt opp en vedbod i forlenging av hytta. Dette ble gjort i forbindelse med at deler av yttervegg og nedre del av taket var i så dårlig forfatning at noe måtte gjøres uansett. Dermed ble taket og kledningen byttet, og da ble det samtidig laget en ny forankring utenfor tidligere forankring. Dette er årsaken for at den lave veggen er litt lengre enn opprinnelig. Bakgrunnen for tiltakene var å vedlikeholde og heve standarden på hytta, samt gjøre noen grep som ville gjøre hytta mer brukervennlig, bærekraftig og praktisk i bruk.

Det andre tiltaket som er påpekt ble utført i 2018. Det mangler sikringsbu ved Reinsvassbu. Dette, samt ønske om å øke overnattingskapasiteten ved Reinsvassbu i kjernesesongen, gjorde at det ble satt opp en lavo ved hytta som en midlertidig og alternativ løsning til sikringsbu.

Begge disse tiltakene ble gjennomført av en forening, som i alle år har vært prisgitt frivilligheten gjennom dugnad for å kunne opprettholde tilbudet med blant annet hytte- og rutenett. Tiltakene er gjort i beste mening, men i uvitenhet om at det som ble gjort både skulle omsøkes og diskuteres med hytteeier DNT Oslo og Omegn. Molde og Romsdals Turistforening kan ikke annet enn å beklage det inntrufne, og forklare det med at bakgrunnen ligger i at våre hyttestyrer har vært selvgående i alle år på grunn av en administrasjon som kun har bestått av et halvt årsverk. Administrasjonen ble økt til 1,5 årsverk iløpet av 2016, men ikke tidsnok til å få oversikt og tatt tak i tiltakene som ble gjennomført i 2016. I 2018 var administrasjonen dessverre redusert på grunn av langvarig sykdom hele første halvdel av 2018. Hyttestyret har gjort så godt de kunne for å drifte hytta basert på frivillighet gjennom dugnader, og gjort det de har ment har vært til det beste for foreningen. Administrasjonen jobber for å til enhver tid ha en løpende dialog med sine mange hyttestyrer, men i disse tilfelle har administrasjonen dessverre ikke greid å ha god nok oversikt.

DNT Oslo og Omegn har gitt MRT et tilbud om å overta hytta. Dette er MRT interessert i. MRT ønsker å innlede en god dialog og et godt samarbeid med lokale vernemyndigheter. Derfor er vårt forslag at MRT som trinn én overtar Reinsvassbu. Deretter ber MRT, som eier av hytta, om et møte med lokale vernemyndigheter for å få en dialog om mulige løsninger på hva vi skal gjøre med de byggetiltak som er gjort på Reinsvassbu, som ikke er klarert i forhold til verneforskriften for området. MRT ønsker en god dialog og diskusjon rundt hytte- og rutenettet i området, snakke om en best mulig løsning for alle parter, samt hva vi skal gjøre med hytta og rutenettet i området fremover.

Vi håper dette er et forslag til løsning som DNT Oslo og Omegn finner tjenlig og som gjør at vi finner gode løsninger i denne saken.

Med vennlig friluftshilsen fra,

Maria Holo Leikarnes

Maria Holo Leikarnes

Daglig leder

Dovrefjell Nasjonalparkstyre
Postboks 987
2604 Lillehammer

Vår ref: 0110.2019-999-JER

Deres ref.:

Dato

18. januar 2019

Reinsvassbu

Vi viser til Dovrefjell Nasjonalparkstyres brev av 11.12.18, ref nr 2018/9470-2 (432.2) der det bes om tilbakemelding på SNOs rapport etter en befaring på Reinsvassbu.

Reinsvassbu eies av DNT Oslo og Omegn men har vært drevet av Molde og Romsdals turistforening (MRT) siden den ble åpnet i 1966. Bakgrunnen for dette er at daværende DNT hadde midler i Arentz Legat for bygging av selvbetjente hytter. DNT arbeidet da for å etablere et hytte- og rutenett i mange fjellområder der DNT /DNT Oslo og Omegn ikke hadde andre hytter eller ruter. DNT/DNT Oslo og Omegn har hatt 13 tilsvarende hytter rundt i Norge. Med unntak av Reinsvassbu er de andre 12 hyttene overdratt andre medlemsforeninger de siste årene. Kopi av festeavtale og driftsavtale er vedlagt.

DNT Oslo og Omegn skal involveres i større byggesaker. DNT Oslo og Omegn har f.eks arbeidet for å etablere en sikringsbu, og i arbeidet med NINA rapporten «Horisont Snøhetta» var det DNT Oslo og Omegn som fulgte opp saken om å flytte Reinsvassbu av hensyn til villreinens bruk av arealet.

Organiseringen av hyttedriften skjer på ulike måter i DNT medlemsforeninger gjennom tilsyn og dugnadsarbeid. MRT har derfor hatt ansvaret for å organisere oppfølgingen av driften av Reinsvassbu.

Saken er forelagt MRT som har redegjort for saken i vedlagte brev. Av MRTs redegjørelse går det fram at det er gjort en mindre påbygging på Reinsvassbu uten at det er søkt om dette og at lavvoen var ment som en «sikringshytte» og for å øke kapasiteten i høysesongen.

I redegjørelsen opplyser MRT også at de ønsker å overta Reinsvassbu og videre oppfølging kan skje i samarbeid med dem. Dette vil bli lagt fram for DNT Oslo og Omegns styre i løpet av januar. Hvis styret slutter seg til dette vil MRT overta eierskapet til hytta og festeavtalen på et senere tidspunkt. Nasjonalparkforvaltningen vil bli informert om evt videre arbeid med overføring av Reinsvassbu til MRT. DNT Oslo og Omegn vil uansett følge opp saken som eier av Reinsvassbu og sørge for nødvendig retting eller tiltak etter behandlingen i Dovrefjell Nasjonalparkstyre.

Vi er opptatt av å følge de lover og regler som gjelder i verneområdene, og vi beklager på samme måte som MRT at det ikke er søkt om tillatelser til påbygging og oppsetting av lavvo.

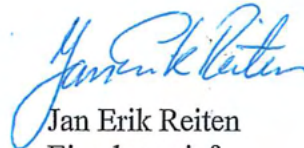
Vi håper redegjørelsen er tilfredsstillende for å vurdere saken, og hvis det er ytterligere spørsmål kan dere ta kontakt med undertegnede på jer@dntoslo.no eller 97081510.

Med vennlig hilsen

Henning Hoff Wikborg

Daglig leder

Jan Erik Reiten

Eiendomssjef

**Dovrefjell
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 07
fmoppst@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyret.no/dovrefjell

DEN NORSKE TURISTFORENING OSLO OG OMEGN
Postboks 7 Sentrum
0101 OSLO

Ref MiDir: 2018/13163

Saksbehandler Carl S. Bjurstedt

Vår ref. 2018/9470-2 (432.2)

Deres ref.

Dato 11.12.2018

Eikesdalsvatnet landskapsvernområde - Reinsvassbu -tilbygg- oppsetting av lavvo - Molde og Romsdal Turistforening /DNT Oslo og omegn

Eikesdalsvatnet LVO. Ikke omsøkte tiltak på / ved Reinsvassbu. Ber om kommentar.

Henvendelsen gjelder tilbygg på og permanent oppsetting av lavvo på og ved Reinsvassbu i Eikesdalsvatnet LVO, Sunndal Statsallmenning, Sunndal kommune.

Eier /fester: DEN NORSKE TURISTFORENING OSLO OG OMEGN. Jeg er klar over at det er Molde og Romsdals Turistforening som drifter hytta men i og med eier er DNT-OO sendes henvendelsen dit.

Grunneier er Statskog SF (Sunndal statsallmenning).

Bakgrunn:

Statens naturoppsyn (SNO) har i 2018 gjennomført bygningskontroll i verneområder, blant annet i Eikesdalsvatnet LVO der Dovrefjell nasjonalparkstyret er forvaltningsmyndighet.

Nasjonalparkstyret har mottatt rapport med bilder fra SNO sin bygningskontroll. Ut fra rapporten er det utført tiltak som ikke er omsøkt. Det er på denne bakgrunn du nå mottar dette brevet.

Saken gjelder:

Forvaltningsmyndigheten er gjennom denne bygningskontrollen blitt kjent med følgende tiltak:

1. Tilbygg på hytta. Bildene viser at tilbygg (uthusfunksjoner?) mot nordvest er utvidet senere år. Det er ikke der på bilder fra vår inngrepsregistrering i 2005 og ser heller ikke ut til å være der på siste flyfoto (2014 – norgebilder.no). Bilder fra 2005 på neste side:

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturreservatene	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområdene	Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkin, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora og Fokstugu
Biotopvernområdene	Torbudalen og Sandgrovbotn-Mardalsbotn

2.

Sammenlign disse med bilder i vedlegget. I rapporten fra SNO ser man også at farge på panel og takpapp avviker på tilbygget.

Vi har ikke mottatt noen søknad om tilbygg på hytta. Tilbygg er et søknadspliktig tiltak jf. forskrift for landskapsvernområdet § 3, 1.1: «Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, anlegg og faste innretninger, (...) Opplistingen er ikke uttømmende.»

3. Permanent lavvo(-stativ). Dette var heller ikke der i 2018, og stengene ser på bildet helt ferske ut. Flere stenger er lagret mot hytteveggen, noe som antyder på at den har sammenheng med hytta.

Lavvo for økt overnattingskapasitet eller der stativet står permanent regnes som en fast innredning.

Begge tiltakene er altså søknadspliktige.

Eiers eller den ansvarliges plikter:

Det er eiers/ tiltakshavers ansvar at krav gitt i verneforskrift eller naturmangfoldloven overholdes.

Naturmangfoldloven § 69, sier følgende om ulovlige forhold: «Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven».

Tilbakemelding til forvaltningsmyndigheten:

Med bakgrunn i den dokumentasjon vi har mottatt fra SNO ber vi om foreningens kommentarer til det innrapporterte forhold. Frist for denne tilbakemeldingen settes til 5 uker fra dette brevets dato.

Brevet sendes også Sunndal kommune, tilbygget skulle ha vært byggesaksbehandlet der, etter behandling i nasjonalparkstyret. Kommunen bes melde tilbake om det har vært noen byggesak på dette i kommunen.

Videre til Statskog som grunneier, med kopi til fjellstyret.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

---

Carl S. Bjurstedt
nasjonalparkforvalter

Kopi til:

Sunndal kommune	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Sunndal fjellstyre	Postboks 57	6601	SUNNDALSØRA
STATSKOG SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

- 1 Mulig ulovlig tilbygg - Eikedalsvatnet LVO - Tilbygg og reisverk for lavvo på Reinsvassbu

From: Sunndal Fjellstyre[sunndal@fjellstyrene.no]
Sent: 20.11.2023 09:41:35
To: Berge, Eirin[eirin.berge@statsforvalteren.no]
Cc: Torbjørn Utigard[torbjornutigard55@gmail.com]
Subject: Tilbygg Reinsvassbu- uttale fra Snøhetta villreinutvalg
Hei Eirin.

Snøhetta villreinutvalg hadde denne saken oppe i 2019, etter at det var blitt avdekt. Hvor villreinutvalget fattet følgende vedtak:

Snøhetta villreinutvalg regner med at turistforeningen ordner opp i saken og får tillatelsene i orden, når det gjelder vedskjulet.

Men mener at vedskjulet kan godkjennes i etterkant.

Snøhetta villreinutvalg ønsker ikke at lavvoen skal bestå, slik den gjør i dag, og ønsker den fjernet.

Utover dette vil villreinutvalget påpeke at vi synes det er dumt eiere av hytter i fjellet bare tar seg til rette, dette være seg private, som turistforeningen.

Mvh

Bjørn Sæther
Sekretær Snøhetta villreinutvalg

Daglig leder/ Fjelloppsyn
Sunndal fjellstyre
Tlf: 41459647

SUNNDAL KOMMUNE
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Saksbehandlar, innvalstelefon

Astrid Buset, 71 25 85 41

Fråsegn - dispensasjon - Sunndal - 121/1 fnr237 - Reinsvassbu - tilbygg til turistforeiningshytte

Statsforvaltaren er statens representant i fylket og har fleire roller og oppgåver innan planlegging etter plan- og bygningslova. Ei viktig oppgåve for Statsforvaltaren i kommunale planprosessar er å sjå til at nasjonale og viktige regionale omsyn blir ivaretatt i planarbeidet. Fagområde som miljøvern, landbruk, helse, oppvekst og samfunnstryggleik står sentralt. I tillegg skal Statsforvaltaren sikre at kommunale vedtak i plan- og byggesaker er i samsvar med gjeldande lovverk.

Bakgrunn

Saka gjeld søknad frå DNT Romsdal om dispensasjon frå LNF-føremålet i kommuneplanen, for tilbygg på 6,5 m² til turistforeiningshytta Reinsvassbu ved Reinsvatnet. Føremålet er å auke lagerplass for ved.

Statsforvaltaren har ut frå sine ansvarsområde følgande merknader:

Naturmangfald

Turistforeiningshytta Reinsvassbu ligg innafør Eikesdalsvatnet landskapsvernområde der villrein er ein del av verneformålet, og innafør nasjonalt villreinområde (NVO) i Regional plan for Dovrefjellområdet frå 2017. Området er fokusområde med kalvingsland og oppvekstområde, sommar- og haustbeite for villreinen i Snøhetta vest. Det går eit trekk på tvers av dalføret Vikebotnen ved Reinsvassbu.

[Kvalitetsnorm for villrein](#) etter naturmangfaldlova § 13 blei fastsett ved kgl. res. 23. juni 2020. Føremålet er å: «bidra til at villrein, og de ulike villreinområdene, forvaltes på en slik måte at internasjonale forpliktelser overholdes, og at nasjonale målsettinger om ivaretagelse av levedyktige bestander innenfor sine naturlige utbredelsesområder nås». Kvalitetsnormen er retningsgivande for kommunen si myndighetsutøving etter plan- og bygningslova.

Ved klassifisering av dei nasjonale villreinområda i 2022 vart Snøhetta sett til *dårleg* tilstand ([NINA Rapport 2126](#)). Av delnorm 3 Snøhetta i klassifiseringsrapporten, går det fram at ferdsel rundt Reinsvatnet og til Reinsvassbu påverkar arealbruken til villreinen her frå starten av juni og ut

barmarkssesongen. I 2020 vart det sett inn tiltak for å avbøte dette, ved at merkinga av turiststien vart fjerna i 2020. Det har òg vore vurdert å flytte Reinsvassbu av omsyn til villreinen.

For å betre situasjonen for villreinen på Dovrefjell, pågår det no eit nasjonalt initiert arbeid med å foreslå tiltak (tiltaksplanar). Det er såleis uheldig om ein vedtar nye tiltak som gjer dette arbeidet vanskelegare. Vi difor rår frå at ei vedtar utvidingar og standardhevingar av hytter i sårbare delar av villreinfeltet, som ved Reinsvassbu.

Vi minner elles om at kommunen ikkje kan fatte vedtak om dispensasjon før saka er handsama etter verneforskrifta, jamfør naturmangfaldlova § 48 tredje ledd.

Konklusjon

Vi ber om at kommunen er tilbakehalden med å tillate tiltak som hevar standarden på eksisterande hytter innafor nasjonalt villreinområde.

Med helsing

Frida Farstad Brevik (e.f.)
plansamordnar

Astrid Buset
seniorrådgivar

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:
MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE

Postboks 2500

6404

MOLDE

Arkivsaksnummer: 2023/10191-5

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 27.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	30/2023	06.12.2023

Sak - Torbudalen BVO - Forberedende klagebehandling - brøyting av Aursjøvegen før 1. juni - FNF Møre og Romsdal

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre delegert vedtak datert 10.oktober 2023 om dispensasjon til motorferdsel på Aursjøvegen i forbindelse med brøyting før vegen åpner 1.juni.

Saken blir sendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Hovedinnholdet i klagen er vurdert. I klagen er det ikke lagt fram nye momenter eller opplysninger som ikke var kjent på vedtakstidspunktet.

Søknaden fra Aursjøvegen AS er behandlet på en lovmessig måte, basert på eksisterende praksis over en periode på 11 år, og avveininger mellom søkers behov, kunnskap om naturmangfoldet og tiltakets påvirkning.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Delegert sak - dispensasjon - 2024 - 2025 - brøyting og bruk av veisalt på Aursjøvegen - Aursjøvegen A/S
- 2 Klage på vedtak - Torbudalen BVO - snødekt mark - brøyting og bruk av veisalt på Aursjøvegen - Aursjøvegen A/S
- 3 Vedr klage på delegert vedtak om brøyting Aursjøvegen – uttale fra Aursjøvegen AS til klagen.

Saksopplysninger

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Møre og Romsdal klager på delegert vedtak av 10.oktober 2023. I det delegerte vedtaket ble det gitt dispensasjon i medhold av naturmangfoldloven § 48, 1. alternativ til motorferdsel på Aursjøvegen i perioden 18.mai – 31.6 i forbindelse med brøyting og salting.

Verneforskriften for Torbudalen biotopvernområde § 3 punkt 3.1 gir forbud mot motorisert ferdsel til lands og til vanns og landing med luftfartøy. Imidlertid gjelder ikke forbudet motorferdsel på Aursjøvegen mellom Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Molde kommune (tidligere Nesset kommune) i perioden 01.06 – 30.11.

§ 3. Vernebestemmelser

3. *Motorisert ferdsel*

3.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt.

3.2 Forbudet i punkt 3.1 gjelder ikke:

- a. Motorisert ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsoppgaver.
- b. Motorferdsel på bilveg, herunder på veien til Reinsvatnet og Aursjøvegen mellom Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Nesset i perioden 01.06. – 30.11.
Aursjøvegen fra krysningpunktet med Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Nesset, og veien til Reinsvatnet skal ikke åpnes i perioden 01.12 – 31.05.

Klagen gir en fylldig beskrivelse av bakgrunnen for opprettelsen av verneområdet, formålet, bestemmelser i verneforskriften og bruk av den generelle dispensasjonshjemmelen i verneforskriften (§ 4) og naturmangfoldlovens § 48 om unntak fra vernevedtak.

Klagen viser videre til kunnskapsgrunnlaget, arbeidet med kvalitetsnorm og til det pågående arbeidet med tiltaksplaner, stortingsmelding for villrein, og til regjeringens nettsider der regjeringen peker på at utviklingen for villrein har gått i feil retning i lang tid, og at den største utfordringen til villreinen er knyttet til dårlig kvalitet på viktige trekkpassasjer.

Klagen er i sin helhet lagt ved saken og under «vurderinger» er klagens anførsler kommentert.

Aursjøvegen AS regnes som motpart i saken og har fått anledning til å uttale seg til klagen som har kommet inn, jf. forvaltningslovens § 33. De har følgende uttale til klagen fra FNF Møre og Romsdal:

«Aursjøvegen aksepterer ikke klagen fra FNF Møre og Romsdal, det det her er snakk om er brøyting av vei og ikke ferdsel for allmenheten, veien vil være stengt med bom til 01.06.

Veisaltet brukes til støvdemping slik at ikke veistøvet legger seg ut over vegetasjon slik at eventuelle dyr ikke kan spise av nedstøvet mat. Når Nasjonalparken blei åpnet i 2002 innledet kongen med at Nasjonalparken blei etablert for at den skulle kunne brukes for alle.

I konsesjon for Statkraft som er veieier står det at veien skal kunne brukes av allmenheten og at det skulle legges til rette for det. Når det gjelder rein så er den et koselig bidrag i naturen hvis man en gang kunne se den, den erfaringa vi har er at reinen ikke holder til langs veitraseen. Det går an å ta forhåndsregler hvis man er så heldig å komme nær den.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Styret behandler klager på vedtak før eventuell oversendelser til klageinstansen, jf delegeringsreglement for for Dovrefjell nasjonalparkstyre, vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022

Nasjonalparkstyrets vedtekter punkt 12 om klageadgang, klageinstans og klagebehandling

«Fylkesmannen har klagerett på vedtak fattet av nasjonalparkstyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning. For øvrig gjelder de alminnelige regler om klageadgang. Klage på vedtak truffet av styret, må vurderes/klagebehandles av styret med mindre det er avtalt at saken kan behandles av AU/forvalter. Dersom vedtak truffet av AU/forvalteren etter delegert myndighet påklages, skal klagen vurderes/klagebehandles av styret/arbeidsutvalget før den eventuelt sendes over til Miljødirektoratet som endelig klageinstans.

Miljødirektoratet er endelig klageinstans for vedtak som treffes av styret/ forvalter som forvaltningsmyndighet»

Forvaltningsloven

§ 28

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

§ 29

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 33

Om forberedelse m.m. av klagesaker gjelder kapittel IV og V tilsvarende, når ikke annet følger av reglene i denne paragraf. Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til.

Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet.

Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31. Når noen reknes som motpart i saken skal underinstansen varsle vedkommende snarest mulig, jfr. likevel § 16 tredje ledd. Samtidig skal settes frist for å gi uttalelse. Varsles klagemotparten ved brev, skal kopi av klagen vedlegges med mindre parten etter § 19 kan nektes adgang til den.

Blir det ikke truffet avgjørelse som nevnt i annet ledd, skal sakens dokumenter sendes klageinstansen så snart saken er tilrettelagt. Dersom underinstansen gir til klageinstansen uttalelse som partene kan kreve å få se uten hinder av § 19, skal den sende kopi til partene med mindre Kongen er klageinstans. Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig.

Verneformål – forskrift

2. Formål

Formålet med opprettelsen av Torbudalen biotopvernområde er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i Snøhattastammen.

Forvaltningsplan

Det er i forvaltningsplanen ikke omtalt motorferdsel i forbindelse med brøyting og salting av vinterstengte veier.

Forvaltningsplanen:

s. 91: Det er noen bilveier der det er ønskelig å kunne styre ferdsel på bilvei i forhold til når det kan kjøres. Dette gjelder blant annet veier som går nær eller inn i viktige villreinområder. For enkelte slike veier i biotopvernområdene er det gitt bruksregler i verneforskriftene. Det sammen gjelder ikke for landskapsvernområdene.

s.94: Når et gjleder veier og kjørespor sier vernebestemmelsen at veier kan vedlikeholdes, kjøring på disse er tillat. Det er gitt bestemmelser om når de fleste veiene kan brøytes og brukes av hensyn til villreinen.

(...)

Tidsaspektet ved bruk av veier som kan være i konflikt med villreinen er her ivaretatt i forskriftene.

Naturmangfoldloven

Denne saken må i tillegg vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforingelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7.

Presedens

Man sier at en avgjørelse har skapt presedens når den senere kan bli lagt til grunn i andre lignende tilfeller. Presedens brukes både om avgjørelser fattet av forvaltningen og om rettsavgjørelser.

Vurdering

Klagevilkår

Vedtaket som det klages over har dokumentdato 10.oktober 2023. Vedtaket ble påklaget i skriftlig form den 23.oktober 2023. Klagen er rettidig mottatt. Klager er Forum for natur og friluftsliv (FNF), som er et samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftsansjoner på regionalt nivå. Det er FNF Møre og Romsdal som er klager.

I henhold til forvaltningsloven (fvl.) § 28 har parter og andre med rettslig klageinteresse klagerett. Etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav e forstås «part» som en *«person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder»*. Klageren må ha en viss tilknytning til saken for å ha klagerett, det vil si å ha interesser av en slik art og styrke at det er rimelig å gi vedkommende et rettskrav på å få avgjort om et forvaltningsvedtak er gyldig eller ugyldig. Organisasjoner har i stor utstrekning rett til å klage for å fremme medlemmenes eller standens interesser, eller for å ivareta ideelle interesser de har som formål å verne om. Klager vurderes å ha klagerett i saken.

Det fremkommer klart i klagen hva det klages over, og hvilke endringer som ønskes. Klagen vurderes etter dette å oppfylle forvaltningslovens klagevilkår, jf §§ 28-32.

Klagens innhold

Klagen gir en beskrivelse av bakgrunn for opprettelsen av verneområdet, verneforskrift og naturmangfoldlov. Videre viser klagen til eksisterende kunnskap, kvalitetsnorm og det pågående arbeidet med tiltaksplaner, stortingsmelding for villrein. Det vises også til regjeringens nettsider der regjeringen peker på at utviklingen for villrein har gått i feil retning i lang tid, og at den største utfordringen til villreinen er knyttet til dårlig kvalitet på viktige trekkpassasjer (herfra hensettes):

«Den største utfordringen i villreinområdene er knyttet til dårlig kvalitet på viktige trekkpassasjer. Dette gjelder de fleste nasjonale villreinområdene der tilstanden i dag er dårlig. Fellesnevneren for disse områdene er at veier og vannkraftutbygging, i kombinasjon

med ferdsel i utsatte områder, har stor negativ effekt på villreinens vandringsmuligheter og dermed dens arealutnyttelse.»

Klager skriver:

«Friluft- og naturvernorganisasjonane i Møre og Romsdal (FNF) har ved fleire høve gjort dei berørte kommunane i fylket og andre merksame på dei negative konsekvensane av å snevre inn villreinens levesett der vegar og bruken av desse er ein viktig faktor.»

Og vidare:

«Alle styringssignal går difor i retning innstramming og reversering av tidlegare dispensasjonar gitt. Det er då for oss å gå feil veg når ein vil opne opp for auka trafikk i den delen av villreinområdet der reinen trekker – noko som forverrer villreinens levevilkår. Slik vi forstår forskarane på villrein er det nett i dette omsøkte området som er det mest aktuelle utvekslingsområdet mellom aust- og vestområdet i Snøhetta. Dette samt at det er viktige kalvings- og oppvekstområder nett her gjer det ubegripeleg at ein tenkjer å ville forverre livssituasjonen for villreinen på denne måten.»

Klager viser til at Aursjøvegen ble bygd i forbindelse med vannkraftutbygging og at vegen i utgangspunktet ikke var tenkt åpen for allmenn ferdsel. Videre at med kraftutbygginga kom hyttebygging som førte til økt menneskelig forstyrrelser både på barmark om vinteren. Markedsføringen av Aursjøvegen som turistveg trekkes også frem.

Klager skriver at regulantes behov for anleggsveg og ikke bilveg er vesentlig når en skal vurdere om det er grunnlag for å gi dispensasjon til tiltaket etter verneforskriftens § 4 da ordlyden i dispensasjonsbestemmelsen er «tiltak av vesentlig verdi for samfunnet»
FNF Møre og Romsdal skriver: *«På vektskåla i avveginga mellom samfunnets interesser og villreinen interesser er dette eit vesentleg element som støtter villreinens interesser at regulanten ikkje treng noko tidleg brøyting av Aursjøvegen.»*

FNF Møre og Romsdal skriver:

«FNF Møre og Romsdal klager på vedtak om dispensasjon som er gitt til motorisert ferdsel på Aursjøvegen før 1. juni for åra 2024-2025. Dette då vi meiner at villreinen treng mest mogleg hjelp til å berge seg og at dette veg tyngre enn menneskets ønskje om lengre køyresesong på Aursjøvegen.

Saka handlar om det er meir fordel for menneska enn ulempe for villreinen i Snøhetta/Dovrefjell å tillate å brøyte Aursjøvegen 14 dagar tidlegare enn det som står i verneforskrifta. Brøyting av vegen skal ikkje medføre at trafikken for øvrig starter før 1. juni. Vi forstår ikkje søknaden slik at det er livsnødvendig for nokon å køyre så tidleg på året som 1 juni og at søknaden ikkje har noko med drift av anleggsvegen og vannkraftutbygging å gjere. Vi les at det er gitt dispensasjon frå vernevedtaket til liknande tidleg brøyting før 1 juni sia 2012 og at denne brøytinga har skjedd også tidlegare før vernetidspunktet (2002).

Klager antar at brøyting før 1.juni har vært standard prosedyre siden vernetidspunktet. Dette virker pussig på organisasjonen så lenge det er blitt avklart i en egen sak med Klima- og miljødepartementet i 2015 at *«når forskriften sier at veien ikke skal åpnes i en gitt periode, er det ikke lov med motorferdsel i forbindelse med brøyting i denne perioden.»*

Ved å tillate vinterbrøyting før 1. juni for perioden 2024-2025 vil en fortsette med en praksis med motorisert ferdsel som overordna departement sier ikke er grei og at denne praksisen vil uthule lovverket og forringe villreinens mulighet for videre eksistens, skriver klager.

Avslutningsvis fra klagen:

«Etter ei samla vurdering etter forskrift for verneområdet og naturmangfoldlova vurderer FNF Møre og Romsdal at vilkårene for å gi dispensasjon til å vinterbrøyte Aursjøvegen mellom Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i gamle Nettet kommune i åra 2024-2025, til å ikkje vere tilstades og vi vil klage på vedtaket. Vi legg til grunn følgjande faktorar;

- 1. Ved å tillate brøyting og menneskeleg aktivitet før 1 juni vil sumeffekten av belastninga vere for stor for villreinen og vere i strid med naturmangfoldlova § 10.*
- 2. Oppdatert kunnskap om villreinen tilseier meir varsemd no enn sist gong ein liknande søknad vart vurdert (2012 og 2016).*
- 3. Å gi dispensasjon til denne søknaden er å hule ut verneforskrifta og vil vere i direkte strid med vernebestemmelsen § 1.1 ved at tiltaket vil forringe villreinen sitt livsmiljø og/ eller sin bruk av området.*
- 4. Å gi dispensasjon til aktivitet før 1. juni inn i villreinens område strir mot vår sittande regjering sine synspunkt.»*

Forvalters kommentarer til klagers anførsler:

Bruk av hjemmel, verneforskriftens § 4 og naturmangfoldlovens § 48. vurdering av samfunnsnytte

Vedtaket om dispensasjon til motorferdsel før 1.juni på Aursjøvegen er gjort i medhold av naturmangfoldlovens (NML) § 48, 1.ledd, 1.alternativ. Dette alternativet legger opp til at 2 kumulative vilkår må være oppfylt for at dispensasjon skal kunne gis. De 2 kumulative vilkårene er:

1. Tiltaket skal ikke stride mot verneformålet
2. Tiltaket skal ikke påvirke verneverdiene nevneverdig.

Tiltaket er derfor ikke vurdert opp mot samfunnsinteresser som er NML § 48,1.ledd, 3.alternativ.

NML § 48 er hjemmelsgrunnlag for å gi unntak fra vernevedtak og erstatter den generelle dispensasjonsadgangen i verneforskriftens § 4. NML § 48 er ment som en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette og spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. NML § 48 tar primært sikte på mer bagatellemessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene.

Disse forhold mener forvalter er belyst i vurderingen i vedtaket, sammen med naturmangfoldlovens prinsipper §§ 8-12, jf delegert vedtak av 10.oktober 2023.

Forvalter vurderer at vilkårene i nml § 48,1.ledd, 1. alternativ som oppfylt, da begrenset motorferdsel i en kort periode på Aursjøvegen ikke strider mot verneformålet om å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområder for villreinen i Snøthettastammen - under forutsetning at veien ikke åpner for allmenn motorferdsel før 1.juni i tråd med verneforskriften. Med de vilkår som er gitt i dispensasjonen vurderes at tiltaket ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Ingen har krav på dispensasjon fra vernevedtak. Selv om vilkårene i NML § 48, 1.alternativ er oppfylt, kan søknad om dispensasjon avslås. Vurderingen er opp til forvaltningsmyndighetenes skjønn innenfor rammen av alminnelige forvaltningsrettslige regler og retningslinjer og instruksjer fra overordnet myndighet.

Dovrefjell nasjonalparkstyre er godt kjent med Regjeringens arbeid med tiltaksplaner og stortingsmelding for villrein. Det er på det nåværende tidspunkt ikke gitt verken retningslinjer eller instruksjer om hvordan forvaltningens skjønn skal utøves i saker knyttet til villreinens leveområder i verneområdene. Det er likevel slik at nasjonalparkstyret i den enkelte sak legger vekt på det arbeidet som nå pågår i sine avveininger, inkludert resultatene fra kvalitetsnorm arbeidet.

Dispensasjonsadgangen i NML § 48 kan ikke brukes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Forvalter mener at det delegerede vedtaket ikke utvider rammen for vernevedtaket da åpning av vegen for allmenn motorferdsel ikke er endret, men fremdeles er 1.juni. Veggen er fysisk stengt med låst bom frem til dette tidspunkt.

Aursjøvegen – behov for brøyting

Aursjøvegen ble i utgangspunktet bygget som anleggsveg i forbindelse med vannkraftutbygging og nyttes i dag også som turistveg. Den er i tillegg atkomstveg til omlag 150 hytter som ligger utenfor Torbudalen biotopvernområde, men med atkomst via verneområdet. Forskrift om vern av Torbudalen biotopvern område ble vedtatt i 2002, etter at både veg vannkraftanlegg og hovedtyngden av hytter var bygget.

Forvalter registrerer at klager og søker har ulike oppfatninger om hva slags bruk vegen i utgangspunktet skulle nyttes til. Veggen ble anlagt før vernet. Vegstandarden på den delen av vegen som ligger i biotopvernområde er i hovedsak grus. Eventuelt oppgradering av vegen er søknadspliktig

Det er Statskraft som eier Aursjøvegen og Aursjøvegen AS som er ansvarlig for drift og vedlikehold. I den siste reviderte konsesjonen for Aurareguleringa, (jfkgl res Olje- og energidepartementet datert 23.6.2021) står det at «*Veier, broer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av allmenheten, med mindre NVE vedtar noe annet.*» I samme dokument står det på side 37 at det ikke er noe krav om standard på veiene, at konsesjonæren ikke har plikt til å vedlikeholde veiene utover det behovet de selv har , og at det ikke er krav om brøyting.

Deler av vegen er en bomvei (noe som ikke er i strid med konsesjonsvilkårene), som går over fjellet mellom Finnset i Eikesdalen og Litldalen ved Sunndalsøra. Kommunene Molde og Sunndal eier 41,6 % hver i selskapet Aursjøvegen AS og Statskraft eier 16,6 %. Aursjøvegen AS drifter og vedlikeholder vegen. Sunndal kommune skriver «*Formålet med selskapet er å drifte og vedlikeholde Aursjøvegen og med det bidra til at allmenheten får tilgang til Torbudalen, Aursjøen og områdene rundt. Veggen er også et virkemiddel i turist- og besøksaktiviteten i kommunen.*» (jf K.sak 79/22 – arkivsak 20/02687 Eierskapsmelding Del 2 – Selskapsdelen i Sunndal kommune).

Aursjøvegen AS skriver i sin søknad om dispensasjon at årsaken til søknaden ligger i behovet for å tørke opp vegen og eventuelle reparasjoner. Statskraft eier Aursjøvegen og er også medeier i selskapet Aursjøvegen AS som drifter og vedlikeholder vegen.

Andre veger i verneområdene forvaltet av Dovrefjell nasjonalpark har noe ulik praksis knyttet til brøyting. Vegen inn til Snøheim brøytes ca 14 dager før Snøheim turisthytte åpner. De siste årene har Snøheim turisthytte åpnet rundt 20.juni. Vegen til Sandgrovbotn og Mardalsbotn i biotopvernområdet kan ikke brøytes før 1.juni, jf verneforskriften § 3 punkt 3.2 bokstav b «*Veien til Sandgrovbotn og Mardalsbotn skal ikke brøytes i perioden 1.12 – 31.05.*» og det er ikke kjent at det er gitt dispensasjon fra vernevedtak i medhold av NML § 48 i dette området. Heller ikke vegen inn til Reinsvassbu brøytes før 1.juni. Også i verneforskriften for Dalsida landskapsvernområde er brøyting regulert: Veien til Mardalsbotn innenfor Johanhytta skal ikke brøytes i perioden 01.12 – 01.06. I verneforskriften for Dalsida LVO og Sandgrovbotn og Mardalsbotn biotopvern er verneforskriften tydelig på at vegene ikke skal brøytes.

I Torbudalen biotopvernområde er ikke ordet «brøyte» benyttet, men intensjonen i samtlige forskrifter vurderes å være at vegene ikke skal åpnes for allmenn motorferdsel før et gitt tidspunkt av hensyn til villrein. Gjeldende sak kan gi presedensvirkning hva gjelder også andre veger som har stengt av hensyn til villrein. Omfanget av slike veger er ikke omfattende, men konsekvensen av å brøyte samtlige veger før vegenes åpningstid kan bli store for verneverdiene.

I kronprinsregentens resolusjon av 03.05.2022 s. 45 er brøyting på Aursjøvegen omtalt.

Her står det at Torbudalen hytteeierforening, Statskog SF og Sunndakl kommune er i mot totalt brøytingsforbud, og ønsker endring i datoer eller forbud kun på enkelte strekninger. På bakgrunn av dette ble forutlæringene for stenging av Aursjøvegen endret slik at kun deler av vegen ble vinterstengt, da hovedpoenget var å skjerme villreintrekket ved Aursjøen mot menneskelig ferdsel. Dette ble støttet av daværende Direktoratet for naturforvaltning og Miljøverndepartementet.

At den som drifter veg ønsker å brøyte før åpning av vegen er ikke helt uvanlig i verneområder, for eksempel blir vegen inn til Rondvassbu turisthytte i Rondane nasjonalpark brøytet fra ca samme tidspunkt av samme årsaker som beskrevet i søknaden fra Aursjøvegen AS.

Motorferdsel på vegen før vegen åpner for allmenn motorferdsel

For å preisere så gir vedtaket datert 10.oktober 2023 Aursjøvegen AS mulighet til motorferdsel for å brøyte strekning av Aursjøvegen mellom Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Molde kommune (tidligere Nesset kommune) fra en periode fra tidligst 18.mai til 1.juni. I tillegg åpner vedtaket for å nytte motorisert kjøretøy til å salte deler av vegen én gang pr sesong. Vegen åpner for allmenn bruk av vegen 1. juni, jf. verneforskrift for Torbudalen biotopvernområde. Dette endres ikke gjennom den dispensasjonen som er gitt, og det er gitt vilkår i vedtaket for å hindre at allmenheten tar vegen i bruk før 1. juni. Vedtak om motorferdsel i forbindelse med brøyting ble gitt av Dovrefjell nasjonalparkstyre i 2012, dertter av arbeidsutvalget i 2016. . Etter dette har det blitt gitt flere delegerte vedtak til motorferdsel i forbindelse med brøyting på Aursjøvegen, senest i 2020.

De som driver vegen har et behov for å brøyte vegen for å unngå store vedlikeholdskostnader som følge av snøsmelting. Det dreier seg derfor ikke om

vinterbrøyting for å holde vegen åpen for allmenn ferdsel om vinteren, men for å hindre ødeleggelser og etterpåfølgende stort vedlikehold av vegen pga snøsmelting.

Klima- og miljødepartementet sin avklaring som vist til i saken fra 2015, bekrefter at brøyting med motorisert kjøretøy før 1. juni ikke kan gjennomføres uten at det foreligger en dispensasjon fra vernevedtak til dette. Dette var en avklaring som ble gjort pga av ulike tolkninger av verneforskriften tilbake i 2015 (jf sak 2012/350), der enkelte oppfattet at i unntaket for motorferdsel til vedlikehold av veger og anlegg, impliserte motorferdsel i forbindelse med brøyting. Dette har Klima- og miljødepartementet avvist.

Hensyn til villrein - kunnskapsgrunnlag

Hensikten med biotopvernområdet er å sikre trekkveger for villrein mellom Snøhetta vest og øst. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i området er godt, særlig om villreinen. Resultatet fra arbeidet med kvalitetsnorm er belyst i saken. Det er vist til at området ved Torbuhalsen er et såkalt fokusområde der det er store utfordringer for villreinen knyttet til menneskelig aktivitet og arealinngrep. Det er videre vist til at den samla belastningen for dette fokusområdet er stor. Det er derfor ingen uenighet om det foreliggende kunnskapsgrunnlaget og situasjonen for villreinen i Snøhetta-området generelt, og området rundt Torbuhalsen spesielt.

I NINA-rapporten «Horisont Snøhetta» er områdene Torbudalen og Torbuhalsen omtalt slik:
s. 92

Nest etter Dovrebarrieren er reguleringen av Aura- og Litledalsvassdraget og tilhørende vegaanlegg og senere kraftlinjer og hyttebygging det største naturinngrepet i Snøhettaområdet. Dalsida og Torbudalen var opprinnelig et viktig knutepunkt mellom øst- og vestområdet, der flokkene kunne vandre fritt uten vesentlige hindring

s. 94

Torbuhalsen er et typisk pressområde mht. potensielle konflikter mellom villrein og mennesker. Sommerstid, uke 22–40, med nesten 6 000 biler på vegen, og ferdsel ut fra turisthytter, privathytter og langs T-merka stinett, gjør det svært vanskelig for reinen å krysse. I de mest aktuelle tidene for trekk, på senvinteren, er trafikken på et lavt nivå. Det er grunn til å overvåke vintersituasjonen videre for både villrein og ferdsel. Vi vurderer dette som det mest aktuelle potensielle utvekslingsområde mellom vest- og østområdet (...)

At barrierevirkningen for villreinen er større med en brøytet veg enn om vegen ikke hadde blitt brøytet er sannsynlig. Selv om det ikke er tillatt med motorferdsel kan både syklende (inkl el sykler) og gående bruke vegen.

Motorferdselen i forbindelse med brøyting gir noe økt ferdsel sammenlignet om det ikke ble brøytet, ettersom det vil være både mannskap og kjøretøy på vegen i denne perioden for å gjennomføre brøytinga. Vurderingen er at denne ferdselen er av begrenset omfang og derfor ikke vil stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Det er også satt vilkår om stans i arbeid med brøyting dersom villrein observeres. Avveiningen som er gjort i delegerte vedtaket er basert på at tiltaket er et forbigående tiltak i en begrenset tidsperiode og av begrenset omfang, og som er av stor betydning for selskapet som drifter vegen.

Den samla belastningen for villreinen i Snøhetta villreinområde er stor, og kvalitetsnormen viser at Snøhetta villreinområde får dårlig kvalitet på både arealutvikelse og endringer i arealbruk som følge av redusert trekk (dårlig kvalitet, ikke godkjent). Klassifiseringen gir tydelige signaler om hvilke faktorer som er de største utfordringene for det enkelte villreinområde. Målet er at minimum middels kvalitet for det enkelte villreinområde opprettholdes eller nås snarest mulig.

Det pågår samlet et omfattende arbeid for å bedre situasjonen for villreinen i de nasjonale villreinområdene, blant annet i Snøhetta villreinområde. Det er i arbeidet med tiltaksplaner tatt til orde for både å stenge veger i villreinområder og også å endre på åpningstider på veger for å bedre forholdene for villreinen - som på grunn av infrastruktur og menneskelige forstyrrelser ikke får tatt i bruk beiteareal og trekkpassasjer.

Ingen har krav på dispensasjon og kunnskapen om villrein og utfordringer er godt kjent. Ivaretagelse av villreinen sine leveområder er det sentrale i verneformålet for biotopvernområdet. Sammen med både landskapsvernområder og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark utgjør Torbudalen biotopvernområde viktige leveområder for Snøhetta stammen. Hensynet til verneformålet skal veie tungt.

Likevel vurderer forvalter at endring av en lang praksis med å gi dispensasjon til motorferdsel for brøyting av Aursjøvegen ikke bør skje gjennom klagesaksbehandling, men en prosess der flere parter medvirker. Det vises til at vedtaket om dispensasjon kun er gitt for 2 år, frem til 2025, i påvente av arbeidet med forvaltningsplan og tiltaksplaner.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter viser til vurderingene ovenfor og kan ikke se at klagen frembringer nye momenter som ikke var kjent på vedtakstidspunktet.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har siden 2012 gitt dispensasjon til å brøyte deler av Aursjøvegen før 1.juni. I delegert vedtak av 10.oktober 2023 har forvalter fulgt opp denne praksisen.

Den samla belastningen for Snøhetta reinen er allerede stor og Snøhetta villreinområde har fått «ikke godkjent» i kvalitetsnorm arbeidet.

Forvalter vurderer at en eventuell endring av praksis om å tillate motorferdsel i forbindelse med brøyting før vegens åpningstid bør skje gjennom et mer overordnet arbeid, hvor både Regjeringens tiltaksplanarbeid og nasjonalparkstyrets forvaltningsplan arbeid vil gi relevante føringer.

Det bør etterstrebes å ha en overordnet praksis hva gjelder motorferdsel knyttet til brøyting av veger før vegenes åpningstider i alle de verneområdene hvor Dovrefjell nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet. I et slik arbeid bør målet om å få Snøhetta villreinområde opp til gult nivå ihht kvalitetsnormen ligge til grunn.

**Dovrefjell
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyret.no/dovrefjell>

AURSJØVEGEN AS
Skolevegen 8
6600 SUNNDALSØRA

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2023/10191-2 432.6

Deres ref.

Dato 10.10.2023

Delegert sak - Dispensasjon - Motorferdsel 2024-2025 - brøyting og bruk av veisalt på Aursjøvegen - Aursjøvegen A/S

Delegert vedtak

Aursjøvegen AS får dispensasjon i medhold av naturmangfoldlovens (nml) § 48, 1.ledd, 1.alternativ, til motorferdsel på Aursjøvegen før 1.juni det enkelte år med det formål å brøyte vegen. Det gis videre dispensasjon i medhold av nml § 48 1. ledd, 1.alternativ til bruk av veisalt på Aursjøvegen én runde pr sesong. Dispensasjonen gjelder i årene 2024-2025.

Følgende vilkår gjelder for dispensasjonen:

1. Brøyting før 1.juni kan skje på strekningen Krøsbekken-vestgrense for verneområdet i Nettet.
2. Brøyting kan tidligst starte 18.mai, men ikke tidligere enn nødvendig ut fra brøyteforholdene.
3. På strekningen tillates kun nødvendig trafikk i forbindelse med brøytingen.
4. Aursjøvegen AS skal holde vegstrekningen fysisk stengt for annen ferdsel i perioden før 1.juni. Dette kan skje ved at vegen holdes stengt nede i dalene, eller der strekningen med kjøreforbud begynner. Stengsel må betjenes med nøkkel eller på annet vis være sikret mot uautorisert åpning.
5. Om det observeres villrein i nærheten av veien (< 500 m), skal arbeidet/trafikken stanse og personell holde seg i kjøretøyet til dyra har trukket forbi eller bort.
6. Veisalting skal skje ved bruk av spredekasse
7. Det skal ikke saltes i en buffersone på 20 m til hver side der veien krysser bekker og elver
8. Det skal kun saltes der støv sjenerer bebyggelse langs vegen.
9. Dispensasjonen med vilkår skal gjøres kjent for de som utfører arbeidet og ligge i kjøretøy som brukes.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. Dette er tiltakshavers ansvar.

Du kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet og be om at det endres. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til deg. Det er tilstrekkelig at du har postlagt klagen innen denne fristen. Klagen skal sendes skriftlig til nasjonalparkstyret. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang

Dokumenter i saken

- Søknad fra Ausjøvegen AS v/ Terje Erstad, datert 27.9.2023

Saksopplysninger

Søknad:

«Søknad om brøyting før 01.06 og bruk av veisalt på Aursjøvegen.

1. Aursjøvegen søker om å få brøytet veien fra Krøsbekken til vestgrensa i Torbudalen biotopvernområdet i Molde kommune to uker før 01.06 som tidligere år.

Årsak, uttørking av vei og eventuelle reparasjoner. Veien vil være fysisk stengt til 01.06.

2. Det søkes om å få bruke veisalt på hele Aursjøvegen. Søknaden gjelder for bruk av veisalt på hele veistrekningen for støvdemping og for å ivareta finstoffet på veidekket.

Håper at dette kan bli en permanent løsning mellom forvaltningsmyndigheten og veiselskapet.»

Søker søkte om det samme i 2016 og fikk i arbeidsutvalgssak 4/2016 tillatelse til på visse vilkår å brøyte aktuell strekning fra 18.5. og til å salte veien en gang i løpet av sommersesongen. Det har blitt gitt dispensasjon fra Dovrefjell nasjonalparkstyre siden 2012 til å brøyte vegen før 1.juni (jf sak 2012/350)

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Verneforskrift – formål

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Torbudalen biotopvernområde er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i Snøhettastammen.

§ 3. Vernebestemmelser

(...)

3.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt.

3.2 Forbudet i punkt 3.1 gjelder ikke:

a. Motorisert ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvesen- og forvaltningsoppgaver.

b. Motorferdsel på bilveg, herunder på veien til Reinsvatnet og Aursjøvegen mellom Krøsbekken og Reinsvatnet for biotopvernområdet i Nesset i perioden 01.06. – 30.11.

Aursjøvegen fra krysningspunktet med Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Nesset, og veien til Reinsvatnet skal ikke åpnes i perioden 01.12 – 31.05.

Forvaltningsplan

I forvaltningsplanen er ikke sagt noe særskilt om eventuell brøyting av veier som forskriftene sier skal holdes stengt i visse tidsrom forut for åpning. Ei heller om salting av veier.

Naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

I denne saken må søknaden vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 om dispensasjon fra vernevedtak.

Vurdering

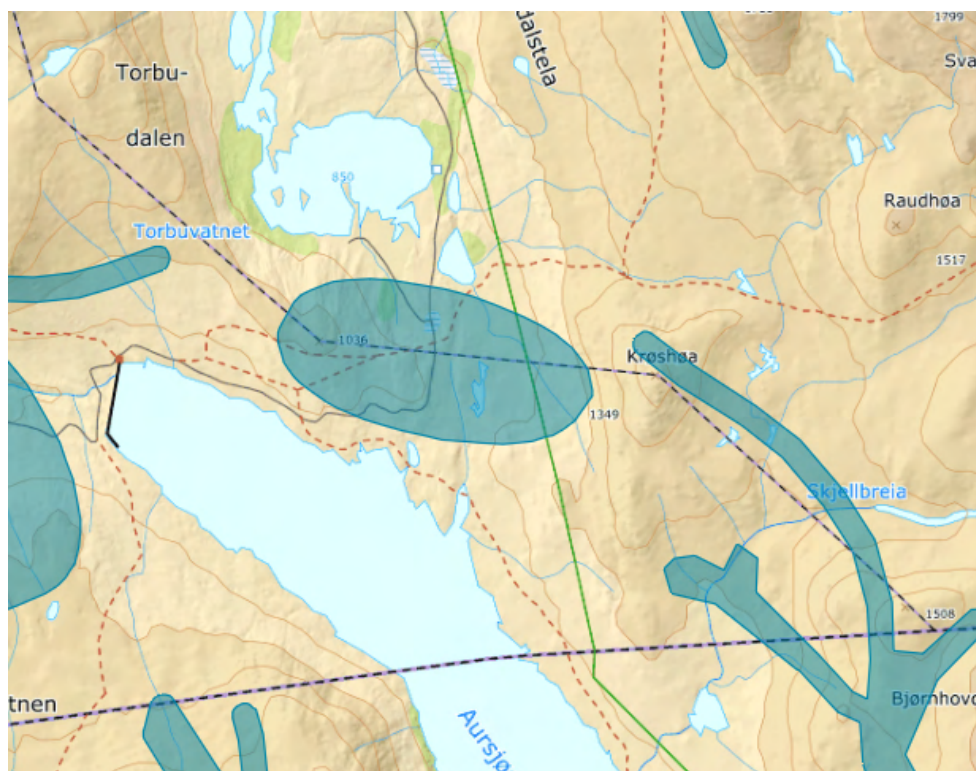
Naturmangfoldloven (nml) § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes *«dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig»*. Dispensasjon må heller ikke gis om vilkårene er oppfylt. Skjønn og instruksjoner fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I foreliggende sak vil verken sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser være relevant og søknaden vurderes etter alternativet der tiltaket ikke skal stride mot verneformålet og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Søknader etter nml § 48, 1.alternativ skal i første rekke anvendes på forbigående forstyrrelser eller bagatellmessige inngrep.

Når det av nml § 48 fremgår at forvaltningsmyndigheten *kan* gjøre unntak fra vernevedtaket, ligger det i dette at tiltakshaver ikke har *krav* på å få dispensasjon selv om tiltaket ikke er i strid med verneformålet og heller ikke påvirker verneverdiene. Dersom disse vilkårene er oppfylt skal det foretas en skjønsmessig vurdering av om tiltaket *bør* tillates, der fordelene for tiltakshaver veies opp mot eventuelle ulemper for naturmangfoldet. Utgangspunktet for denne vurderingen er at bestemmelsen er en sikkerhetsventil som i første rekke skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I dette ligger at lista for å gi dispensasjoner fra forbudene i verneforskriften bør ligge høyt.

Det har tidligere blitt reist tvil om forskriften hindrer brøyting av den aktuelle veistrekningen før 1.6. i og med at motorisert ferdsel for vedlikehold av anlegg er tillatt uten søknad. Det har blitt avklart og bekreftet av Klima- og miljødepartementet i 2015 at når forskriften sier at veien ikke skal åpnes i en gitt periode, er det ikke lov med motorferdsel i forbindelse med brøyting i denne perioden.

Praksis har i flere år før vernet vært å brøyte veien slik at trafikken har kunne starte ca 1.6. Etter vernetidspunktet har 1.6 vært åpningstid for veien. Det er ikke kjent om temaet brøyting før tidspunkt for åpning for allmenn trafikk har vært drøftet i verneprosessen. Dette antas derfor ikke å være vurdert på vernetidspunktet.

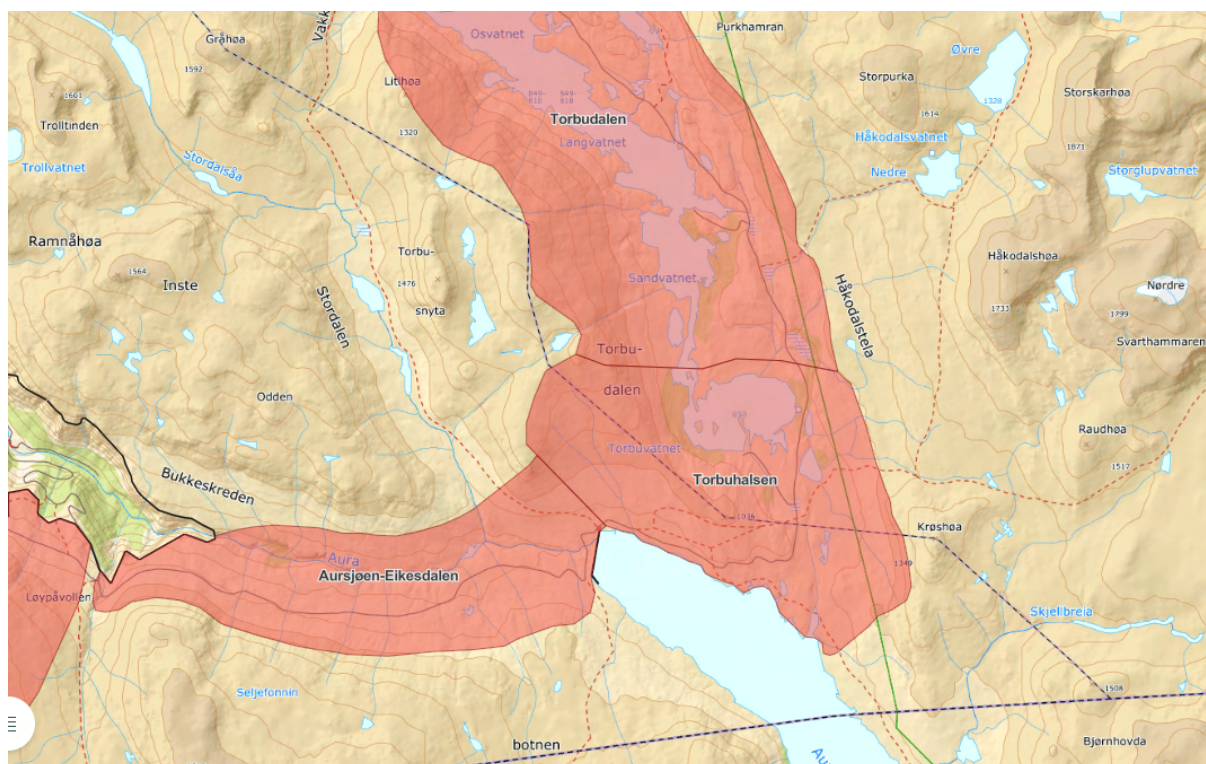
Kunnskapen om verneverdiene som kan bli berørt av tiltaket vurderes å være god (jf. Nml § 8). Førre-var prinsippet i nml § 9 legges ikke til grunn i saken. I kunnskapsgrunnlaget for kvalitetsnorm for villrein vises det til at Dalsida og Torbudalen opprinnelig var viktige knutepunkter der flokkene kunne vandre fritt mellom øst- og vestområdet.

Figur 1: Kartutsnitt fra villrein.no/ [Delnormtresnøhetta](#) | Villrein som viser trekkområder

Trekksområdet Torbuhalsen fokusområde (område hvor det er eller kan bli utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet), jf kunnskapsgrunnlaget delnorm 3 i kvalitetsnormen for Snøhetta villreinområde. Området har store forstyrrelser sommerstid, det er stor og økende trafikk på Aursjøvegen samt en del ferdsel på merka stier i området. I tillegg har hyttene blitt mer brukt de siste 30 årene. Kraftlinjer går også gjennom dette fokusområdet. Samlet sett blir det svært vanskelig for villreinen å krysse på vår, sommer og høst. Det er relativt lite forstyrrelser vinterstid, men kraftlinjene påvirker negativt året rundt. Ifølge rapporten «Horisont Snøhetta» er Torbuhalsen det mest aktuelle utvekslingsområdet mellom øst- og vestområdet i Snøhetta. Det er viktige kalvings- og oppvekstområder rundt Torbuhalsen.

Tiltaket er vurdert som et særlig tilfelle, som riktig nok er årvisst, og er av stor betydning for søker. En brøytet vei utgjør en større hindring for villreinen enn en vei som ikke er brøytet. Aktiviteten kan i seg selv forstyrre, men den vil være knyttet til der brøytingen foregår, samt transport av mannskapene morgen og kveld, altså begrenset i rom og tid. Brøyting av vegen skal ikke medføre at trafikken for øvrig starter før 1. juni. Hovedpoenget med å ha vinterstengt veg frem til 1. juni er for å skjerme villreintrekkene (jf. kronprinsregentens resolusjon 2002).

Figur 2. Kartutsnitt som viser fokusområder i tilknytning til Aursjøvegen. Fra villrein.no/Delnormtresnøhetta | Villrein

Det har i tidligere dispensasjoner vært stilt vilkår om at veistrekningen ikke skal være tilgjengelig for annen trafikk, dvs. fysisk stengt. Det har vært press for å få kjøre i denne perioden og noen bøtelegginger for ulovlig kjøring. Det er viktig at den fysiske sperra på veien i perioden det brøytes er funksjonell slik at den ikke kan åpnes av uvedkommende. Ettersom dette er et viktig område for villrein stilles det vilkår om at motorferdselen/brøytinga må stoppe dersom det er rein i området.

Motorferdsel i forbindelse med brøyting av veien og begrenset salting på utvalgte vegstrekninger vurderes å ikke stride mot formålet og ikke gi nevneverdig påvirkning av verneverdiene. Dette gitt at vilkår om å sikre fysisk stenging av veien for andre enn de som utfører brøytinga følges og fungerer.. Det legges til grunn at Aursjøvegen AS har et berettiget behov, og praksisen med å brøyte før 1. 6 har vært gjennomført etter dispensasjon gitt fra Dovrefjell nasjonalparkstyre siden 2012. Gitt dette samt vilkår som begrenser annen motorferdsel før forskriftsbestemt tidspunkt, vurderes det at vernevedtaket ikke uthules gjennom årvisse dispensasjoner.

Salting av veien er betenkelig ut fra mulig forurensing. Dog vurderes en runde per sesong som akseptabelt. Bruk av spredekasse begrenser spredning av veisalt utenfor vei i større grad enn en spredde. Salting skal skje kun der det er bebyggelse langs veien som sjeneres av støv og skal ikke skje der veien krysser bekker.

Nasjonalparkforvalter vurderer at omsøkt aktivitet bidrar i noen grad til å øke denne belastninga (nml 10), og som kunnskapsgrunnlaget i kvalitetsnormen viser til er den samla belastningen i området allerede stor. Det bør derfor i arbeidet med forvaltningsplan ses på dette med vedlikeholds brøyting av veger generelt som tema i dette arbeidet. Det vises også til at det er satt i gang arbeid med tiltaksplan for Snøhetta villreinområde. Det settes vilkår om at spredekasse skal brukes ved salting, da dette anses som beste teknikk for å begrense påvirkning av vegetasjon, jf nml § 12. Nml § 11 er ikke relevant i saken.

Det er verneforskriften som regulerer motorferdselen på Aursjøvegen. Uten endring i forskriften blir motorferdsel utenom det tidspunkt som er satt her, søknadspliktig., forvaltningsplanen kan ikke gi konkrete tillatelser. Arbeidet med revidering av forvaltningsplanen er godt i gang, og det gis derfor dispensasjon kun for årene 2024 og 2025. Dette slik at eventuelle endringer i forvaltningsplanen kan tas inn i neste søknadsrunde.

Konklusjon

Etter en samlet vurdering og med henvisning til nasjonalparkstyrets tidligere vedtak vurderer nasjonalparkforvalter at vilkårene for å gi dispensasjon er tilstede, og at dispensasjon med vilkår kan gis for omsøkte tiltak i årene 2024-2025.

Med hilsen

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:			
SUNNDAL KOMMUNE	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Villreinnemnda for Snøhetta og	c/o Statsforvalteren i	7734	STEINKJER
Knutshø	Trøndelag, Postboks 2600		
Statens naturoppsyn, Sunndal		6659	RINDAL
Sunndal fjellstyre	Postboks 57	6601	SUNNDALSØRA
STATSFORVALTAREN I MØRE	Postboks 2520	6404	MOLDE
OG ROMSDAL			
Snøhetta villreinutvalg			
Terje Erstad			
Statens naturoppsyn Hjerkin	Norsk villreinsenter nord	2661	HJERKINN

Dovrefjell Nasjonalparkstyre

FNF Møre og Romsdal er eit samarbeidsforum for natur- og friluftslivsinteresserte organisasjonar i Møre og Romsdal. FNF skal engasjere seg i saker som påverkar natur og friluftslivet i fylket. I dag er Norges Jeger- og Fiskerforbund Møre og Romsdal, Naturvernforbundet i Møre og Romsdal, Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal, Sunnmøre friluftsråd, fylkets tre turistforeiningar, fylkets 4 speidargrupper og Møre og Romsdal 4H tilslutta forumet. Totalt representerer desse organisasjonane mange medlemmer med ei stor interesse for å ta vare på naturen for dagens - og komande generasjonar.

Molde, 23. okt. 2023

Klage på dispensasjon - Motorferdsel 2024-2025 - brøyting og bruk av veisalt på Aursjøvegen - Aursjøvegen A/S

Vi viser til delegert vedtak gjort av Dovrefjell Nasjonalparkstyre av 10.10.2023 (dykkar ref. 2023/10191-2 432.6) der Aursjøvegen AS får dispensasjon i medhold av naturmangfoldlovens (nml) § 48 til motorferdsel på Aursjøvegen før 1.juni i åra 2024-2025. Vidare viser vi til gitt dispensasjon til bruk av veisalt på Aursjøvegen ein gong runde pr sesong for åra 2024-2025.

FNF Møre og Romsdal klager på vedtak om dispensasjon som er gitt til motorisert ferdsel på Aursjøvegen før 1. juni for åra 2024-2025. Dette då vi meiner at villreinen treng mest mogleg hjelp til å berge seg og at dette veg tyngre enn menneskets ønskje om lengre køyresesong på Aursjøvegen.

Kva handler saka om

Saka handlar om det er meir fordel for menneska enn ulempe for villreinen i Snøhetta/Dovre fjell å tillate å brøyte Aursjøvegen 14 dagar tidlegare enn det som står i verneforskrifta. Brøyting av vege skal ikkje medføre at trafikken for øvrig starter før 1. juni. Vi forstår ikkje søknaden slik at det er livsnødvendig for nokon å køyre så tidleg på året som 1 juni og at søknaden ikkje har noko med drift av anleggsvegen og vannkraftutbygging å gjere. Vi les at det er gitt dispensasjon frå vernevedtaket til liknande tidleg brøyting før 1 juni sia 2012 og at denne brøytinga har skjedd også tidlegare før vernetidspunktet (2002).

Bakgrunn

Wikipedia seier mellom anna at; «Dovre fjell-Sunndalsfjella er en norsk nasjonalpark beliggende i et høyfjellsområde på Dovrefjell og i Sunndalsfjella, der Trøndelag, Innlandet og Møre og Romsdal fylker møtes. Nasjonalparken ligger i kommunene Lesja og Dovre i Innlandet, Oppdal i Trøndelag og Sunndal og Molde i Møre og Romsdal. Parken tar opp i seg den eksisterende Dovrefjell nasjonalpark (etablert 1974 – 265 km²); og den er omgitt av 8 landskapsvernområder og to biotopvernområder. Parken ble opprettet i 2002, for å ta vare på et intakt høyfjellsøkosystem, og ble utvidet med mesteparten av tidligere Hjerkinns skytefelt i 2018. Etter utvidelsen dekker den et område på 1 830 km². Parken skal ta vare på et intakt høyfjellsøkosystem. **Den er kjerneområde for villrein, dette var en hovedbegrunnelse for opprettelsen og for avgrensingen av verneområdene i Dovrefjell.**»

For å ivareta interessene i verneområda er det vedteke køyrereglar for forvaltninga i form av ei forskrift. I forskrifta for det omsøkte tiltaket i det berørte biotopvernområdet (Torbudalen biotopvernområde) er det allereide i formålsparagrafen spissa dette med villrein ved at det står;

«§ 2. Formål - Formålet med opprettelsen av Torbudalen biotopvernområde er å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i Snøhettastammen.»

og vidare står det;

«§ 3. Vernebestemmelser - For biotopvernområdet gjelder følgende bestemmelser:

1.1 Det må ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan forringe villreinen sitt livsmiljø eller hindre villreinen sin bruk av området. Med de unntak som følger av forskriften pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som oppføring, påbygging og ombygging av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, oppdyrking av nye arealer, inngjerding av utmarksarealer, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av luftledninger, bergverksdrift og annen form for grave-, sprengnings- eller borearbeider, sprøyting med

kjemiske midler mot løvtreoppslag, innføring av nye dyrearter, plassering av campingvogner og bobiler, etablering og merking av turstier, forurensning og forsøpling. Opplistinga er ikke uttømmende.»

For motorisert ferdsel står det spesifikt at;

«§ 3. Vernebestemmelser

3.1 Motorisert ferdsel til lands og til vanns og landing med luftfartøy er forbudt.

3.2 Forbudet i punkt 3.1 gjelder ikke:

a. Motorisert ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsoppgaver.

b. Motorferdsel på bilveg, herunder på veien til Reinsvatnet og Aursjøvegen mellom Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Nesset i perioden 01.06. – 30.11. Aursjøvegen fra krysningspunktet med Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i Nesset, og veien til Reinsvatnet skal ikke åpnes i perioden 01.12 – 31.05.»

Forskrifta seier om unntak frå forskrifta;

«§ 4. Generelle unntaksbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra bestemmelsene når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser, arbeider eller tiltak av vesentlig verdi for samfunnet og i spesielle tilfeller, når det ikke strider mot formålet med vernet.»

Denne søknaden om tidleg brøyting av Aursjøvegen er handsama av verneområdestyret etter § 48 i naturmangfoldlova. Vidare er prinsippa i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, lagt til grunn i vurderinga. Naturmangfoldlova § 48 seier;

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige

kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Regjeringen ber no i skrivande stund om hjelp for å betre tilstanden til villrein. Regjeringa arbeider med ei stortingsmelding om korleis vi kan betre tilstanden til villreinen i Norge og ber om innspill til virkemidler og tiltak. «*Vi trenger en nasjonal dugnad for å redde villreinen. Regjeringen er allerede godt i gang med å utarbeide tiltaksplaner for flere av de nasjonale villreinområdene. Vi arbeider også med en stortingsmelding om hvordan vi kan forbedre forholdene for villrein i Norge, og her ønsker vi innspill til tiltak og virkemidler for hvordan vi best kan få det til, sier klima- og miljøminister Espen Barth Eide.*»

Vidare står det på regjeringa si nettside den 8 juni i år (<https://www.regjeringen.no/no/tema/klima-og-miljo/naturmangfold/innsiktsartikler-naturmangfold/regjeringen-ber-om-forslag-til-politikk-for-a-bedre-tilstanden-til-villrein-i-norge/id2973718/>); «*Utviklingen for villreinen har gjennom lang tid gått i feil retning, noe den første klassifisering etter kvalitetsnormen for villrein klart viser. Regjeringen har nå en målsetting om å bedre situasjonen for villrein i Norge, og det skal derfor lages en stortingsmelding om villrein. Klima- og miljødepartementet ønsker i forbindelse med arbeidet med stortingsmeldingen innspill til tiltak og virkemidler som kan bidra til å bedre tilstanden for villrein.*»

I nettsaka til regjeringa følgjer skildring av dagens tilstand i villrein fjellet og kva som blir sett å vere det aktuelle utfordringsbildet. Dette er meint som et utgangspunkt for innspel til tiltak og virkemidler for å betre tilstanden for villreinen i Norge. Kvalitetsnormen for villrein skildrar kvaliteten på både villreinbestanden, lavbeiter som en sentral del av beitegrunnet, og leveområdet og menneskeleg påverknad. Det skal kvart fjerde år vurderast om dei 24 villreinområda har god, middels eller dårleg kvalitet. Målet er å oppnå eller opprettholde minimum middels kvalitet så snart som mogleg. På lengre sikt er det også eit mål at dei nasjonale villreinområda skal ha god kvalitet.

Det blei gjennomført ei første klassifisering av de ti nasjonale villreinområda i 2022, jf. NINA Rapport 2126 – Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Følgjande vurdering ligg til grunn for dei seks villreinområda som så langt er klassifisert til dårleg kvalitet:

- Fem villreinområder oppnår ikke tilfredsstillende kvalitet på grunn av dårlig tilstand på leveområdene. Dette gjelder **Snøhetta**, Rondane, Nordfjella og Setesdal Ryfylke, hvor viktige trekkpassasjer har dårlig kvalitet. Også Hardangervidda vurderes å ha for dårlig kvalitet når det gjelder reinens arealutnyttelse.
- To villreinområder, Hardangervidda og Nordfjella, har ikke tilfredsstillende kvalitet for helse på grunn av påvist forekomst av skrantesyke («chronic wasting disease» – CWD).
- Hardangervidda, Nordfjella og Setesdal Ryfylke har dårlig kvalitet når det gjelder andelen voksen bukk i bestanden. Dette har sammenheng med tiltakene for å begrense og om mulig utrydde skrantesyke.
- Tre villreinområder har dårlig kvalitet når det gjelder kjønns- og alderskorrigerte slaktevekter hos kalv. Dette gjelder **Snøhetta**, Knutshø og Hardangervidda.
- Villreinområdet **Snøhetta** ble satt til dårlig kvalitet når det gjelder kalveproduksjon (antall kalver per 100 simle og ungdyr om sommeren).

Den norske regjering skriv i klartekst kva faktorar som samla har bidratt til denne negative utviklinga;

«Arealbruksendringer har den klart største negative påvirkningen på villrein i villreinområdene. Utbygging av infrastruktur, omdisponering av arealer, nedbygging i randsonene opp mot villreinområdene, samt annen menneskelig aktivitet kan føre til at villreinens faktiske leveområder begrenses ved at reinen stenges ute og avskjæres fra å bruke viktige deler av leveområdene. En kraftig økning i menneskelig ferdsel i villreinområdene er en annen stor utfordring. Sykdommer og parasitter påvirker også reinen negativt. Spesielt utgjør skrantesyke en stor utfordring i enkelte områder.

Den største utfordringen i villreinområdene er knyttet til dårlig kvalitet på viktige trekkpassasjer. Dette gjelder de fleste nasjonale villreinområdene der tilstanden i dag er dårlig. Fellesnevneren for disse områdene er at veier og vannkraftutbygging, i kombinasjon med ferdsel i utsatte områder, har stor negativ effekt på villreinens vandringsmuligheter og dermed dens arealutnyttelse.

Tidligere vannkraftutbygginger er hovedårsaken til at flere villreinområder har dårlig kvalitet. Utbyggingene har blant annet ført til direkte tap av leveområder for villrein. I tillegg blir anleggsveier benyttet som utfartsårer for mange brukergrupper i villreinområdet, mens vannmagasinene legger til rette for trafikk med fritidsbåter. Dette har bidratt til ytterligere arealunnøynvikelse hos villrein. Ved eldre kraftutbygginger er det også bygd mange hytter i

tilknytning til anleggsveiene. Vannkraftutbygging gjennom de siste 100 årene har i særlig grad påvirket villreinområdene Setesdal Ryfylke, Nordfjella, Snøhetta og Hardangervidda.

På tilsvarende måter har tidligere samferdselsprosjekter medført en fragmentering av villreinens leveområder. Utbygging av offentlig vei og jernbane har medført en barriere for villrein, i tillegg til at det er skapt utgangspunkter for økt ferdsel inn i villreinområdene.

Tidligere hyttebygging på 1950- og 60-tallet, da vurderinger av konsekvenser for villrein ikke lå til grunn, har også medført at en rekke hytter i dag har en lite gunstig plassering av hensyn til villrein.

Antallet fritidsbygg har økt jevnt de siste 20 årene, og med en vekst på 8,6 prosent de siste ti årene. Norske kommuner har satt av arealer til nye fritidsboliger som nesten tilsvarer det samlede arealet til Rondane og Femundsmarka nasjonalparker. I tillegg til dette kommer ulike anlegg og infrastruktur knyttet til reiselivet, slik som for eksempel hoteller, alpinanlegg, gondolbaner og turisthytter. Fritidsboliger og reiselivsaktivitet med tilhørende ferdsel har i flere områder ført til at villreinen sin bruk av viktige funksjonsområder er redusert, og er en viktig årsak til at flere av disse områdene i dag har dårlig kvalitet.»

Vurdering

Friluft- og naturvernorganisasjonane i Møre og Romsdal (FNF) har ved fleire høve gjort dei berørte kommunane i fylket og andre merksame på dei negative konsekvensane av å snevre inn villreinens levested der vegar og bruken av desse er ein viktig faktor. Seinast sendte vi eit brev den 2 mars i år med synspunkt inn til sekretæriatet som arbeider med utarbeiding av tiltaksplan for Snøhetta villreinområde. Dette då dei ønska forslag til tiltak snarast mogleg då skrivefristen for denne tiltaksplana for villreinen i Snøhetta er satt til 1 des. i år. Dette var eit innspel som kom i samband med revisjon av konsesjonsvilkåra for Gryttenutbygginga der vi spela inn moglegheita for å stengje av anleggsvegen inn i Sandgrovbotn. Ordlyden i vår uttale var som følgjer;

«Når det gjelder villreinen ble Gryttenutbyggingen dessverre enda en negativ faktor for bestanden. Fysiske inngrep ved selve anlegget med alle tipper, anleggsveier etc. samt økt ferdsel har hatt negativ effekt på reinen. Vi mener at nå er tiden moden til å vurdere om det kan være formålstjenelig for reinen å stenge anleggsveien inn i Sandgrovbotn for allmenn motorisert ferdsel. Dette er også i tråd med FNs tiår for restaurering av natur som vi er inne i nå. Dessuten har nå villreinen ved siste oppdatering nov. 2021 gått fra kategori «livskraftig» til «Nær truet» på rødlisten for arter (se <https://artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/19057>). Villrein her er en del av villreinbestanden i Rondane-Dovre regionen, som utgjør ca. 25% av den totale bestanden i Norge, og som er den mest opprinnelige villrein med minimal genetisk innblanding av tamrein jfr nyere forskningsresultat (Kvie mfl. 2019). Dette sett et ekstra press på for å gjøre noe med spesielt dette leveområdet for reinen.»

Med andre ord ber vi om at anleggsvegen i Sandgrovbøtn blir vurdert stengt for offentlig allmenn motorisert ferdsel. Likheitstrekk her er jo både formålet for vegbygginga (kraftutbygging) og kven det får negativ konsekvens for (villrein). Aursjøvegen er jo også ein veg bygd for utbygging av eit vasskraftanlegg (Aura) og var i utgangspunktet ikkje tenkt opna for allmenn ferdsel. Og med kraftutbygginga kom også hytteutbygging inn i villreinens område som også førte til auka menneskeleg forstyrning både på barmark og om vinteren. Vinteraktivitet i form av snøskuterkøyring er ei eiga sak som vi no har teke opp med Miljødir./Sivilombodet for vidare oppfølging. I dei seinare åra er Aursjøvegen også vorte løfta opp som ein turistveg. Under sluttbefaringa ved revideringa av konsesjonsvilkåra for Aura-utbygginga blei det sagt frå ein representant for regulanten Statkraft at dei ikkje hadde behov for ein veg med bilvegkvalitet for sin del. Statkraft hadde ikkje behov for meir enn ein anleggsveg for drifting av vasskraftanlegget og dette behovet var grunnlaget for kva midlar/ressursar dei la inn i veggen. Dette elementet synes vi er vesentleg i høve til å vurdere om det er grunnlag for å dispensere frå verneforskrifta § 4. Generelle unntaksbestemmelser knytt til «tiltak av vesentlig verdi for samfunnet». På vektskåla i avveginga mellom samfunnets interesser og villreinen interesser er dette eit vesentleg element som støtter villreinens interesser at regulanten ikkje treng noko tidleg brøyting av Aursjøvegen.

Den første klassifiseringa av de ti nasjonale villreinområda etter kvalitetsnorm for villrein i 2022 (jf. NINA Rapport 2126) konkluderte med at fem villreinområde ikkje oppnår tilfredsstillande kvalitet på grunn av dårlig tilstand på leveområda. Eit av desse er villreinområde Snøhetta kor viktige trekkpassasjer er satt til å ha dårlig kvalitet. Snøhettareinen er også sett til å ha dårlig kvalitet når det gjelder kjønns- og alderskorrigerte slakteveker hos kalv og villreinområdet Snøhetta blei satt til dårleg kvalitet når det gjelder kalveproduksjon (tal kalver per 100 simle og ungdyr om somaren). Alt dette tilseier at ein bør vere ikkje berre varsom men ekstra varsom nett her knytt til menneskeleg aktivitet som forringer villreinens leveforhold.

Villreinen har hatt ei negativ utvikling sia vernet vart innført på Snøhetta/Dovrefjell/Sunndalsfjella i 2002. Dette er poengtert av våre høgste myndigheiter (regjeringa) som har satt i gang arbeidet med ei stortingsmelding og tiltaksplan for villreinen nett her. Alle styringssignal går difor i retning innstramming og reversering av tidlegare dispensasjonar gitt. Det er då for oss å gå feil veg når ein vil opne opp for auka trafikk i den delen av villreinområdet der reinen trekker – noko som forverrer villreinens levevilkår. Slik vi forstår forskarane på villrein er det nett i dette omsøkte området som er det mest aktuelle utvekslingsområdet mellom aust- og vestområdet i Snøhetta. Dette samt at det er viktige kalvings- og oppvekstområder nett her gjer det ubegripeleg at ein tenkjer å ville forverre livssituasjonen for villreinen på denne måten.

Forvaltningsmyndigheiten kan gjere unntak frå bestemmelsane når formålet med vernet krev det, for vitenskapelege undersøkingar, arbeide eller tiltak av vesentleg verdi for samfunnet og i spesielle tilfeller, når det ikkje strir mot formålet med vernet.

Det er jo moglegheit til å dispensere frå gjeldande bestemmelse når formålet med vernet krev det, arbeide eller tiltak av vesentleg verdi for samfunnet og i spesielle tilfeller, når det ikkje strir mot formålet med vernet. Slik vi ser dette var bestemmelsen om vinterstengning fram til 1 juni (jf. kronprinsregentens resolusjon 2002) etablert for nettopp å skjerme vintertrekket. Så kva skal vere av vesentleg verdi for samfunnet i denne saka ? Slik vi les denne saka er det ikkje noko behov utover det normale med ein veg – nemleg at ein ønskjer å køyre på den heile året. På den andre sida må ein tidleg brøyting vere i strid med føremålet med vernet då det nødvendigvis fører til auka menneskeleg aktivitet i dette sårbare området.

Slik vi les søknaden og saksframlegget i denne saka har vegen vore brøyta før 1. juni før vernetidspunktet i 2002. Vidare går det fram at det er gitt løyve av vernemyndigheitene sia 2012 fram til no (2023). Korleis situasjonen var mellom 2002 og 2012 er ikkje skildra så langt vi ser, så vi antek då at brøyting før 1 juni har vore standard prosedyre sia vernetidspunktet. Dette verkar for oss pussig så lenge det er blitt avklart i ei eiga sak med Klima- og miljødepartementet i 2015 at *«når forskriften sier at veien ikke skal åpnes i en gitt periode, er det ikke lov med motorferdsel i forbindelse med brøyting i denne perioden.»* Det betyr at ein ved å tillate vinterbrøyting før 1 juni for perioda 2024-2025 vil fortsette med ein praksis med motorisert ferdsel som overordna departement seier ikkje er grei. Vi meiner at å vidareføre denne praksisen med vinterbrøyting før 1 juni vil ein hule ut lovverket for dette verneområdet og forringe villreinens moglegheit for vidare eksistens.

Etter ei samla vurdering etter forskrift for verneområdet og naturmangfoldlova vurderer FNF Møre og Romsdal at vilkårene for å gi dispensasjon til å vinterbrøyte Aursjøvegen mellom Krøsbekken og vest til vestgrensen for biotopvernområdet i gamle Nesset kommune i åra 2024-2025, til å ikkje vere tilstades og vi vil klage på vedtaket. Vi legg til grunn følgjande faktorar;

1. Ved å tillate brøyting og menneskeleg aktivitet før 1 juni vil sumeffekten av belastninga vere for stor for villreinen og vere i strid med naturmangfoldlova § 10.
2. Oppdatert kunnskap om villreinen tilseier meir varsemd no enn sist gong ein liknande søknad vart vurdert (2012 og 2016).
3. Å gi dispensasjon til denne søknaden er å hule ut verneforskrifta og vil vere i direkte strid med vernebestemmelsen § 1.1 ved at tiltaket vil forringe villreinen sitt livsmiljø og/ eller sin bruk av området.
4. Å gi dispensasjon til aktivitet før 1. juni inn i villreinens område strir mot vår sittande regjering sine synspunkt.

Helsing

Forum For Natur og Friluftsliv Møre og Romsdal

Ingbjørn Bredeli

Fylkeskoordinator
FNF Møre og Romsdal

Kopi:

Møre og Romsdal fylkeskommune, Statsforvalteren i Møre og Romsdal

From: Berge, Eirin[eirin.berge@statsforvalteren.no]
Sent: 10.11.2023 13:41:29
To: ingbjorn.bredeli@fnf-nett.no[ingbjorn.bredeli@fnf-nett.no]
Subject: Vedr klage på delegert vedtak om brøyting Ausjøvegen
Til FNF Møre og Romsdal v/Ingbjørn Bredeli,

Vi har mottatt klage fra dere på delegert vedtak om brøyting av Aursjøvegen som ligger i Torbudalen BVO.

Klagen er journalført hos oss den 25.oktober 2023

Dovrefjell nasjonalparkstyre skal ha styremøte den 6.desember 2023 og vi legger opp til at forberedende klagebehandling skjer da.

Nasjonalparkstyret kan opprettholde det delegerte vedtaket eller gi klager medhold/delvis medhold og da gjøre et nytt vedtak.

Opprettholder nasjonalparkstyret det delegerte vedtaket sendes saken over til Miljødirektoratet for endelig klagebehandling.

Gjør nasjonalparkstyret et nytt vedtak og gir klager medhold/delvis medhold, vil dette være et nytt enkeltvedtak som kan påklages av sakens parter.

Det er jeg som skal forberede saken til nasjonalparkstyret. Om dere har noen spørsmål knyttet til saksgangen, er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Eirin Berge
Nasjonalparkforvalter

**Dovrefjell-
Sundalsfjella
nasjonalpark**

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.dovrefjell-sundalsfjella.no> og
<http://www.nasjonalparkstyre.no/Dovrefjell/>

Arkivsaksnummer: 2023/9076-7

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 27.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	31/2023	06.12.2023

Sak - Nydyrking, inngjerding og omlegging av veg gbnr 93/1 Dovre kommune - Per Ivar Brækken

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Per Ivar Brækken tillatelse til å gjerde inn og beitekultivere areal som er utvist av Joramo bygdeallmenning og som ligger i Fokstugu landskapvernområde.

Det gis videre tillatelse til å legge om eksisterende landbruksveg.

Tillatelsen gis i medhold av verneforskriftens bestemmelser § 3 punkt 1.3 bokstav h, i og k.

Følgende vilkår gjelder:

- Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato. Er tiltakene ikke gjennomført inne den tid må det søkes på nytt
- Beitekultivering her innebærer fjerning av tuer, busker, kratt og lyng for å få opp arter som beites av husdyr, uten at terrenget gjøres egnet for maskinell høsting
- Inngjerding av arealer og beitekultivering er avgrenset som vist i figur 2 i saken.
- Arealene skal ikke gjødsles
- Landbruksveg kan omlegges som vist i figur 3 i saken.
- Standard på den omlagte vegtraséen skal være slik som eksisterende veg er pr i dag, uten grøfter og stikkrenner, da dette anses tilstrekkelig for tiltenkt bruk.
- Dersom det i forbindelse med tiltak i marken oppdages automatisk fredede kulturminner som tidligere ikke er kjent, skal arbeidet stanses i den utstrekning det berører kulturminnene eller deres sikringssoner på fem meter.

Vedtaket er gjort i forhold til verneforskrift og naturmangfoldloven. Vi gjør oppmerksom på at tiltaket kan kreve andre tillatelser, for eksempel fra grunneier eller kommune (plan- og bygningslov). Vedtaket er basert på opplysninger gitt i søknad.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre

---

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevater	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Søknad - Fokstugu LVO - nydyrking - inngjerding av seterkve - Nysetre - 93/1 - Per Ivar Brekken
- 2 Uttale om ny seter på Nysetra Felles landbruksforvaltning Lesja og Dovre
- 3 Uttalelse nydyrking – Statsforvalteren i Innlandet
- 4 Kulturvern faglig uttalelse Innlandet fylkeskommune - søknad om nydyrking på Nysetre
- 5 Søkers beskrivelse av behov for seterkve
- 6 Søknad - Fokstugu LVO - bygging av landbruksvei til seterkve - Nysetre - 93/1 - Per Ivar Brekken
- 7 GID 4_2- Per Ivar Brækken- Nærmere beskrivelse av planlagt seteranlegg på Nysetra med tilhørende landbruksveg..pdf
- 8 Skisse av plassering av seterhus med nærmere beskrivelse.pdf
- 9 Uttale til søknad om bygging av landbruksveg på Nysetre – Fylkeskommunen i Innlandet
- 10 Uttalelse til bygging av landbruksveg – Statsforvalteren i Innlandet
- 11 Uttale fra nabo, John Baukhol Ruste

Saksopplysninger

Per Ivar Brækken søker om tillatelse til å beitekultivere og gjerde inn utvist seterkve på Nysætre i Fokstugu LVO. Seterkvea er utvist fra Joramo allemening og ligger ved Nysæter mellom Blestrudsetra og Solegladsætre. Tilkomst er fra E6 via Nysætervegen, som er en bom veg (uten fysisk stengsel). Om vinteren legges det skiløype på Nysætervegen. Se figur 1 og 2.

Søker ønsker å legge om eksisterende landbruksveg som går på skrå over seterkvea slik at vegen går i en vinkel i utkanten av kvea istendenfor, og søker også om dette, jf. figur 3 i saken.

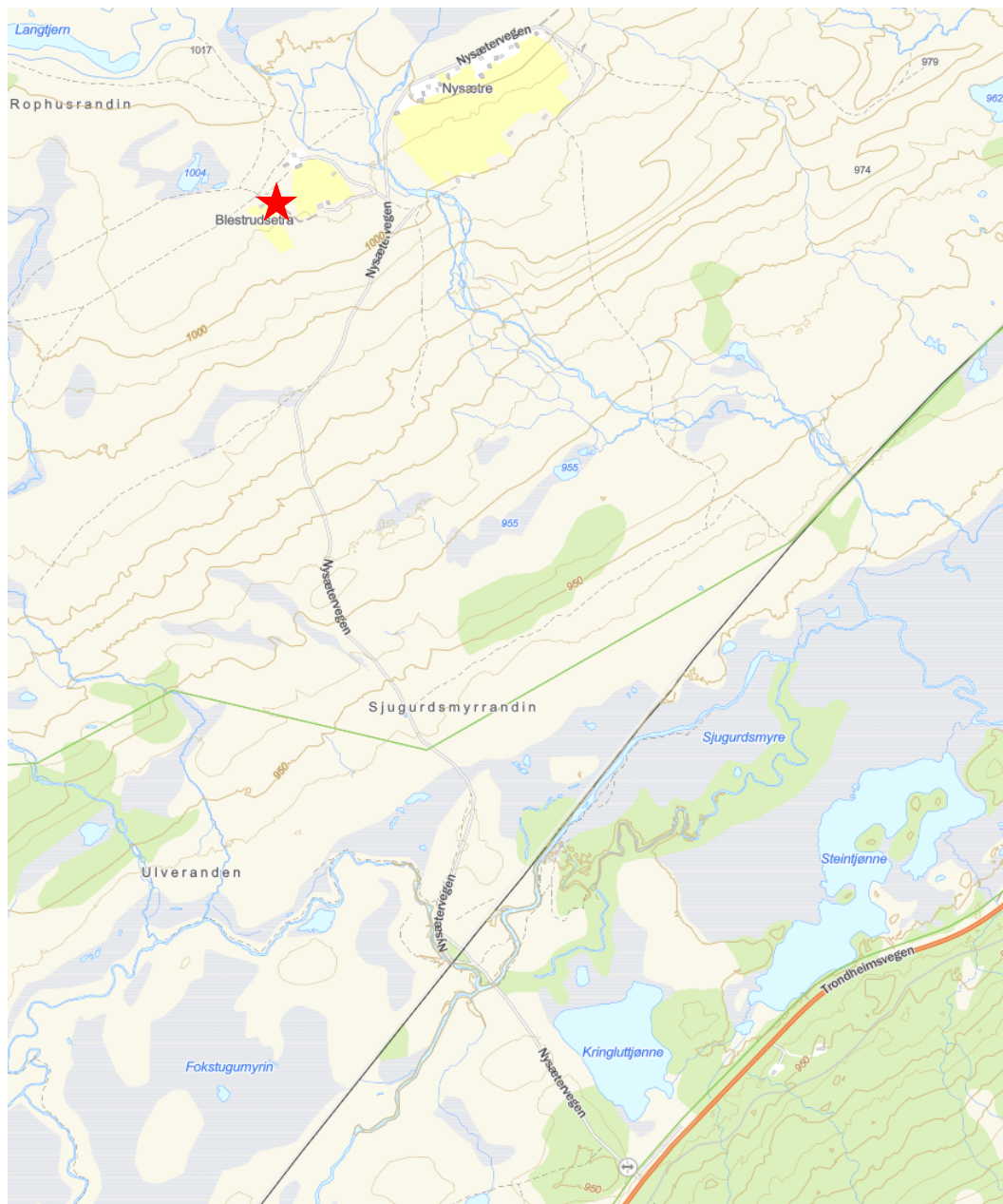

Fig 1. Oversiktkart, plassering av kve vist med rød stjerne.

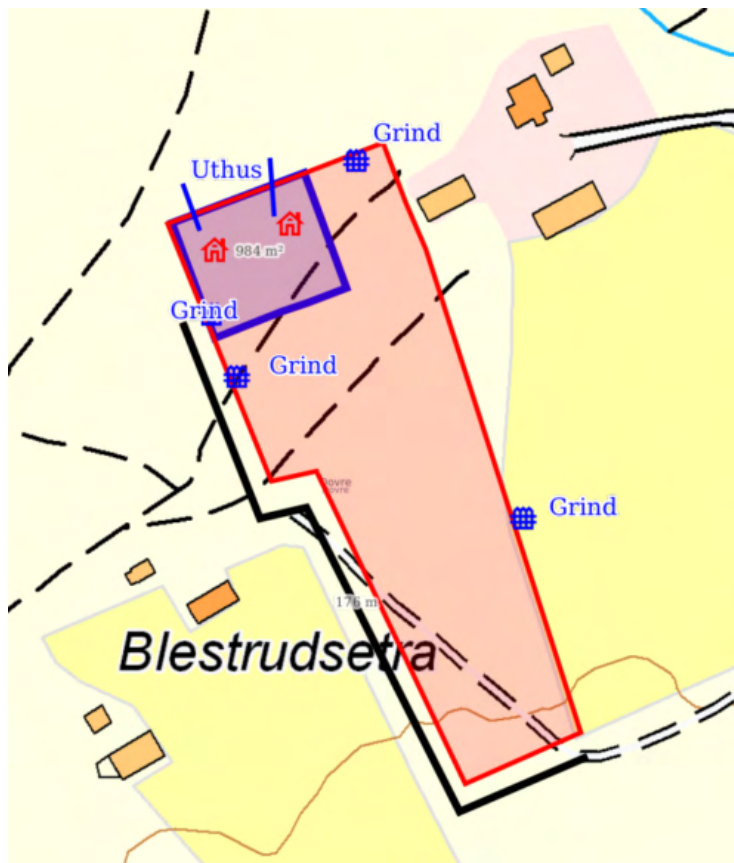

Fig 2: Inngjerding av seterkve som skal beitekultiveres, vist som rødt område (utvist fra Joramo bygdeallmenning). Blått område viser fremtidig ønske om plassering seterhus og uthus. Fra søknad.

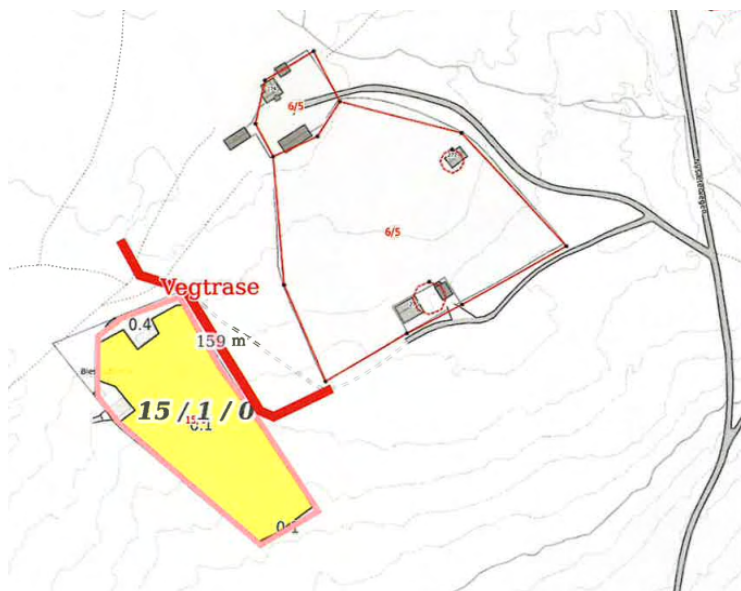

Fig 3: Vegtrasé omlegging. Fra søknad.

Ifølge søknaden vil kvea bli brukt til beiteslipp og sanking av dyr. Søker skriver:

«Det vil også være en plass der man kan ha innpå dyr som trenger ekstra tilsyn osv i løpet av beitesesongen. Ved sanking vil vi med egen seter slippe å låne kveer andre plasser som ikke er så tilrettelagte for storfe. Vi har hatt noe samarbeid med Per-Arne, men han har så mange dyr der selv at det er ikke noen god løsning. Med egen seterkve kan vi samle dyrene sammen og skille de til forskjellige kveer og lette arbeidet med transport hjem. Den vil også bli brukt til sanking av sau. De sankes i hovedsak før storfe, så den blir brukt til begge deler. Sauene som sankes i området Nysætra- Vålåsjø vil kunne være på kvea og kjøres ned ved anledning. Kvea vil bli ryddet for einer og store steiner vil bli fjernet slik at den blir brukt til beite.»

Søker slipper ca 280 sauer og lam på beite i området og har sommeren 2023 også sluppet 49 storfe på utmarksbeite på Dovrefjell.

Det kommer videre frem at søker ønsker å oppføre seterhus og uthus på seterkvea , jf. blått omriss på figur 2. En slik oppføring er ikke en del av foreliggende søknad, men fremtidige planer. Foreliggende søknad behandler derfor ikke oppføring av bygninger på seterkvea.

Det ble gjennomført en befaring den 21. september 2023 for å se på kvea og omlegging av landbruksvegen. Tilstede var Joramo bygdealmning, søker, Felles landbrukskontor for Lesja og Dovre, naboer og forvalter.

Felles landbudsforvaltning for Lesja og Dovre har sendt søknaden på høring til Innlandet fylkeskommune (kulturminner), og til Statsforvalteren i Innlandet (naturverdier). Det foreligger uttale fra begge på søknad om nydyrking og søknad om omlegging av landbruksveg (jf. vedlegg).

Statsforvalterens uttalelser (se vedlegg)

«Tiltaket er planlagt innenfor nasjonalt villreinområde for Snøhetta. Tiltaket vil skje i det som i dag er definert som både vinterbeite og trekkområde

(...)

På grunn av tiltaksområdets beliggenhet i både vinterbeite og trekkpassasje er det ikke ønskelig med ytterligere inngrep enn den planlagte overflatedyrkingen. Dette bidrar til «bit for bit»-nedbygging av sårbare villreinområder.

For at inngrepet skal ha minst mulig påvirkning på villreinens funksjonsområder setter vi som krav at det kun skal overflatedyrkes, og det skal ikke skje ytterligere tiltak enn dette. Vi vurderer at formålet med kvea isolert sett vil ha liten effekt på hvordan reinen bruker disse områdene.»

(...)

«På grunn av tiltaksområdets beliggenhet i både vinterbeite og trekkpassasje er det ikke ønskelig med ytterligere inngrep. I dette tilfellet er det tale om etablering av en kort landbruksveg tett opp på eksisterende seter, slik at vegen trolig vil ha begrenset påvirkning for villrein så lenge dette er det eneste nye tiltaket som skal etableres ved setra. For at vegen skal ha minst mulig påvirkning, ønsker vi at den kun etableres med samme standard som den eksisterende landbruksvegen, altså at vegklassen ikke økes.»

Statsforvalteren peker på at søknadene til tiltakene om omlegging av landbruksveg, nydyrking og inngjerding av seterkve, har kommet inn enkeltvis, men at de må behandles samlet og vurderes opp mot naturmangfoldloven §§ 8-12, særlig §10 som sier at påvirkningen på økosystemet skal vurderes ut fra den samla belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Fylkeskommunens uttalelser, kulturvern faglig (jf. vedlegg)

«I henhold til våre arkivopplysninger er det ikke kjente automatisk fredete kulturminner innenfor eller i umiddelbar nærhet til det aktuelle området. Det er tidligere registrert et fangstanlegg id 97604 omtrent 110 meter sør for det omsøkte tiltaket.

Området er gjennomgått med data fra flybåren laser. Det ble ikke oppdaget anomalier som kunne likne på automatisk fredete kulturminner innenfor eller ved det omsøkte tiltaket under gjennomgangen. Området vurderes til å ha begrenset potensial for forekomst av automatisk fredete kulturminner og det anses derfor som lite sannsynlig at det finnes bevarte automatisk fredete kulturminner som kan bli berørt av tiltaket. På grunnlag av ovennevnte vurderes det ikke som nødvendig å foreta arkeologisk registrering i saken»

Fylkeskommunen viser til at dersom det i forbindelse med tiltak i marken oppdages automatisk fredete kulturminner som tidligere ikke erkjent, skal arbeidet stanses i den utstrekning det berører kulturminnene eller dere sikringssoner på fem meter. Viktig at de som utfører arbeidet i marken gjøres kjent med denne bestemmelsen.

Felles landbruksforvaltning for Lesja og Dovre: Landbruksforvaltninga er positiv til initiativet til søker og anbefales at det gis tillatelse (jf. vedlegg)

Uttale fra andre: Eier av nabosetra, Blesterudsetra har kommet med uttale som er knyttet opp mot plan- og bygningslov og forskrift om planlegging og utforming av landbruksveger. I uttalen er det pekt på at det ikke er foreslått alternative traséer enn den omsøkte og det vises til kravene om dokumentasjon i de nevnte lovverk. Dette er lovverk som kommunen er forvaltningsmyndighet for (jf. vedlegg).

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Varige inngrep skal behandles av nasjonalparkstyret, jf delegeringsreglement for for Dovrefjell nasjonalparkstyre, vedtatt i møte i Dovrefjell nasjonalparkstyre 7.12.2015, revisjon 5.1.2017 sak DNPS 50/2016, revisjon 12.4.2021 sak DNPS 14/2021, revisjon 5.10.2022 sak 33/2022

Verneformål – forskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Fokstugu landskapsvernområde er å:

- Ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med

seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart.

- Ta vare på geologiske forekomster og landskapsformer.

§ 3. Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1. Området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter.

Med de unntak som følger av forskriftens pkt. 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som: oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, oppdyrking av nye arealer, inngjerding av utmarksarealer (...)

- 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:
- h. Oppdyrking/beitekulturering av nye arealer
  - i. Omlegging og opprusting av veier for landbruksformål
  - k. Gjerding i utmark og bygging av sankekveer.

Forvaltningsplan

Brukssone

Området der det er omsøkt beitekulturering/nydyrking og inngjerding av kve ligger i brukssone 5 ihht forvaltningsplanen. Her forvaltes motorferdsel etter bestemmelsene i motorferdselslova med forskrifter.

Beitekulturering/nydyrking

s.51

Kap 6.1.1

I alle landskapsvernområdene er kulturlandskapet en viktig del av verneformålet. Også det biologiske mangfoldet som er et verneformål i nasjonalparken er for deler av floraens vedkommende avhengig av et beitebruk fra husdyr. Samtidig setter vernebestemmelsene i stor grad bom for nye inngrep i samband med jord og skogbruk. Landbruk i verneforskriften skal forstås i tråd med begrepsbruken i Plan og bygningsloven, det vil si jord og skogbruk. Andre utmarksnæringer faller utenfor.

s.55

Kap 6.1.5 om bl.a Fokstugu LVO

Når det gjelder landbruk sier vernebestemmelsene at det skal være mulig med drift av eksisterende jordbruksarealer og setervoller, herunder gjerding, som ikke er i strid med verneformålet. Dette er nødvendig for å fremme formålet med vernet.

s. 57

Felles retningslinjer for drift av dyrket mark og nydyrking i landskapsvernområdene Vernebestemmelsene (§ 3 pkt. 1.2) åpner for drift av eksisterende dyrket mark og i landskapsvernområdene (§ 3 pkt. 1.3) for nydyrking og beitekultivering etter søknad.

b) Beitekultivering og nydyrking kan skje etter søknad i landskapsvernområdene. Søknad om nydyrking skal vurderes konkret i forhold til verneverdiene. I brukssonene først og fremst mot botaniske verneverdier.

c) Jf. Forskrift om nydyrking, § 3, omfatter nydyrking tre typer: - opparbeiding fra udyrket mark til fulldyrket mark, - opparbeiding fra udyrket mark til overflatedyrket mark og - opparbeiding fra jordbruksareal som har ligget brakk i over 30 år til overflatedyrket eller fulldyrket mark. Opparbeiding av jordbruksareal fra overflatedyrket mark til fulldyrket mark er ikke nydyrking.

d) Med beitekultivering menes fjerning av tuer, busker, kratt og lyng for å få opp arter som beites av husdyr, uten at terrenget gjøres egnet for maskinell høsting. Beitekultivering er søknadspliktig. Imidlertid er kultivering av eksisterende kulturlandskap og krattrydding sterkt ønskelig ut fra verneformålet i landskapsvernområdene.

e) På setervoller og andre fulldyrka arealer som har vært brukt som ugjødsla beite og/eller slått uten pløying sammenhengende i 50 år, oppfordres det på det sterkeste til å avstå fra pløying og harving, gjødsling med kunstgjødsel, gjødsling med tilkjørt husdyrgjødsel og isåing med nye sorter. Beitebruk bør prioriteres til disse arealene.

Veger til landbruksformål

I forvaltningsplanen, jf. tabell s. 126, er traséen som går gjennom Fokstugu naturreservat og til Nysæter via Fokstugu LVO omtalt som «bilveg», Nysetervegen B og er vist i kartvedlegg som «bilveg fri ferdsel»

s.91

Av hensyn til verneformålet er standardheving på veiene ikke ønskelig, annet enn i helt spesielle tilfelle der dette vil redusere kjørskader eller trafikkmengde.

Naturmangfoldloven

I tillegg til behandling etter verneforskrift og eventuelle retningslinjer i forvaltningsplanen må søknaden også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12 i (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmf. § 7.

Vurdering

Beitekultivering/inngjerding av kve

Omsøkt tiltak som går på rydding av einer og fjerning av stein og faller inn under begrepet beitekultivering. Søknaden viser at arealet ikke skal bearbeides for maskinell høsting, kun for beiting. Det bør ikke tilføres kunstgjødsel eller tilkjørt gjødsel (kun gjødsles gjennom beitedyra når de går på kvea), forvalter kan heller ikke se at det ut fra søknaden planlegges

tilkjøring av gjødsel til kvea. Fremtidige bygninger er i søknaden beskrevet å være seterhus og uthus, fjøs er ikke nevnt. Seterkvea skal slik søker beskriver det, nyttes til slipp, sanking og tilsyn av beitedyr og skal gjerdes inn.

Saueholdet i kommunene rundt Dovrefjell er både økonomisk og driftsmessig basert på bruk av utmarkbeitet i verneområdene og er viktig for landbruket for flere av kommunene, også Dovre. I Fokstugu LVO er kulturlandskapet er ivaretagelse av seterlandskap med seterbebyggelse, setervoller, vegetasjon og kulturminner en vesentlig del av verneformålet. Forvaltningsplanen sier at kultivering av eksisterende kulturlandskap og krattrydding er sterkt ønskelig ut fra verneformålet i landskapsvernområdene

Området som er utvist har tett oppslag av einer og ligger i tilknytning til allerede etablerte setre, hvorav den ene nabosetra har beitedyr på seterkvea si. Oppslag i artskart viser ingen registrerte rødlistearter på området som er omsøkt beitekultivert og inngjerdet. På Blesterudsetra viser artskart registrering av heilo (nær truet). Området som er omsøkt etablert som seterkve og beitekultivert ligger i i trekkområde og helårsbeite for villreinen, noe også Statsforvalteren peker på i sin uttale. Ivaretagelse av villreinens leveområder er ikke nevnt i formålsparagrafen for landskapsvernområdet, men hensyn til villreinens bruk av arealene må vurderes og avveies.

I kvalitetsnormarbeidet, delnorm 3 om leveområdet og menneskelig påvirkning, viser det at Nysætra og nærliggende områder er helårsveiter og vårbeiter for bukk. I delnormen er dette vist som et fokusområde, dvs områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet. Det står:

«I fokusområde SN04 Hjerkin-Dombås er det i hovedsak de samme utfordringene som i fokusområde SN03 Kongsvoll-Hjerkin. Veg, jernbane og annen utbygging gjør at det i dag er ingen eller svært lite utveksling mellom bestandene. De siste kjente kryssingene av rein mellom Snøhetta og Rondane var på 1960-tallet. Siden det er mer enn 50 år siden trekket gikk ut av bruk, vil ikke fokusområdet påvirke klassifiseringen av Snøhetta i kvalitetsnormsammenheng.»

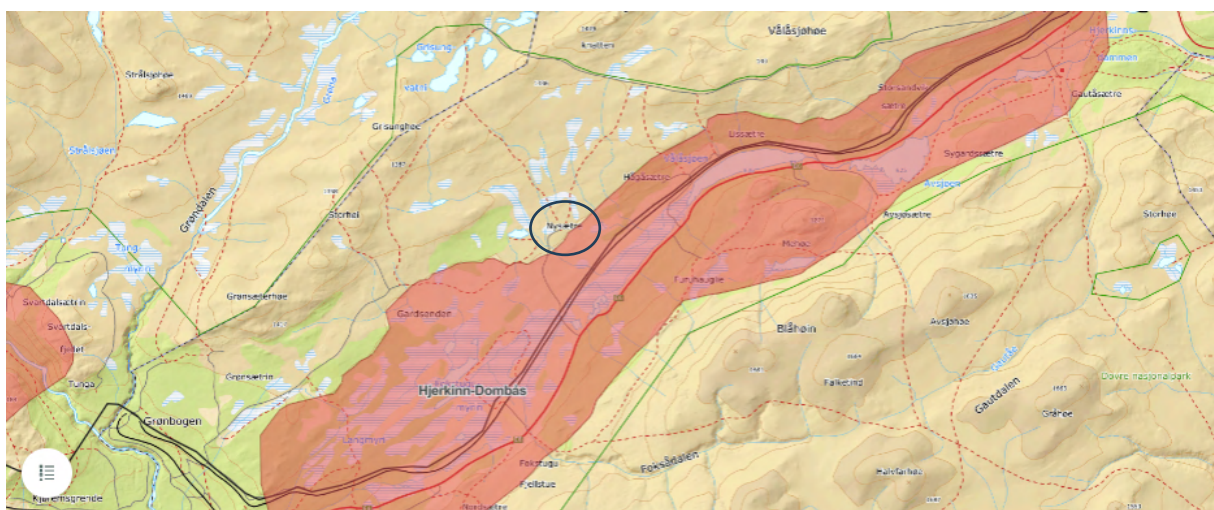

Fig. 4: Kartutsnitt fra kvalitetsnorm, delnorm 3 Snøhetta ([Delnormtresnøhetta](#) | Villrein). Nysætre er markert med sirkel.

I likhet med Statsforvalteren i Innlandet vurderer forvalter at formålet med kvea isoert sett vil ha begrenset påvirkning på villreinens bruk av arealene. Det er et historisk viktig utvekslingsområde og beiteområde mellom Snøhetta og Rondane, men jernbane og E6 hindrer videre trekkmuligheter og siste trekk observert på 60-tallet. Det er vel kjent at villreinen bruker områder rett innafor Nysæter.

Omlegging av landbruksveg

Atkomst til omsøkt kve går via Nysætervegen. Jernbanelinja går gjennom Fokstugu naturreservat, og Nysætervegen går under ei bru der den krysser toglinja. I tillegg er det en jernbanekryssing 20-30 meter nordom brua, der krysses med traktor og henger (landbruksutstyr)

Fra Nysætervegen er det en avstikker mot Blesterudsetra. Denne avstikkeren nyttes for atkomst til Blesterudsetra og fritidsboligen slik det er i dag. For å få utnytta det utviste arealet best mulig til beite, vil det være hensiktsmessig med en mindre omlegging av landbruksvegen.

Standarden på veggen pr i dag er at dette er mer som et kjørespor, men avstikkere fra Nysætervegen er omtalt som «bilveg» i forvaltningsplan Søker opplyser at landbruksvegen hovedsakelig skal brukes i landbruksøyemed (70 %) men legger også opp til noe anna bruk som ikke omfattes av landbruksnæring (30%).

Oppslag i artskart viser ingen registrerte rødlistearter på området der landbruksvegen er ønsket omlagt .

Det bør settes vilkår om at standarden på traséen på landbruksvegen som omlegges, skal være slik som den resterende landbruksvegen er pr. i dag og som anses tilstrekkelig tilpasset formålet med veggen. Rydding av vegetasjon og stein er kurant. Stikkrenner og veigrøfter vil kunne medføre til dels store inngrep, og bør pr nå ikke tillates.

Fig 5. Rød omriss viser ca området for nydyrking som ligger mellom 2 setre og er dekket av einer. Eksisterende landbruksveg går gjennom utvist kve. Gul stjerne viser fritidsbolig.

Samla vurdering

Kunnskapen om verneverdiene og konsekvensene av tiltakene på disse anses å være tilstrekkelig (nml § 8).

Det samla omfanget av de omsøkte tiltakene begrenset , og skjer mellom allerede to eksisterende inngjerda kveer der det beiter eller har beita dyr og det også ligger seterbygninger. Både fjerning busker, steiner og kratt for å få opp arter som beites inngjerding av kveet og omlegging av deler av en eksisterende landbruksveg vurderes også om et begrenset inngrep isolert sett i dette området. I tillegg ligger flere setre som nyttes som fritidsboliger nord for omsøkt kve (Nysæter).

Villreinen i Snøhetta har en negativ utvikling og det er viktig å vurdere sumvirkningene av tiltak. Omsøkt tiltak vurderes å bidra lite i den samla belastninga, andre påvirkningsfaktorer betyr svært mye mer.

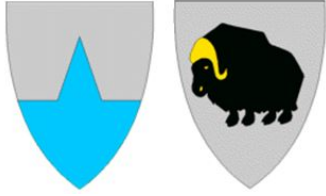
I avveinga om omsøkt tiltak skal tilrådes imøtekommet, er det lagt vekt på at verneforskriftene for Fokstugu landskapsvernområde åpner for at det kan gis tillatelse til beitekultivering/opppdyrking gjennom en spesifikk dispensasjonsbestemmelse. Det er således gjort en konkret avveining opp mot brukerinteressene ved opprettelsen av verneområdet. Vernebestemmelsene sier at det skal være mulig med drift av eksisterende jordbruksarealer og setervoller herunder gjerding, som ikke er i strid med verneformålet, og at dette er nødvendig for å fremme formålet med vernet.

Forvalter tilrår at søknadene om inngjerding, beitekultivering og omlegging av landbruksveg imøtekommes.

Gjennom vilkår som stilles i saken om vegstandard og unngåelse av gjødsling på arealene, vurderer forvalter at nml § 12 er ivaretatt.

Forvalter ønsker å gjøre oppmerksom på at ved eventuell oppføring av seterbebyggelse på kvea må dette omsøkes nasjonalparkstyre og behandles i styret.

Det er viktig med god planlegging og tilpasning til stedegen byggeskikk av eventuelle nye bygg i landbruksnæring, det kan blant annet vises til veiledere for byggeskikk utarbeidet av flere av kommunene (Oppdal, Dovre, Nord-Østerdal)

Felles landbruksforvaltning for Lesja og Dovre

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Vår ref

2023/1287-2

Deres ref

Saksbehandler

Harald Aulie Tlf. 911 35 419

Dato

30.08.2023

GID 93/1- Høringsbrev søknad om nydyrking på Nysetre

Per Ivar Brekken søker om å overflatedyrke og gjerde inn seterkvea si som han har fått utvist på Nysetre.

Tiltaket sendes på høring til Innlandet fylkeskommune for kulturminner. Tiltaket sendes på høring til Statsforvalteren i Innlandet for naturverdier, og til nasjonalparkstyret fordi tiltaket ligger i Fokstugu landskapsvernområde.

Kulturminner:

Det er gjort søk i naturbase. Det er ikke funnet registreringer av kulturminner på arealet der seterkvea skal etableres. Men litt nedenfor den planlagte seterkvea finnes det en kjede med gamle fangstgraver Hagebekk/Lesjabekk/Nyseter fangstlokalitet. Denne vil ikke bli berørt av tiltaket.

Naturverdier:

Arealet som skal nydyrkes ligger i Fokstugu landskapsvernområde. Arealet ligger også i område som er registrert som villreinområde. Men tiltaket ligger i ei setergrend med andre menneskelige inngrep slik at tiltaket representerer ingen ny belastning for villreinen sammenlignet med det som var der tidligere. Ut over dette er det ikke funnet registreringer av andre naturverdier på arealet.

Det bes om høringssvar innen 01.10.2023

Med hilsen

Harald Aulie

Postadresse:

Kongsvegen 4

2662 DOVRE

Besøksadresse:

Kongsvegen 4, 2662
Dovre

Org.nr: 939 849 831

Hjemmeside: www.lesja.kommune.no

E-post: postmottak@dovre.kommune.no

Telefon: 612 42

100

Landbruksveileder
Plan-, næring og utvikling

Dokumentet er elektronisk og sendes uten signatur.

Kopi til:

JORAMO BYGDEALMENNING

Almenningsvegen 11

2660

DOMBÅS

Felles landbruksforvaltning for Lesja og Dovre

Per Ivar Brækken

Brekkevegen 13

2660 Dombås

Vår ref

2022/865-1

Deres ref

Saksbehandler

Kari Anette Slettahaug Tlf. 941 37
135

Dato

30.09.2022

Uttale om ny seter på Nysetra

Viser til forespørsel om uttale knytt til utvisning av ny seter.

Gården Brækken Søndre (gnr. 4 bnr.2) i Dovre kommune har nylig gjennomgått et generasjonsskifte. Per Ivar Brækken overtok gården fra sin far den 21.10.2021.

Ved søknadsomgangen for produksjonstilskudd våren 2022 ble det søkt om tilskudd til 33 ammekyr, 21 øvrige storfe og 106 søyer.

Eiendommen gnr. 4 bnr. 2 består av 176,3 daa areal fordelt på denne måten:

- 119,7 daa fulldyrka mark
- 42,7 daa produktiv skog
- 13,9 uproduktivt areal

Kartet nedenfor viser eiendommen gnr/bnr 4/2:

Postadresse:

Kongsvegen 4

2662 DOVRE

Besøksadresse:

Kongsvegen 4, 2662
Dovre

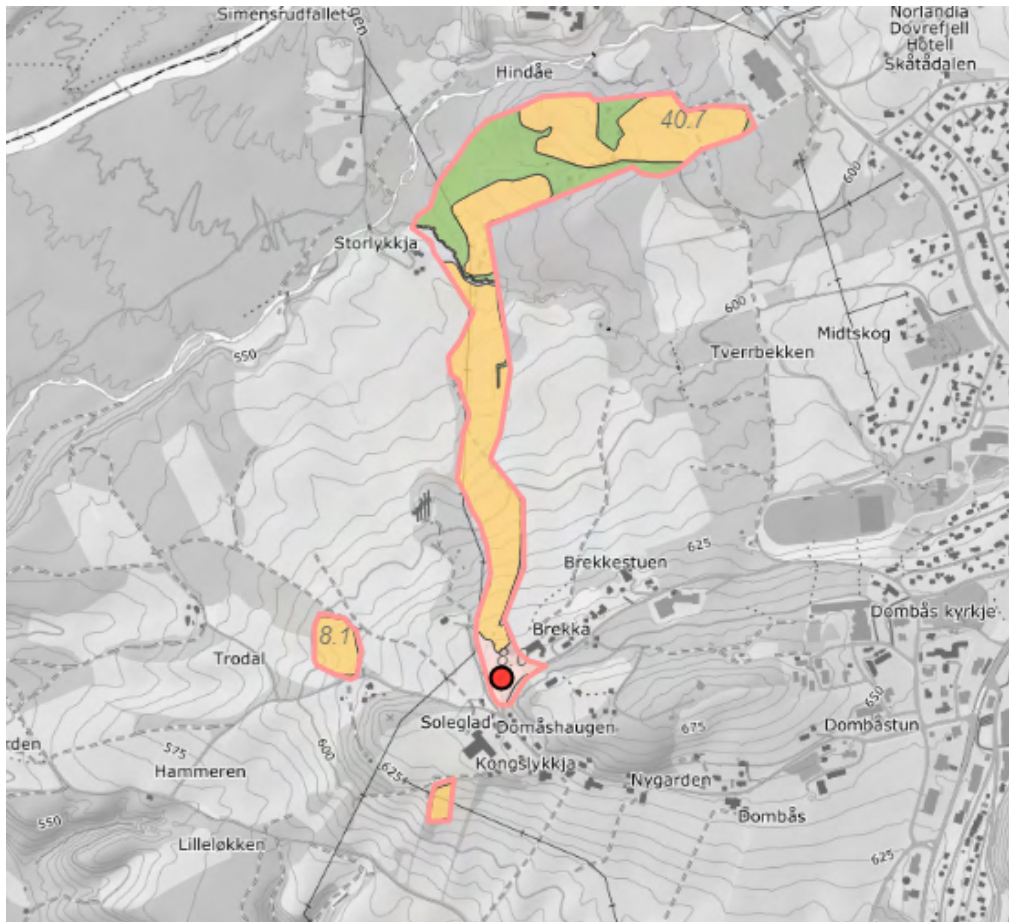
Org.nr: 939 849 831

Hjemmeside: www.lesja.kommune.no

E-post: postmottak@dovre.kommune.no

Telefon: 612 42

100

Landbrukskontoret har vært på gårdsbesøk hos Brækken i forbindelse med planlegging av omgjøringer og påbygg av driftsbygning. Vår oppfatning er at Brækken fremstår svært motivert for å utvikle gården videre. Det er viktig å hegne om de unge, nye gårdbrukerne slik at det får en best mulig vei inn i næringa. Unge, nye gårdbrukere har stor verdi for Dovre kommune.

Brækken har nå begynt med byggeprosjektet sitt. Etter utbygging kan Brækken øke besetninga si noe. Det kan derfor legges til grunn at besetningen vil øke.

Et seterhus øker muligheten for å være mer til stede i nærheten av besetninga, i dette tilfelle både ammekyr, kalver og sau. Den vil naturlig kunne brukes både ved beitetilsyn og sanking. Seterhus ansees som positivt for drifta og også som positivt for gårdens totale verdi.

Arealet som er foreslått i søknaden ligger i Fokstugu landskapsvernområde. Vi gjør oppmerksom på at saken må avklares med nasjonalparkstyret.

Landbrukskontoret er positivt til initiativet og anbefaler at det gis tillatelse til tiltaket.

Med hilsen

Kari Anette Slettahaug
Leder landbruk
Plan-, næring og utvikling

Dokumentet er elektronisk og sendes uten signatur.

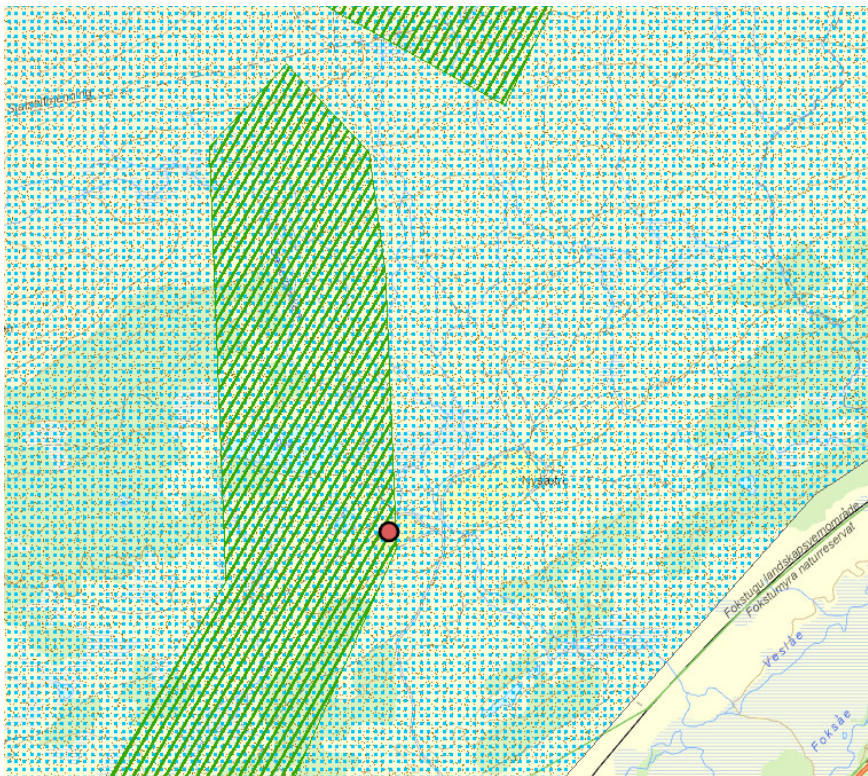

DOVRE KOMMUNE
Kongsvegen 4
2662 DOVRE

Saksbehandler, innvalgstelefon
Aina Katrine Blæsterdalen, 61266069

Uttalelse - plan for nydyrking - Dovre 93/1

Vi viser til brev sendt til høring 30.08.2023 fra Dovre Kommune. Per Ivar Brekken søker om å overflatedyrke og gjerde inn en seterkve, gbnr. 4/2 på Nysetre i Fokstugu landskapsvernområde. Formålet med nydyrkningen er å få økt beiteressurs, samt et sted å samle sau på vår og høst. Tiltaksområdet ligger mellom to setrer med tilhørende kveer. Denne søknaden må ses i sammenheng med Brekkens søknad om landbruksveg og det planlagte tiltaket om å bygge seterhus i tilknytning til veg og kve.

Oversiktskart over tiltaksområde (rødt punkt) og beliggenheten i forhold til trekkområde og vinterbeite til villrein. Trekkområde markert i smal grønn skravering og vinterbeite i grønt område. Kart hentet fra Naturbase.no.

Statsforvalterens svar

Villrein

Tiltaket er planlagt innenfor nasjonalt villreinområde for Snøhetta. Tiltaket vil skje i det som i dag er definert som både vinterbeite og trekkområde (som vist i oversiktskartet).

Ifølge kvalitetsnorm for villrein er Snøhetta kvalifisert til dårlig kvalitet, mye på grunn av at trekkpassasjer er påvirket av veger og vannkraftutbygging i kombinasjon med ferdsel i utsatte områder ([Kvalitetsnorm for villrein – første klassifisering \(nina.no\)](#)). Etter den nye rødlista for arter (2021) har villrein nå blitt vurdert til «nær truet», og det arbeides med å få på plass en Stortingsmelding og tiltaksplan for å sikre at arten får bedre levevilkår enn den har i dag. På grunn av tiltaksområdets beliggenhet i både vinterbeite og trekkpassasje er det ikke ønskelig med ytterligere inngrep enn den planlagte overflatedyrkingen. Dette bidrar til «bit for bit»-nedbygging av sårbare villreinområder.

For at inngrepet skal ha minst mulig påvirkning på villreinens funksjonsområder setter vi som krav at det kun skal overflatedyrkes, og det skal ikke skje ytterligere tiltak enn dette. Vi vurderer at formålet med kvea isolert sett vil ha liten effekt på hvordan reinen bruker disse områdene.

Hotspots

Vi ønsker å nevne at i forhold til NINA sine statistiske modeller som regner ut hvor stor sannsynlighet det er for å finne truede arter i et område, også i områder hvor det er dårlig kartlagt, kan omsøkt område være innenfor hotspots for truede arter av insekter og edderkoppdyr, samt sopp. Ved å ivareta «hotspot»-arealer kan man potensielt ivareta flere arter samtidig. For mer informasjon om NINA sine hotspots: [Hotspots for truede arter i Norge: karplanter, insekter og edderkoppdyr, sopp, lav og moser \(nina.no\)](#).

Søknadene til disse tiltakene har kommet inn enkeltvis, men må behandles samlet og vurderes opp mot naturmangfoldloven §§8-12, særlig §10 som sier at påvirkningen på økosystemet skal vurderes ut fra den samla belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Det skal fremgå i saken hvordan kommunen under sin videre saksbehandling vurderer disse. Vi ber om å få tilsendt kopi av vedtaket i saken.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Aina Katrine Blæsterdalen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Postboks 4404 Bedriftssenteret

2325 HAMAR

Dovre kommune

2662 DOVRE

Deres ref:
2023/1287

Vår ref:
2023/14057-3
Fredrik Bratlie Hansen

Dato:
27/09/2023

Kulturvern faglig uttalelse til - GID 93/1 - Høringsbrev søknad om nydyrking på Nysetre

Per Ivar Brekken søker om å overflatedyrke og gjerde inn seterkvea si på Nysetre på gbnr 93/1 i Dovre kommune.

I henhold til våre arkivopplysninger er det ikke kjente automatisk fredete kulturminner innenfor eller i umiddelbar nærhet til det aktuelle området. Det er tidligere registrert et fangstanlegg id 97604 omtrent 110 meter sør for det omsøkte tiltaket.

Området er gjennomgått med data fra flybåren laser. Det ble ikke oppdaget anomalier som kunne likne på automatisk fredete kulturminner innenfor eller ved det omsøkte tiltaket under gjennomgangen. Området vurderes til å ha begrenset potensial for forekomst av automatisk fredete kulturminner og det anses derfor som lite sannsynlig at det finnes bevarte automatisk fredete kulturminner som kan bli berørt av tiltaket. På grunnlag av ovennevnte vurderes det ikke som nødvendig å foreta arkeologisk registrering i saken.

Fylkeskommunen må likevel ta forbehold om eventuelle ikke registrerte kulturminner, derav kulturminner under markoverflaten. Dersom det i forbindelse med tiltak i marken oppdages automatisk fredete kulturminner som tidligere ikke er kjent, skal arbeidet stanses i den utstrekning det berører kulturminnene eller deres sikringssoner på fem meter. Det er viktig at også de som utfører arbeidet i marken gjøres kjent med denne bestemmelse. Melding om funn skal straks sendes fylkeskommunes kulturavseksjon, jf. lov om kulturminner § 8, annet ledd.

Med vennlig hilsen

Anne Therese Engesveen
Seksjonssjef Arkeologi

Fredrik Bratlie Hansen
Arkeolog

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Kopi til:
STATSFORVALTEREN I INNLANDET

From: Aulie, Harald[Harald.Aulie@lesja.kommune.no]
Sent: 02.10.2023 15:55:25
To: Berge, Eirin[eirin.berge@statsforvalteren.no]
Subject: VS:
Hei.

Nå videresender jeg den beskrivelsen en gang til. Er vedleggene med nå?

Harald Aulie
Landbruksrådgiver
Landbruk
Tlf: 911 35 419

[Lesja kommune](#) | Jakup B. Klukstads veg 32, 2665 Lesja | **Sentralbord:** 61 24 41 00

Følg oss i sosiale medier

Facebook: [@Lesjakommune](#) | [@levandelesja](#)

Fra: Per Ivar Brækken <pibr_88@hotmail.com>
Sendt: 29. september 2023 12:59
Til: Aulie, Harald <Harald.Aulie@lesja.kommune.no>
Emne: Sv:

NB! Denne e-posten kommer fra en ekstern avsender. Ikke klikk på linker eller åpne vedlegg med mindre du kjenner avsenderen og vet at innholdet er trygt.

Hei.

Vedlagt ligger en enkel tegning. Har ikke noe bra verktøy for å tegne med i PDF. Prøvde å få tegnet i gardskart, håper det ble forståelig.

Har prøvd å tegne et lite inngjerdet område øverst på kveea, der skal det være plass til et seterhus og et uthus som vil bli brukt til oppbevaring. Tanken med å ha veien så høyt opp var at seterbyggene skulle være øverst på kvea.

Kvea vil bli brukt til beiteslipp og sanking av dyr. Det vil også være en plass der man kan ha innpå dyr som trenger ekstra tilsyn osv i løpet av beitesesongen. Ved sanking vil vi med egen seter slippe å låne kveer andre plasser som ikke er så tilrettelagte for storfe. Vi har hatt noe samarbeid med Per-Arne, men han har så mange dyr der selv at det er ikke noen god løsning. Med egen seter kan vi samle dyrere sammen og skille de til forskjellige kveer og lette arbeidet med transport hjem. Den vil også bli brukt til sanking av sau. De sankes i hovedsak før storfe, så den blir brukt til begge deler. Sauene som sankes i området Nysætra-Vålåsjø vil kunne være på kvea og kjøres ned ved anledning.

Kvea vil bli ryddet for einer og store steiner vil bli fjernet slik at den blir brukt til beite.

Dyr på utmarksbeite i 2023:

Småfe: 278 stk

Storfe: 49 stk

Per Ivar Brækken

Fra: Aulie, Harald <Harald.Aulie@lesja.kommune.no>

Sendt: fredag 29. september 2023 11:26

Til: Per Ivar Brækken <pibr_88@hotmail.com>

Emne:

Hei.

Har du mulighet til å sende meg denne situasjonsplanen med inntegnet setersel som vi pratet om på befaringen, slik at jeg kan få videresendt den til de som skal ha den.

Harald Aulie

Landbruksrådgiver

Landbruk

Tlf: 911 35 419

Lesja
nasjonalparkkommune

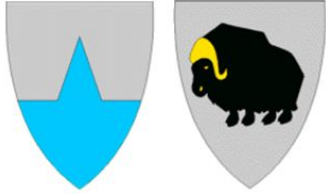
LEV ANDE
Lesja

[Lesja kommune](#) | Jakup B. Klukstads veg 32, 2665 Lesja | **Sentralbord:** 61 24 41 00

Følg oss i sosiale medier

Facebook: [@Lesjakommune](#) | [@levandalesja](#)

Felles landbruksforvaltning for Lesja og Dovre

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Vår ref

2023/1286-2

Deres ref

Saksbehandler

Harald Aulie Tlf. 911 35 419

Dato

29.08.2023

GID 93/1 i Dovre- Høringsbrev søknad om bygging av landbruksveg på Nysetre.

Per Ivar Brekken søker om å bygge en ny landbruksveg til seterkvea si som han har fått utvist på Nysetre. Tiltaket skal skje ved at vegen som i dag går på skrå over den planlagte kvea legges i en vinkel i utkanten av kvea. Veggen skal også oppgraderes til bilveg av den laveste standarden vegklasse 5.

Tiltaket sendes på høring til Innlandet fylkeskommune for kulturminner. Tiltaket sendes på høring til Statsforvalteren i Innlandet for naturverdier, og til nasjonalparkstyret fordi tiltaket ligger i Fokstugu landskapsvernområde. Tiltaket sendes også på høring til eiere av tilgrensende setereiendommer og fritidseiendommer.

Kulturminner:

Det er ikke funnet registreringer av kulturminner på arealet der vegen skal anlegges. Men litt nedenfor den planlagte vegen finnes det en kjede med gamle fangstgraver Hagebekk/Lesjabekk/Nyseter fangstlokalitet. Denne vil ikke bli berørt av tiltaket.

Naturverdier:

Arealet som vegen skal bygges på ligger i Fokstugu landskapsvernområde. Arealet ligger også i område som er registrert som villreinområde. Men tiltaket ligger i ei setergrend med andre menneskelige inngrep slik at tiltaket representerer ingen ny belastning for villreinen sammenlignet med det som var der tidligere. Ut over dette er det ikke funnet registreringer av andre naturverdier på arealet.

Det bes om høringssvar innen 01.10.2023

Med hilsen

Postadresse:

Kongsvegen 4

2662 DOVRE

Besøksadresse:

Kongsvegen 4, 2662
Dovre

Org.nr: 939 849 831

Hjemmeside: www.lesja.kommune.no

E-post: postmottak@dovre.kommune.no

Telefon: 612 42

100

Harald Aulie
Landbruksveileder
Plan-, næring og utvikling

Dokumentet er elektronisk og sendes uten signatur.

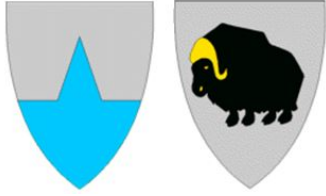
Kopi til:

JORAMO BYGDEALMENNING

Almenningsvegen 11

2660

DOMBÅS

Felles landbruksforvaltning for Lesja og Dovre

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Vår ref

2023/1286-7

Deres ref

Saksbehandler

Harald Aulie Tlf. 911 35 419

Dato

29.09.2023

GID 4/2- Per Ivar Brækken- Nærmere beskrivelse av planlagt seteranlegg på Nysetra med tilhørende landbruksveg.

Ved befaringen på Nysetra 21.09.2023 ble det fra flere deltakere etterlyst mer informasjon om hvordan tiltaket skulle utformes. Blant annet hvor seterhusene skulle ligge. Det kom derfor til enighet om at tiltakshaver skulle levere skisser over seterkvea. Vedlagt er skisser med en nærmere beskrivelse.

Med hilsen

Harald Aulie
Landbruksveileder
Plan-, næring og utvikling

Dokumentet er elektronisk og sendes uten signatur.

Vedlegg

- 1 Skisse av plassering av seterhus med nærmere beskrivelse
- 2 kilden-29.09.2023 (1).pdf
- 3 kilden-29.09.2023.pdf

Postadresse:

Kongsvegen 4

2662 DOVRE

Besøksadresse:

Kongsvegen 4, 2662
Dovre

Org.nr: 939 849 831

Hjemmeside: www.lesja.kommune.no

E-post: postmottak@dovre.kommune.no

Telefon: 612 42

100

NB! Denne e-posten kommer fra en ekstern avsender. Ikke klikk på linker eller åpne vedlegg med mindre du kjenner avsenderen og vet at innholdet er trygt.

Hei.

Vedlagt ligger en enkel tegning. Har ikke noe bra verktøy for å tegne med i PDF. Prøvde å få tegnet i gardskart, håper det ble forståelig.

Har prøvd å tegne et lite inngjerdet område øverst på kveea, der skal det være plass til et seterhus og et uthus som vil bli brukt til oppbevaring. Tanken med å ha veien så høyt opp var at seterbyggene skulle være øverst på kvea.

Kvea vil bli brukt til beiteslipp og sanking av dyr. Det vil også være en plass der man kan ha innpå dyr som trenger ekstra tilsyn osv i løpet av beitesesongen. Ved sanking vil vi med egen seter slippe å låne kveer andre plasser som ikke er så tilrettelagte for storfe. Vi har hatt noe samarbeid med Per-Arne, men han har så mange dyr der selv at det er ikke noen god løsning. Med egen seterkve kan vi samle dyrere sammen og skille de til forskjellige kveer og lette arbeidet med transport hjem. Den vil også bli brukt til sanking av sau. De sankes i hovedsak før storfe, så den blir brukt til begge deler. Sauene som sankes i området Nysætra-Vålåsjø vil kunne være på kvea og kjøres ned ved anledning.

Kvea vil bli ryddet for einer og store steiner vil bli fjernet slik at den blir brukt til beite.

Dyr på utmarksbeite i 2023:

Småfe: 278 stk

Storfe: 49 stk

Per Ivar Brækken

Fra: Aulie, Harald <Harald.Aulie@lesja.kommune.no>

Sendt: fredag 29. september 2023 11:26

Til: Per Ivar Brækken <pibr_88@hotmail.com>

Emne:

Hei.

Har du mulighet til å sende meg denne situasjonsplanen med inntegnet setersel som vi pratet om på befaringen, slik at jeg kan få videresendt den til de som skal ha den.

Harald Aulie

Landbruksrådgiver

Landbruk

Tlf: 911 35 419

Lesja
nasjonalparkkommune

LEV ANDE
Lesja

[Lesja kommune](#) | Jakup B. Klukstads veg 32, 2665 Lesja | **Sentralbord:** 61 24 41 00

Følg oss i sosiale medier

Facebook: [@Lesjakommune](#) | [@levandeyesja](#)

Dovre kommune

2662 DOVRE

Deres ref:
2023/1286

Vår ref:
2023/14024-2
Fredrik Bratlie Hansen

Dato:
13.09.2023

Svar til GID 93/1 i Dovre- Høringsbrev søknad om bygging av landbruksveg på Nysetre

Per Ivar Brekken søker om å bygge en ny landbruksveg på ca. 159 meter på gbnr 93/1 tilknyttet Blestrudsetra gbnr 15/1 i Dovre kommune. Vegen skal også oppgraderes til bilveg vegklasse 5.

I henhold til våre arkivopplysninger er det ikke kjente automatisk fredete kulturminner innenfor eller i umiddelbar nærhet til det aktuelle området. Det er tidligere registrert et fangstanlegg id 97604 ca 110 meter sør for tiltaket.

Området er gjennomgått med data fra flybåren laser. Det ble ikke oppdaget anomalier som kunne likne på automatisk fredete kulturminner under gjennomgangen.

Området vurderes til å ha begrenset potensial for forekomst av automatisk fredete kulturminner og det anses derfor som lite sannsynlig at det finnes bevarte automatisk fredete kulturminner som kan bli berørt av tiltaket. På grunnlag av ovennevnte vurderes det ikke som nødvendig å foreta arkeologisk registrering i saken.

Fylkeskommunen må likevel ta forbehold om eventuelle ikke registrerte kulturminner, derav kulturminner under markoverflaten. Dersom det i forbindelse med tiltak i marken oppdages automatisk fredete kulturminner som tidligere ikke er kjent, skal arbeidet stanses i den utstrekning det berører kulturminnene eller deres sikringssoner på fem meter. Det er viktig at også de som utfører arbeidet i marken gjøres kjent med denne bestemmelse. Melding om funn skal straks sendes fylkeskommunes kulturavseksjon, jf. lov om kulturminner § 8, annet ledd.

Med vennlig hilsen

Anne Therese Engesveen
Seksjonssjef Arkeologi

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar

Besøksadresse:
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar

Telefon: +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

Fredrik Bratlie Hansen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

DOVRE KOMMUNE
Kongsvegen 4
2662 DOVRE

Saksbehandler, innvalgstelefon

Aina Katrine Blæsterdalen, 61266069

Uttalelse - bygging av landbruksvei - Nysetre - Dovre kommune - gbr 93/1

Vi viser til brev sendt til høring 29.08.2023. fra Dovre kommune. Per Ivar Brekken søker om å bygge ny landbruksveg til sin seterkve, gbnr. 93/1, Dovre kommune. Vegen, som i dag går på skrå over den planlagte kvea, skal legges i en vinkel i utkanten av kvea, samtidig som at vegen planlegges å bli oppgradert til bilveg av laveste vegklasse 5.

Tiltaket er planlagt innenfor nasjonalt villreinområde for Snøhetta. Tiltaket vil skje i det som i dag er definert som både vinterbeite og trekkområde. Ifølge kvalitetsnorm for villrein er Snøhetta kvalifisert til dårlig kvalitet, mye på grunn av at trekkpassasjer er påvirket av veger og vannkraftutbygging i kombinasjon med ferdsel i utsatte områder ([Kvalitetsnorm for villrein – første klassifisering \(nina.no\)](#)). Etter den nye rødlista for arter (2021) har villrein nå blitt vurdert til «nær truet», og det arbeides med å få på plass en Stortingsmelding og tiltaksplan for å sikre at arten får bedre levevilkår enn den har i dag. På grunn av tiltaksområdets beliggenhet i både vinterbeite og trekkpassasje er det ikke ønskelig med ytterligere inngrep. I dette tilfellet er det tale om etablering av en kort landbruksveg tett opp på eksisterende seter, slik at vegen trolig vil ha begrenset påvirkning for villrein så lenge dette er det eneste nye tiltaket som skal etableres ved setra. For at vegen skal ha minst mulig påvirkning, ønsker vi at den kun etableres med samme standard som den eksisterende landbruksvegen, altså at vegklassen ikke økes.

Vi ønsker å nevne at i forhold til NINA sine statistiske modeller som regner ut hvor stor sannsynlighet det er for å finne truede arter i et område, også i områder hvor det er dårlig kartlagt, kan omsøkt område være innenfor hotspots for truede arter av insekter og edderkoppper, samt sopp. Ved å ivareta «hotspot»-arealer kan man potensielt ivareta flere arter samtidig. For mer informasjon om NINA sine hotspots: [Hotspots for truede arter i Norge: karplanter, insekter og edderkoppper, sopp, lav og moser \(nina.no\)](#).

Vi har fått opplysninger fra nasjonalparkforvalter på Dovrefjell, Eirin Berge, som behandler denne saken for Fokstugu landskapsvernområde, at det foreligger langsiktige planer for området utover kun denne landbruksvegen. Statsforvalteren viser til at kommunen under sin vider saksbehandling av saken, skal vurdere tiltaket etter naturmangfoldloven §§8-12, og spesielt vurdere og vektlegge den samlede belastningen på områder etter naturmangfoldloven §10. Det skal i vedtaket fremgå hvordan disse blir vurdert.

Statsforvalteren ber om å få tilsendt kopi av vedtaket i saken.

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Aina Katrine Blæsterdalen
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

John Anton Baukhol Ruste
Blæstervegen 259
2660 DOMBÅS
Norway
j.b.ruste@hotmail.com
+4795422194

27.09.2023

939849831
Dovre kommune
2662 DOVRE

Tilbakemelding på 'GID 93/1 i Dovre- Høringsbrev søknad om bygging av landbruksveg på Nysetre.'

Vi mottok høringsbrev om søknad av bygging av landbruksveg, hvor det kun var lagt ved kart med inntegnet veg og søknadskjemaet. Vi har ikke blitt nabovarslet om tiltaket, og etter en telefonsamtale med saksbehandler ble det informert om at høringsbrevet fungerte som nabovarsling/ eller at tiltaket var ikke behøvde nabovarsling.

Det kommer klart frem av plan- og bygningsloven § 21-3 og Forskrift om planlegging og godkjenning av veier for jordbruksformål § 2-2 at tiltaket skal nabovarsles med dokumenter som beskriver tiltaket på en tilstrekkelig måte, "Søkeren skal på forhånd ha underrettet de som blir berørt av veianlegget, f.eks. naboer og rettighetshavere, jf. § 1-1, og gi opplysninger i søknaden om at dette er gjort." På kommunens hjemmeside vises det også til denne forskriften ved nybygging av landbruksveg.

Blant annet står det dette i forskriften § 2-2:

"Søknaden skal vedlegges en kartdel som viser den planlagte veien og dens dekningsområde i forhold til eksisterende veier i området, samt planlagte massetak i forbindelse med veibyggingen. Kartvedlegget skal også vise beliggenheten for alle kjente miljøverdier, samt eksisterende bebyggelse. Av søknaden skal det framgå hvilke driftsmessige og økonomiske fordeler som oppnås ved tiltaket. Eventuelle alternative traseer bør også framgå av søknaden." I vedlegget/kartet vi mottok var den kun inntegnet en veg, uten noe form for avstand til nabogrenser, lengde på vegen eller beskrivelse av tiltaket. Det gjør det derfor vanskelig å gi en uttalelse når vi kun har mottatt et kart med en inntegnet veg. Søknaden bør inneholde alternative vegtraseer, detaljert beskrivelse av tiltaket med lengde på tiltaket og hvilke terrenginngrep som er tenkt.

I søknadsskjemaet er det skrevet at det skal være 70% landbruk og 30% privat hytte. Hvilke tall er dette basert på? I høringsbrevet står det at vegen skal gå til seterkvea tiltakshaver har fått utvist. Hvis det i dette tilfellet skal bygges en privat hytte på en seterteig, burde ikke dette skje gjennom en mindre endring i kommuneplanens arealdel? Privat hytte og seter/teig/ har ikke samme arealformål, og det skal vel derfor søkes til kommunen om en mindre endring /dispensasjon. Men dette kommer vel kanskje senere i løpet?

På befaringen den 21/9-22 av det aktuelle området, ble det opplyst om det skal settes opp bygninger, seterkve og anlegges veg. Vi savner derfor en vedlagt situasjonsplan/helhetlig plan over tiltakene som skal gjøres.

Basert på det overnevnte mener vi søknaden om veg er mangelfull, og ber om at saken behandles på nytt når tiltakshaver har sendt inn tilstrekkelig med informasjon, tegninger, nabovarsel og utredning av alternative vegtraseer.

Arkivsaksnummer: 2023/14298-2

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 27.11.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	32/2023	06.12.2023

Rammer og opplegg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNOressurser i verneområder - 2024

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir sin tilslutning til at forvalterne søker om tiltaksmidler og midler til styrets drift i tråd med søknadsgrunnlaget (vedlegg 1).

Nasjonalparkstyret slutter seg også til bestillingen til utføring av tjenester i regi av SNO i 2024.

Forvalterne får fullmakt til å sette opp prioritering av enkelttiltak ut fra det som kom fram i møtet og til å endre budsjettet om nødvendig, fram til søknadsfristen.

[--- slutt på innstilling ---](#)

Dokumenter i saken

- 1 Skjema for innspill om ønsket SNO ressurs
- 2 Grunnlag søknad bestillingsdialog 2024

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret skal melde inn behov for midler til tiltak og til styrets drift. Styret skal ikke melde inn behov for driftsmidler til sekretariatet, dette tildeles fra Statsforvalteren.

Skjema for ønsket SNO-ressurs er fylt ut i møte med lokalt SNO og forvalterne.

Retningslinjer for innmelding finnes i brev fra Miljødirektoratet, vedlegg 3. Frist for innmelding er 10. januar. Det er krav om prioritering av enkelttiltak – vi har ikke gjort det og styre bes gi signaler om dette.

Miljødirektoratets «Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025». Her finnes «*Prioriteringer ved bruk av tiltaksmidler:*

1. *Tiltak som direkte bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer knyttet til trusselbildet. Ramsarområder og truede naturtyper prioriteres høyest blant disse tiltakene.*

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunnalsfjella
Naturreservater	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

2. *Løpende skjøtselstiltak.*
3. *Vedlikehold av eksisterende tilrettelegging.*
4. *Bruk av merkevaren Norges nasjonalparker i verneområder med høyt besøkstrykk.*
5. *Bruk av merkevaren i øvrige verneområder.*
6. *Besøksforvaltningstiltak som ikke er direkte knyttet til trusselbildet (slik som fugletårn mm.)»*

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Budsjett fastsettes av styret, jf. delegeringsreglementet.

Forvaltningsplan

Søknadsgrunnlaget (vedlegg 1) er satt opp ut fra prioriteringene i besøksstrategien.

Vurdering

Forvalterne mener vi har satt opp et realistisk forslag til innmelding ut fra kapasitet og hva vi kan vente å få i tilskudd. Styret bes om å gi sin tilslutning til oppsettene i vedlegg 1. Videre til å gi fullmakt til forvalterne å justere og prioritere listene før endelig søknad sendes.

Forvalterne vil særlig påpeke viktigheten av søknadsposten som gjelder dekning av arbeidsoppgaver som gjelder informasjon og kommunikasjon. Det er av avgjørende betydning for ivaretagelsen av verneverdiene i dovrefjellområdet at nasjonalparkstyret får ressurser til å fortsette et aktivt informasjons- og kommunikasjonsarbeid.

Tiltakene skal vurderes etter naturmangfoldlovens §§ 8-12.

Iverksette prosjekt med omfattende kvalitetsheving på informasjon og opplevelser ved utvalgte innfallspor og attraksjoner i randsonen til verneområdene i tråd med merkestrategi for Norges nasjonalparker og rapporten Informasjon om verneområda i Dovrefjell og Rondane 2019. Med prioritet på:	
Innfallsport Kongsvoll	Det vil ikke bli gjort vesentlige nye inngrep i landskapet som vil påvirke naturmangfoldet. Hovedmålet med tiltaket er å kanalisere ferdsel bort fra sårbare områder for villrein.
Vengedalen/ Romsdalseggen	"
Oppdatering plakater Knutshø - østområdet	"
Pilegrimsled/Kongeveg/Tingsvaet	"
Sandgrovbotn-Mardalsbotn	"
Åmotan	
Sunnalsporten	Det vil ikke bli gjort vesentlige nye inngrep i landskapet som vil påvirke naturmangfoldet. Hovedmålet med tiltaket er å kanalisere ferdsel bort fra sårbare områder for villrein.
Mardalsfossen	Det vil ikke bli gjort vesentlige nye inngrep i landskapet som vil påvirke naturmangfoldet. Hovedmålet med tiltaket er å kanalisere ferdsel bort fra sårbare områder for villrein og fugleliv,

	gjennom å legge til rette attraktive lokasjoner i utkanten av verneområdet..
Rånåkollen/Bjorli	Det vil ikke bli gjort vesentlige nye inngrep i landskapet som vil påvirke naturmangfoldet. Hovedmålet med tiltaket er å kanalisere ferdsel bort fra sårbare områder for villrein.
Forsterke Moskusstien som opplevelse og kanalisierende tiltak.	Det vil ikke bli gjort vesentlige nye inngrep i landskapet som vil påvirke naturmangfoldet. Hovedmålet med tiltaket er å kanalisere ferdsel bort fra sårbare områder for villrein.
Stisanering Grønbakken	Tiltaket vil bidra til å uønsket ferdsel innover i verneområdene. Tiltaket bidrar til å skjerme villreinen for forstyrrelse.
50årsjubileum Dovrefjell, 2 august	
Skjøtsel Hoem	Kunnskapsgrunnlaget er godt. Det foreligger kartlegginger av botanikk og naturtyper som dokumenterer at skjøtselen bidrar til bevaring av naturmangfoldet.

Verneområde/Tema	Prioritering	Beskrivelse av oppdrag og metode	Forankring i planverktøy	Rapportering (Verneområdelogg, Artsobs, Natstat).	Merknad	Ansvarlig i SNO-L
Verneområde/Tilrettelegging						
Informasjonspunkt	1	Oppsetting, vedlikehold, kontroll (hærværk, slitasje)	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Bistand infopkt	Mye arbeid. Cortenståltavler og plakater
Prosjekt Kongsvoll	2	Delta i prosjektmøter	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Deltakelse prosjektmøter, utviklingsarbeid, ev oppsetting av tavler og plakater	Ny. Prioritering?
Informasjonsopplegg	1	Presentere, diskutere	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Deltakelse styremøter, eksterne møter	
Moskusstien	1	klopplegging våte partier	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Tversstien, Grønbakken	
Tilrettelegging sti Åmotan	2	befaring, møter, veiledning	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Bistå lokalt prosjektgruppe	Ny. Prioritering?
Verneområde/Skjøtsel						
Fremmede arter	1	Search & destroy	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Buskfuru, blåleddved	Prioritert lavere?
Skjøtsel sti, drenering	2		Besøksstrategi	Verneområdelogg	Moskusstien / stien opp fra Kongsvoll (søndre)	kontinuerlig
Sanering sti Grønbakken - Reinheim	1	Ta bort varding inn til Reinheim (avklares med TFK), fjerne skilting til Reinheim, evt revegetering/tilbakeføring nederste del av sti	Besøksstrategi	Verneområdelogg	Sårbarhetsanalyse/prosjekt informasjon Kongsvoll	Ny. Prioritering?
Løveskilt, underskilt	2	Skifte ut, plassere ut der de mangler	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	alle verneområder	
Kvisting Reinheim	3	Sette ut og ta inn kvisting	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Reinheim til påske - om forholdene tillater.	
Verneområde/Bevaringsmål						
Ferdsestelling	1	Sette ut, drifte tellere i sommersesongen	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	4 nye ferdsestellere og må fortsette våre serier. Kongsvoll - en på hver sti; Grønbakken; stien til Viewpoint Snøhetta	Legge inn i bestilling med kr 1 i kostnad
Naturovervåking	1	Følge opp villrein, registrere ferdseiskonflikter	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Særskilt kalvingsområder for villrein	
Verneområde/Tilsyn og kontroll						
Motorferdsel	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Generelt i alle verneområder, særskilt Bukkerittet	Snøfjelltjønnevegen, Knutshø, Torbudalen (skuter), elsykkel
Etterlevelseskontroll tiltak	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Alle verneområder Forvaltere: Lag liste!	BS: behov og oppdrag i Naturoppdrag
Kontroll Snøheimvegen	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg		eget oppdrag, se annen motorferdsel

Tilsyn ferdsel, org og uorg.	1	Kontrollere tillatelser og oppfølging vilkår	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Alle verneområder	
Skytefeltet	1				Fjerne gamle skytefeltskilt	
Nyvarding/diverse muringer/teltringer, etc uten tillatelse	1	Fjerne om aktuelt	Forvaltningsplan	Verneområdelogg	Svånålegret, Einøvlingen, Ynsjotten, Kaldvellsjøen/Salen, Snøheim/Stroplsjødalen,	

Budsjett- / søknadsunderlag Dovre nasjonalparkstyre 2024

Tiltak jf besøksstrategi	Konstnadsanslag		Tildelt 2024	1 400 000
(Midler til tiltak i verneområder kap 1420 post 31 2NV031) - 2400	Total søknadssum	1 490 000	-	Merknad
Pott				
Iverksette prosjekt med omfattende kvalitetsheving på informasjon og opplevelser ved utvalgte innfallsporter og attraksjoner i randsonen til verneområdene i tråd med merkestrategi for Norges nasjonalparker og rapporten Informasjon om verneområda i Dovrefjell og Rondane 2019.	1 490 000	Grønne ruter er ført inn i søknaden		
<i>Med prioritert nå:</i>				
Innfallsport Kongsvoll		20 000		avklaringer med andre myndigheter og berørte parter, svartskilt
Vengedalen/ Romsdalseggen		200 000		6 tavler ok, plakatproduksjon, oppsetting, grunnarbeid
Oppdatering plakater Knutshø - østområdet		100 000		fjerne uaktuelle plakater og prioritering av eks lokasjoner
Pilegrimsled/Kongeveg/Tingsvaet		100 000		skilting langs sti (omlegging av pilegrimsleden i sårbare perioder), mc
Sandgrovbøtn-Mardalsbøtn		20 000		skilting hensettingsplasser kjøretøy
Åmotan		30 000		retningsskilt, henvisningsskilt
Sunnalsporten		100 000		infoskilt, samarbeid Trollheimen
Mardalsfossen		250 000		3 tavler ok, plakatprod, grunnarbeid, prosess (tema Mardalsfossen, Eikesdalsvatnet, dovrefiellplakat)
Bjørli		100 000		mulighetsstudie, samarbeid Reinheimen
Forsterke Moskusstien som opplevelse og kanalisierende tiltak.		300 000		to naturveiledere, samarbeid Villreinsenteret, klopping
Stisanering Grønbakken		20 000	-	SNO manuelt arbeid
50årsjubileum Dovrefjell, 2 august		150 000		samarbeid NVNS, Kongsvoll botaniske fjellhage
Skjøtsel Hoem		100 000		Jf. utkast skjøtselplaner
Forvaltnings- og skjøtelsplaner m.m. (kap 1420 post 21 2NV016) - 2400	Søkt		Tildeling	
	685 000		-	
Skilting	10 000		-	løveskilt, underskilt, motorferdselskilt
Info/kommunikasjonsarbeid	600 000		-	Innkjøp av tjenester for å dekke opp tidligere kommunikasjonsmedarbeider.
Møte- og reisevirksomhet ifm besøksstrategi (reiseliv, moskus m.m.) og fvp	75 000			Oppfølging av besøksstrategi, med oppsøkende og aktiv informasjonsvirksomhet. Forvaltningsplanarbeidet må ha kontinuerlig arbeid, selv om formelle prosesser utsettes til etter vedtak av stortingsmelding(tiltaksplaner for villrein. Størrelsen på posten avhenger av hvor mye en får til info- og kommunikasjonsarbeid.
Nasjonalparkstyret (kap 1420 post 21 2NV013) - 2400	615 000		-	
Møtegodtgjørelse	250 000			Erfaringstall, inkl AAG svinger det rundt 250'
Reisegodtgjøring	75 000			Erfaringstall, inkl AAG svinger det rundt 250'
Styresamling - opplæring	200 000			styremedlemmer og varamedlemmer (22 stk)
Abonnementer m.v.	5 000			Aviser m.v. Hjerkin
Kontingenter m.v.	10 000			EUROPARC
Rådgivende utvalg og adm kontaktutvalg	75 000		-	fysisk møte, reisegodtgjørelse